

Vedlegg 1:

CD: Kronologisk oversikt over hovedfagsoppgaver i forming 1976-1999

A. Innledning

Hovedfagsoppgaver i forming

Høgskolen i Telemark, Avdeling for estetiske fag, folkekultur og lærerutdanning (tidligere Telemark lærerhøgskole) har siden 1976 hatt hovedfagsutdanning i forming.

Studiet er bygd opp av to hoveddeler; en generell del og en hovedfagsoppgave. Den generelle delen inneholder et estetisk-skapende område, et pedagogisk-didaktisk område og et vitenskapsfilosofisk og forskningsmetodiske område. Den generelle delen utgjør et års studium og er en forberedelse til og en forutsetning for å kunne gjennomføre hovedfagsoppgaven.

Hovedfagsoppgaven er et selvstendig individuelt arbeid som utgjør den andre halvdelen av studiet. Den består av både konkrete formingsarbeid og en skriftlig-/illustrativ utredning, hvor en felles problemstilling koordinerer det hele. Det er også den som avgjør om tyngdepunktet i oppgaven ligger på den mer utøvende eller den mer utredende siden. Denne tosidige tilnæringsmåten er vesentlig fordi siktemålet både er et studium i og om forming. Hovedfagsoppgaven skal utgjøre en helhet der det praktisk-estetiske arbeid og den teoretiske utredning utfyller hverandre til et samlet hele. En følge av dette dobbelte aspektet er at en må ta i bruk metoder i forsknings- og utviklingsarbeid på begge felt. I oppgaven inngår en didaktisk komponent dersom ikke hele oppgaven har et didaktisk perspektiv. I fagplanen for studiet heter det:

"Siktemålet med hovedfagsoppgaven er at den skal gi erfaring i å:

- *problematisere et tema, avgrense det og fokusere det som skal undersøkes*
- *planlegge og velge høvelig strategi og metoder*
- *gjennomføre et større prosjekt der en må samle inn, bearbeide, drøfte og vurdere stoffet*
- *framstille og dokumentere arbeidet slik at andre på tilsvarende nivå kan følge dokumentasjonen"*

I den kronologiske oversikten har det vært vesentlig å vise hva den enkelte oppgave handler om. Jeg har lest alle oppgavene og har forsøkt å trekke ut essensene i hver. Den enkelte har, uansett oppgavens omfang, fått tildelt maksimum én side. Innenfor denne rammen er hver oppgave beskrevet ut fra en felles lest. Dette kan for enkeltes vedkommende ha ført til at rekkefølgen er noe annerledes enn i selve oppgaven. Det er hensynet til oversikt som er årsaken til at jeg har gjennomført en felles strukturingsmåte. Jeg håper på forståelse for dette valget. Originalene er skrevet på bokmål,

nynorsk, dansk og svensk. Kandidatens formuleringer i tittel og problemstilling er beholdt, men jeg har brukt egen språkdrakt i den videre framstillingen for hver oppgave. Denne delingen er gjort, dels for å være "tro" mot originalen, dels for å skape en viss helhet i den totale framstillingen. Jeg har bestrebet meg på å være nøytralt beskrivende. Likevel er det selvsagt at ulike øyne kan se ulike forhold i en oppgave. Mitt ståsted er preget av at jeg har undervist i deler av generell del siden 1979, har vært veileder for mange oppgaver og har hatt ledelsesansvaret for studiet siden 1988. For utdypende lesning anbefales de enkelte oppgavene. Disse er til utlån ved Høgskolen i Telemark, Biblioteket, 3679 Notodden.

B. Kronologisk oversikt over hovedfagsoppgaver i forming 1976-1999

Forfatter:	ANDERSEN, LIV HALLFRID
År:	1977 (1-årig studium)
Rapport:	46 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Ull, spinning og funksjonell forming med selvspunnet garn.
Problemstilling:	En undersøkelse av et formingsmateriale som middel til estetisk erfaring.
Metode/ framgangsmåte:	Spørreundersøkelse og forsøk med ullbearbeiding.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Grunnleggende erfaring som forutsetning for å forstå estetisk og funksjonell kvalitet. Videre følger synspunkt på formingsmaterialer som midler til estetisk erfaring.</p> <p>Egen forming: Denne starter med tilegnelse av egenferdighet og søking etter kulturhistorisk kildestoff. Det utarbeides en plansjeserie om grunnleggende kunnskap knyttet til ull og ullbearbeiding. Videre følger forsøk og forming med selvspunnet garn. Dette gjelder spinning på håndtein og rokk, samt hekling, strikking og veving. Det framstilles votter, sjal og bekledningsstoff.</p> <p>Erfaringene summeres opp med at arbeid med ull gir stor materialglede og fører til sans for fiberkvalitet. Det er imidlertid en langvarig prosess før forståelsen blir til grunnleggende erfaring. Arbeid med spinning gir stor tilfredsstillelse når teknikken beherskes. Arbeidet gir følsomhet for garnkvalitet, men prosessen er tidkrevende. Garnet gir ikke umiddelbar inspirasjon til forming av funksjonelle gjenstander. Garnets egen verdi gir imidlertid et nytt grunnlag for forventning; ut fra garnets premisser. Videre understrekes egenverdien i enkel, opprinnelig tekstil virksomhet.</p> <p>Didaktikk: Oppgaven starter med synspunkt på formingsmaterialer. Videre følger en redegjørelse for metoder som kan føre til grunnleggende erfaring</p>

	<p>som kan være av verdi for estetisk utvikling. En spørreundersøkelse gir grunnlag for synspunkt på metoder for ulike alderstrinn når det gjelder ullmaterialets og ullgarnets egenart, samt forming med selvspunnet garn.</p>
Forfatter:	BJORLAND, MARIT
År:	1977 (1-årig studium)
Rapport:	129 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Det kristne budskap som inspirasjonskilde for eget formingsarbeid. Studie av hvordan samme budskap manifesterer seg i arbeid til kunstnerne Anne-Lise Knoff, Victor Sparre, Jakob Weidemann, og hvordan denne kunsten oppleves.
Problemstilling:	Som tittelen.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, intervju, spørreundersøkelse og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om kunst, religion og kristendom. Begrunnelse for valg av kunstnerne Anne-Lise Knoff, Victor Sparre og Jacob Weidemann som informanter og informasjon om disse.</p> <p>Intervju: Disse utføres med kunstnerne og handler om budskap og uttrykk, mottaker og opplevelse samt formidling av kunst. Noen eksempler på resultater: Alle tre uttrykker sin religiøse opplevelse og erkjennelse gjennom sine særpregede uttrykksmåter. De godtar mysteriet som en dimensjon i tilværelsen og ønsker å formidle sannheten, slik de ser den. Budskapet skal få betydning for andres liv og tenkning. De ønsker å nå alle som kan "se", men er ikke opptatt av mottakeren mens de skaper. For dem kan estetiske opplevelser oppstå i ulike situasjoner, er verdifulle og aktiviserer følelser. De kan også føre til egen skaping, men selve opplevelsen kan ikke meddeles. De er ikke opptatt av at mottakerens opplevelse stemmer overens med avsenderens budskap.</p> <p>Formidling av kunst: Det gjennomføres et prosjekt med formidling av Weidemanns utsmykning i Alfaset kapell. Ei gruppe formingslærerstudenter og folkehøgskoleelever deltar. En spørreundersøkelse dokumenterer hvordan bildet oppleves og tolkes, hvilke faktorer som har innvirkning på et eventuelt engasjement og hvordan innstillingen til informasjon om kunstverket er.</p> <p>Egen forming: Det kristne budskap er utgangspunkt for 5 billedvever og 31 batikkbilder hvor Jerusalem, korset og flere bibelsitater er tema.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner om kunstformidling og estetisk opplevelse hvor de tre kunstnerne bidrar med synspunkt.</p>

Forfatter:	BRAUT, TORE
År:	1977 (1-årig studium)
Rapport:	209 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Funksjon.
Problemstilling:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Studere kriterier som kjennetegner en funksjonell form. 2. Finne ut hvorledes disse kriterier kan nyttes i eget skapende arbeid. 3. Vurdere funksjonen som tema for formingsarbeider i pedagogisk høgskole.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, analyse og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Det funksjonelle området belyses. Stoler benyttes som analyseobjekt. Den historiske utvikling av stoler dokumenteres. Spesielt legges det vekt på stoler fra funksjonalismen og etterkrigsutviklingen. 32 stoler fra i dag måles opp og granskes. Videre studeres utviklingen av Jærhuset.</p> <p>Det funksjonelle feltet struktureres ut fra: Bygg og arkitektur, framkomstmiddel (fartøy), våpen, verktøy, kunsthåndverk og masseproduserte nytteformer. Hver av feltene beskrives. Fellestrekk med hensyn til funksjon påvises. For bygg og arkitektur: Klar sammenheng mellom behov, materialvalg og konstruksjonsform. Fartøy: Form og konstruksjonsmåte er sterkt avhengig av fartøyets funksjon. Fellestrekk for våpen og verktøy er at de gis form og konstruksjon som er mest mulig egnet for formålet de er tiltenkt. Sjøl om framstillingen av kunsthåndverk og masseproduserte nytteformer er svært ulike, skal produktene konstrueres og formgis slik at de i størst mulig grad tilfredsstiller behov. Konklusjon: Å tilfredsstille behov gjennom konstruksjon og formgiving, er fellestrekk for hele feltet.</p> <p>Egen forming: Med feste i oppmåling av 32 stoler, formgis en stol i furu og et bord tilpasset stolen. Dessuten to salatbestikk, tre tollekniver og et spisebestikk. Alle gjenstandene framstilles på bakgrunn av behov og funksjon.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon om områdets betydning i dag. Momenter for framgangsmåte i undervisningssammenheng: Funksjonsanalyse, materialtilgang, tekniske løsninger, konstruktive prinsipper og formmessige problem.</p>
Forfatter:	KJELLMO, GUNNAR
År:	1977 (1-årig studium)
Rapport:	104 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Om eventyret og dets verdi som utgangspunkt for formingsarbeid.

Problemstilling:	Om eventyret og dets verdi som utgangspunkt for formingsarbeid.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, analyse, egen forming og undervisningsprosjekt.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om eventyr, eventyrtyper, opprinnelse og vandring. Eventyr i forhold til sagn, myter og fabel. Eventyrenes etiske innhold. Om undringen og om amoralske eventyr. Eventyrenes plass i tidligere samfunn og eventyrene i dag. Eventyret og moderne psykologi.</p> <p>Egen forming: Vår eventyrskatt fungerer som utgangspunkt for ni skulpturer i metall i et figurativt og symbolsk språk. Det er benyttet mange ulike teknikker slik som støping, lodding, forsølving og forgylling.</p> <p>Didaktikk: Pedagogisk tar kandidaten utgangspunkt i hvor vi finner det eventyrlige. To undervisningsopplegg i lærerutdanninga, hvor eventyr nyttes som inspirasjon til skapende aktivitet, dokumenterer at eventyrene fenger og vekker interesse enten en holder seg til den ytre handlingen eller en går inn i dypere fortolkninger.</p>
Forfatter:	KOGSTAD, INGER
År:	1977 (1-årig studium)
Rapport:	87 sider, illustrasjoner
Tittel:	Om symbol i forming.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Gjennom studium av billedsymbolene korset og sirkelen få kjennskap til hvordan menneskene ved hjelp av disse har gitt uttrykk for sine livserfaringer og behov. - Eget formingsarbeid inspirert av symboler. - Drøfting av hvordan symbolene kan nyttes i formingsundervisningen.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, analyse og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Dette starter med hva symbol er, mens hovedvekten legges på sirkelen og korset som symbol. Det utredes om sirkelen som guddommelig symbol, som symbol for solen og evigheten. Mandalasymboler kommer også inn i denne sammenheng. Ulike sirkelformers betydning utdypes. Når det gjelder korset vises det i oppgaven at dette først og fremst er et kristent symbol, men at det er eldre enn den kristne kirke. Videre at det utvikles mange varianter av korsformer og de anvendes i ulike sammenhenger. Noen eksempler: Korsformede kirker, symbol i banner og velsignelsestegn. Ulike korsformer, deres navn, opprinnelse og anvendelse dokumenteres.</p> <p>Videre behandles emnene psykologi og symbol, barn og symbol samt kunst og symbol.</p>

	<p>Egen forming: Denne består av 19 tekstile applikasjoner med motivmessig forankring i korset og sirkelen som symbol.</p> <p>Didaktikk: Denne delen består av et forslag til metodisk opplegg i pedagogisk høyskole.</p>
Forfatter:	MOE, PER
År:	1977 (1-årig studium)
Rapport:	129 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Metalldriving.
Problemstilling:	Ved egne forsøk studere, vurdere og klargjøre arbeidsformer som gjør det mulig å bearbeide plater av metall slik at de får tre-dimensjonale former, og der formen består av ett platestykke.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, utprøving av teknikker.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Dette starter med en klargjøring av området, også i skolesammenheng. Oppgaven konsen-treres om teknikker. Av den grunn gis det informasjon om ulike typer metaller (kobber, tinn, aluminium, sølv), metallers egenskaper, behandlingsmåter, redskaper, utstyr, hjelpemidler og bruk av disse.</p> <p>Egen forming: Denne inneholder serier hvor ulike driveteknikker demonstreres med tanke på undervisning. Driveteknikkene er: Blokking, krymping, hollandsk driving og vinkeldriving. Metalltrykking og pressing kommer i tillegg. Rapporten inneholder forklaringer og foto som illustrerer steg i prosessene. Dessuten lages det ferdige arbeid i de ulike teknikker.</p> <p>Didaktikk: Oppgaven er tenkt som et hjelpemiddel i undervisningssammenheng og er bygget opp med det for øye. Mange praktiske råd gis.</p>
Forfatter:	ØYE, OLAV
År:	1977 (1-årig studium)
Rapport:	165 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Skulptur.
Problemstilling:	Skulptur som emne i forming, ulike innfallsvinkler og metoder. *
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen skulpturforming og undervisningsopplegg.
Innhold:	Teorigrunnlag: Skulpturhistorie, kvalitetskriterier for skulptur.

	<p>Egen forming: Denne består av dokumentasjon av skapingsprosesser hvor idémessige, material- og formmessige problemer reises og løses. Det endelige produktet analyseres formalt. En skulptur støpes i mørtelmasse tilsatt glimmer og natursteiner. Videre lages en lydskulptur i messing og to skulpturer i materialet tre. Disse er karakterisert av rytmiske linjer og formlikheter. Til slutt modelleres og støpes et portrett.</p> <p>Didaktikk: I denne delen dokumenteres et mindre undervisningsforløp i en 5. - 6. kl. der skulpturforming i tre er tema. Det synes som det å forme tredimensjonalt er fremmed.</p> <p>* Dette er en essens.</p>
Forfatter:	ØYE, EVA
År:	1978 (1-årig studium)
Rapport:	Bok I: 98 sider, bok II 120 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Mennesket - et motiv i forming.
Problemstilling:	Hva kan jeg fortelle om mennesket ved bildeforming i farget papir? En kritisk vurdering av denne studieform for egen del og med tanke på undervisning.
Metode/ framgangsmåte:	Analyse av barnetegninger, intervju med to kunstnere og egen bildeforming.
Innhold:	<p>Oppgaven starter med en analyse av tre barns tegninger hvor mennesket er motiv. Kandidaten viser at barnetegninger springer ut av et engasjement og vitner om opplevelse, behov, egenart og ekthet.</p> <p>Intervju: Kunstnerne Kai Fjell og Elsa Hagen intervjues om deres syn på kunst, deres kunstneriske virksomhet, deres syn på barnetegninger og pedagogisk virksomhet. De vurderer også noen av kandidatens bilder. Arbeidet av kunstnerne analyseres. Resultatene oppsummeres slik: Opplevelsen er det primære. Alle mennesker har behov for å uttrykke seg; gi et unikt bilde av mennesket selv - dets egenart. Dessuten: Kreativ virksomhet springer ut av engasjement som er kunstens viktigste forutsetning.</p> <p>Egen forming: Collageteknikk i farget papir er den tekniske rammen for egen bildeforming hvor barn, ungdom, voksne og gamle er motiv. Bildene beskrives og vurderes. Vurderingene gjelder egenskaper i kandidatens bilder som vei til eget formspråk og valg av undervisningsstoff. Eksempelvis: Teknikken fører med seg en bestemt form og fargeholdning som kan gi bildet av mennesket en klarhet og enkelhet.</p> <p>Hun finner fellestrekk for barnetegninger og kunst. Disse er opplevelse,</p>

	<p>behov, egenart og engasjement. Av estetiske observasjoner kan nevnes: Fortellende innhold innordnes under form, fellesmenneskelighet, ikke så mye "privatisering".</p> <p>Didaktikk: Kandidaten drøfter hvordan en kan få elever engasjert i å forme mennesker. Fire undervisningseksempler skisseres.</p>
Forfatter:	ANDERSEN, MILDRID
År:	1979
Rapport:	233 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Aktivitetsmateriale til barn i førskulealderen.
Problemstilling:	Kva for kunnskaper trengst for å vurdere eksisterande leiker og aktivitetsmateriale, og i arbeidet med sjølv å formgje slikt materiale for førskolebarn? *
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, utprøving/testing av leiker.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Dette utgjør hovedtyngden i oppgaven. Kandidaten belegger at arbeid med å vurdere leiker, er et tverrfaglig emne i førskolelærerutdanninga. Trekk fra barns personlighetsutvikling med feste i Erikson og Piagets teorier, danner basis for oppgaven. Videre redegjøres det for barns alderstypiske trekk i deres oppfatning av og omgang med den fysiske omverden samt barn og leik. Dessuten behandles temaene barn og stimulering, barn og erfaring, barn og miljø sett i utviklingsperspektiv.</p> <p>Egen forming: Denne tar utgangspunkt i forholdet mellom barn og det fysiske miljø; at en gjennom aktivitetsmateriale kan gi barn grunnleggende kunnskaper om den fysiske omverden. Kandidaten utformer aktivitetsmateriale som kan gi direkte erfaring med ulike materialer og deres spesielle lydegenskaper. Dette gjøres på bakgrunn av utformede kriterier. Leikene framstilles for barn i den senso-motoriske og pre-operasjonelle periode. De prøves ut på barn, vurderes og forbedres. De lages i peddig, tre, plast og metaller. Eksempler på resultater: Lyd virker stimulerende på barn, mens materialvalg og utforming av aktivitetsmaterialet er viktig for hvilke erfaringer barn får. Kombinasjonen av praktisk arbeid - og korrigerende av dette med utprøvinger på brukerne, synes viktig når en i forming arbeider med funksjonsområdet.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har en didaktisk innretning. Jfr. foran. Oppgaven summeres opp med hvilke krav en bør stille til aktivitetsmateriale for barn i førskolealder. Disse har med barnets utvikling og krav til kvalitet, formgivingsmateriale, utseende og sikkerhet å gjøre.</p> <p>* Dette er en essens.</p>

Forfatter:	HAABESLAND, ANNY ÅSHILD
År:	1979
Rapport:	170 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Kristin Lavransdatter som utgangspunkt for skulptur - en didaktisk overveelse.
Problemstilling:	Hvordan gi uttrykk for opplevelse av romanen "Kristin Lavransdatter" i skulptur?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, aksjon i skolen hvor intervju inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Forskjellige sider ved romanen "Kristin Lavransdatter" som gir impulser til eget arbeid. Det handler om romanens karakter og tema, dens språkstil - komposisjon og middelalderens skulpturale uttrykk. Det innbyrdes funksjonsforhold mellom form og innhold danner også et grunnlag for egen forming. Videre utredes skulptur som fenomen, dens elementer og organisering.</p> <p>Egen forming: Det skapes 16 skulpturer og relieffer i leire, hvorav flere støpes i ulike leirtyper og gips. Disse har utgangspunkt i romanen. I tillegg dokumenteres akt- og kopieringsstudier. Det redegjøres for egen arbeidsprosess med tanke på tema, form og produksjon. Temaene som behandles før akt- og kopieringsstudiene, er Kristins nærhet til sin far og Erlend. Etter de nevnte studiene, som er faglig nyttige for videre arbeid, konsen-treres arbeidet om stilisering. Kristin og Erlend framstilles til hest, og representerer den "jordiske" sida av Kristins konflikt. I det videre arbeid er det spenningen mellom jord og himmel som er temaet. Dette framstilles i relieffer. Arbeidet munner ut i en skulptur av Kristin som er en innholdsmessig og formmessig syntese av kandidatens opplevelse av Kristin. Kandidaten mener det bare er i relieffene og den siste skulpturen at hennes helhetsopplevelse av romanen kommer til uttrykk. Hun ser imidlertid alle produktene som meningsfylte ledd i måter å organisere erfaring på.</p> <p>Didaktikk: De didaktiske overveelser tar utgangspunkt i integrering; spesielt mellom norsk og forming. Det gjennomføres et undervisningsopplegg i videregående skole med romanen og skulpturforming som ramme. Dette danner grunnlag for å si at det litterære verket skaper uttrykksbehov og dermed uttrykks glede; dessuten at bearbeidningen gir mening i elevenes livssammenheng.</p>
Forfatter:	INDERGAARD, TOR
År:	1979
Rapport:	134 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Bygdenes formkultur og skolen.

Problemstilling:	Hvilket forhold er det mellom bygdesamfunn og skole på det formkulturelle området? Er bygdenes formkultur integrert i skolen?
Metode/ framgangsmåte:	Spørreundersøkelse, analyse og aksjon.
Innhold:	<p>(Teorigrunnlag)/utgangspunkt: Bygdenes formkultur varierer fra sted til sted. Kjernen i denne er håndverket; en kulturressurs i tilbakegang. Kan dette skyldes formidlings/opplærings situasjonen?</p> <p>Spørreundersøkelse 1: Kartlegging av forekomst av aktiviteter innen håndverk i bygdene på Fosen. Det spørres om aktiviteter innen 20 områder; eksempelvis veving, tekstilsøm, brodering, ...trebearbeiding, hornbearbeiding, ornamentering, fiskegarntilvirking... Informantene (kulturbærere) mener at alle aktivitetene det spørres om har forekommet i distriktet. Resultatet indikerer at typisk kvinnelige aktiviteter står noe sterkere i tradisjonen.</p> <p>Analyse av Mønsterplan-74 viser at det ikke er noe som sikter mot å integrere bygdesamfunns kunst og formkultur i formingsundervisningen. Dette på tross av målformuleringens "kontakt med kunst og formkultur" og "medansvar for utforming av vårt miljø". Et unntak er undervisning i samiske områder.</p> <p>Spørreundersøkelse 2: Denne rettes mot lærere for å kartlegge om tilstanden er som M-74 indikerer. Undersøkelsen foretas på Fosen, og resultatet viser at det er store forskjeller mellom skolens aktiviteter og lokal formkultur.</p> <p>Konklusjonen er at bygdesamfunns aktiviteter og dermed lokal formkultur ikke er integrert i skolen.</p> <p>Egen forming: Dette er en aksjon med basis i lokal formkultur. Kandidaten er formgiver til "Fosen-votten". Kvinner fra lokalmiljøet er strikkesker. Videre formgis en skinnfell, og en kjepphest.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over hvilke konsekvenser konklusjonen kan avstedkomme for lokalsamfunn. Det foreslås opprettet et nytt fag i skolen som skal ivareta bygdenes formkultur.</p>
Forfatter:	KJOSAVIK, STEINAR
År:	1979
Rapport:	218 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Funksjon – form - forming.
Problemstilling:	- Hva er det som gir brukstingene kvalitet og hvilke kvalitetskrav er variable, avhengig av tidsperiode?

	<ul style="list-style-type: none"> - Hva er det som styrer valg av de bruksting vi omgir oss med? - Hvilken verdi har det å arbeide med bruksting i formingsundervisningen?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, analyse, intervju, egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om bruksform gjennom tidene. En analyse av funksjonelle gjenstander - fortrinnsvis stoler - fra Egypt til vår tid, viser at forskjellige behov har vært vektlagt ulikt ned gjennom tidene. Eksempelvis gjelder dette symbolverdier, sosial status og oppgjør med det tradisjonelle. Like-vel er bruksfunksjonen viktig hele tiden. Videre om analyse av funksjon og behov. Her trekkes fram bl.a. estetiske behov, men også holdninger i forhold til kulturell utvikling og verdier.</p> <p>Intervju med formgivere samt analyse av funksjonelle gjenstander gir innsikt i forholdet mellom funksjon og kvalitet. Eksempelvis trekkes det fram at tingens kvalitet ligger i samspillet mellom tingens form og dens funksjon som menneskelig bruksgjenstand. Det vil si i samspillet mellom funksjon, form, materiale og produksjonsmåte. Men økonomi og ressursbruk; dvs. etiske spørsmål må også trekkes inn i kvalitetsvurderinger.</p> <p>Egen forming: Denne starter med tretekniske prøver og prinsipper for trekonstruksjoner. Hovedvekten legges på funksjonsanalyse og utforming av "hvile-/soveplass for eldre og/eller bevegelseshemmede"</p> <p>Didaktikk: Funksjonsområdet i norske læreplaner i forming dokumenteres. Didaktikkens og fagdidaktikkens plass og oppgave i formingslærerutdanningen drøftes. Et eksempel på en læreplan innen funksjonsområdet i forming utvikles på bakgrunn av læreplanteoretiske betraktninger. Arbeidet munner ut i målanalyse og konkretisering av mål.</p>
Forfatter:	LILLETVEDT, STEINAR
År:	1979
Rapport:	80 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Vuggen - huset - byen.
Problemstilling:	Finnes det almenyldige kriterier hvorved en kan vurdere god og dårlig formgivning?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, analyse og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Det ene utgangspunktet for analyse og formgivning er faglig ideologi og det personlige estetiske uttrykk. Det andre er kulturstoff om vugger, om hustyper i Nordhordland og om øya Santorini.</p> <p>Egen forming: Utforming av ei vugge, planutkast til et hus i Nordhordlandtradisjon og oppmåling av byen Oia på Santorini er under-</p>

	<p>søkelsesmaterialet. Kandidaten avgrensner undersøkelsen til å gjelde estetiske kriterier for "det gode redskap".</p> <p>Det praktisk-estetiske arbeidet suppleres med litteratur om arkitektur, byen og formgivning.</p> <p>Problemstillingen besvares med et ja, om en setter naturen som referanseramme. Mer konkrete, allmenne kriterier kan oppsummeres slik: For den aktuelle vuggen, huset og byen står menneskelige primære behov sentralt i formgivningen. De får sin tjenlige form med proporsjoner som harmonerer med menneskets egne mål. Kravet om ærlighet overfor materiale og et konsekvent forhold mellom materiale, produksjon og funksjon synes også å være tilstede i de tre studieområdene. Dessuten brukes materialene slik at en stedegen karakter oppnås.</p> <p>Didaktikk: Skissering av et undervisningsopplegg.</p>
Forfatter:	MELBY. SOLFRID
År:	1979
Rapport:	214 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Dekor. En gjentakelse av like formelement i forskjellige system.
Problemstilling:	<p>Hvordan kan en skaffe seg kunnskap og erfaring til en estetisk vurdering av dekorative arbeid?</p> <p>Hvordan kan en utnytte dette i formingsarbeid i pedagogisk høyskole?</p>
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, eksperiment som modell for formale studier, egen forming, spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Definerings av mønster, dekor og ornament samt redegjørelse om "hverdagsmønster" og aktuelle persepsjonsfenomen. Teoretiske studier av komposisjon og estetiske virkemidler, herunder ulike ordningsprinsipp med vekt på mønsternet. Videre sees kunst og brukskunst i forhold til dekor.</p> <p>Egen forming: De konkrete studiene er delt i formalstudier og dekorstudier. Dekorstudiene består av dekorasjoner og brukstekstiler.</p> <p>De formale studiene har til hensikt å produsere et materiale som kan vurderes komposisjonsmessig. To formelement velges som ramme, og disse kobles på forskjellige vis i 70 studier. Studiematerialet er utført i stofftrykk. De uavhengige variablene i studiene er formkarakter, plassering, mellomrom, størrelse og farge. Det komposisjonsmessige vurderes ut fra rytme, proporsjon, balanse og kontrast.</p> <p>På bakgrunn av erfaringene fra formalstudiene framstilles 11 dekorasjoner og brukstekstiler i stofftrykk.</p>

	<p>Didaktikk: Med fem undervisningsopplegg ved Formingslærerskolen som bakgrunn, gjennomføres en spørreundersøkelse om formingslærernes didaktiske overveielser om dekor som arbeidsfelt i faget. Hovedkonklusjon: Dekor anses som et viktig læringsfelt i faget.</p>
Forfatter:	MELBYE, ELLA
År:	1979
Rapport:	287 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Fargers toneverdier som estetisk virkemiddel i forming ved pedagogisk høgskole.
Problemstilling:	Med tanke på undervisning i pedagogisk høgskole studere og vurdere Johannes Ittens fargelære om toneverdier, uttrykt i lys/mørke-kontrasten.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, eksperiment, egen bildeskaping, undervisningsopplegg; herunder intervju, spørreundersøkelse og vurdering av studentarbeid.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Redegjørelser om farge, fargeklassifisering, J. Ittens fargelære og kvalitetskriterier danner den faglige rammen for studiet. Den didaktiske rammen gis gjennom målformuleringer, syn på skapende virksomhet og estetisk opplevelse.</p> <p>Egen forming: Studier av lys/mørke-kontraster utføres som eksperiment i enkle komposisjoner på basis av J. Ittens 8 oppgaveområder. Fargevirkninger i malte collageflater i firkantkomposisjoner beskrives. Arbeidet med disse danner grunnlag for økt bevissthet om lys/mørke-kontraster. Den faglige innsikten summeres opp i 11 punkt. Et eksempel: Enhet skapes ved nærhet i toneverdi i en fargetone og ved lik toneverdi i nærliggende fargetoner. Dessuten oppsummeres forhold angående verbalisering, teknikk og avgrensning av oppgaver.</p> <p>Videre følger en utarbeiding av oppskrifter for og innfarging av tekstiler i 7 toneverdiskalaer. Selvfargede og andre stoffer med variasjon i lys-mørke anvendes i 23 applikasjoner. Temaet er høst og vinter. Dette arbeidet utvider bevisstheten om fargevirkninger og anvendelse.</p> <p>Erfaringene tilsier at lys/mørke-kontrasten bør egne seg for fargestudier i pedagogisk høgskole.</p> <p>Didaktikk: Det gjennomføres en aksjon; et undervisningsopplegg på tre uker i en årsenhet i tekstilforming. Referansen er kandidatens egne studier. Resultatet viser at studentene opplever en stimulans til å se og anvende farger, og de er positivt innstilt til fargestudier. Studentenes konkrete behandling av farger viser positive endringer, mens bevissthetsendringene er</p>

	relativt små.
Forfatter:	STRØMSBO, ANNE MARIE
År:	1979
Rapport:	109 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Veving med utgangspunkt i brukstekstiler fra Seljord.
Problemstilling:	Hvordan er faltveven blitt nyttet som redskap til å framstille brukstekstiler i Seljord? Kan denne kunnskapen gi impulser til arbeid i vev i den pedagogiske høgskolen?
Metode/ framgangsmåte:	Registrering av et felt, eksperiment som modell og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Teori om aktuelle veveteknikker.</p> <p>Registrering: Veverker i Seljord er informanter. Det registreres gamle vevnader i skillbragd brukt til Telemarkstepper dessuten rosebragd og krokbragd brukt til åklær. Videre finnes lerretsvev i julehåndklær, duker og verkensstoffer; dreil og halvdreil i duker samt kypertstoffer, satengvevde sengeklær (bolster) og sengetepper i hullbragd. Kandidaten finner hullbragden interessant for videre arbeid da denne kan gi mange variasjonsmuligheter og kan utføres i bordvev. Vevingen holdes i hevd gjennom gamle veverker som lager Telemarkstepper og krokbragdtepper. Det foregår noe kursvirksomhet, mens det finnes lite veving i ungdomsskolen.</p> <p>Egen forming: Hullbragdteknikken benyttes i eksperiment i tre serier hvor oppsetting, innslag (garnkvalitet og art) og farge varieres. Erfaringene fra eksperimentene anvendes i utforming av brukstekstiler og dekorative tekstiler. Som brukstekstiler formgis brikker, løpere, ei drakt og veske. Seks tepper i store og små formater utgjør de dekorative tekstilene. Kandidaten mener at hullbragd kan brukes i sammenhenger der en ønsker et stoff med kraftig tekstur og der en søker ornamentale virkninger.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon om kulturarven sett i forhold til skolen, kreativitet og anvendelse av vev i pedagogisk høgskole.</p>
Forfatter:	SØRENSEN, RAGNA
År:	1979
Rapport:	118 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Filt - tekstil uten en tråd.

Problemstilling:	Hvordan utnytte ullas filtingsevne? - Hvilke variasjonsmuligheter er det i filtingsprosessen? - Hvilke anvendelsesmuligheter har filt? - Hvilken plass bør filting ha i formingsundervisningen?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, eksperiment og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om filt og filting; herunder historisk oversikt, om materialer til filt, filtingsegenskaper, produksjon av filt og filtingsprosessen.</p> <p>Egen forming: Denne består av eksperiment der kandidaten undersøker ulike saueulltyper og ulike bearbeidingsmåter med tanke på filtkvaliteter. Eksperimentene utføres manuelt med enkelt utstyr med tanke på bruk i skolen. Det lages 9 utprøvingsserier. I eksperimentene inngår utprøving av dalasau-, pelssau- og spælsauull. Det er spesielt leggingen av kardeflor kandidaten undersøker. Dessuten inngår det eksperiment om bindings- evnen knyttet til innlegging av ukardet ull, og utprøving av ulike valkings- måter.</p> <p>Resultatene viser at filtingsprosessen gir mange muligheter til å variere filtens utseende. De ulike ullfibertypene gir ulik kvalitet når det gjelder mykhet og tetthet. Kryssleggingsmåter av kardeflor har mindre inn- virkning på kvaliteten enn antatt, mens legging av farge (ullas naturlige) gir mengder av muligheter i valører og form. Disse kan styres bevisst eller brukes tilfeldig. Det samme gjelder ved innlegging av ukardede fibre. I valkingen benytter kandidaten bl.a. spilegardin i tre. Dette enkle redskapet gir jevn overflate. På bakgrunn av eksperimentene framstilles 13 bruks- gjenstander og dekorative tekstiler i to- og tredimensjonal form.</p> <p>Didaktikk: Dette emnet knyttes til refleksjon om mulig måloppnåelse gjennom arbeid med filting. Et opplegg om filtingsmetoden i en videreut- dannelsingsklasse i forming bekrefter at en gjennom filting kan oppnå kunnskaps- ferdighets- og til dels holdningsmål.</p>
Forfatter:	SÆTHER, KARI BØ
År:	1979
Rapport:	212 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Forming med psykisk utviklingshemmede.
Problemstilling:	- Korleis kan ein legge formingsarbeidet til rette slik at dei psykisk utviklingshemma får nytte fantasi og eiga skapende evne? - Kan ein finna fram til materialar som er meir tenlege til å fremja sjølstendig arbeid enn andre? - Kva slags arbeidsmetode vil vera best for å nå dette målet?
Metode/	Litteraturstudier, spørreundersøkelse, aksjon med elever og egen forming.

framgangsmåte:	
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Dette viser en oversikt over den historiske utviklingen for den pedagogiske virksomheten for psykisk utviklingshemmede her til lands. Formingsfagets plass i dette arbeidet belyses. Videre behandles psykisk utviklingshemming og læring, samt tanker om forming for den aktuelle gruppen.</p> <p>Besøk ved tre større institusjoner og spørreundersøkelse blant lærere ved disse, om hvilke materialer som kan egne seg for psykisk utviklingshemmede, viser at leire og plastelina prioriteres sterkest.</p> <p>Aksjon: På bakgrunn av innhentet kunnskap og egen erfaring med psykisk utviklingshemmede utformer kandidaten undervisningsopplegg i forming for 8 psykisk utviklingshemmede elever. Det anvendes mange forskjellige materialer. Oppgavetyperne er en kombinasjon av frie og bundne. Det redegjøres for opplegg, og elevenes produkter dokumenteres. Materialer som kandidaten mener egner seg for de aktuelle elevene, er tørre farger og papir, riving i papir, leire, tråd og stoff. Erfaringene viser at elevene må mestre teknikker før en gir frie oppgaver.</p> <p>Egen forming: Denne består i å benytte de materialer som de psykisk utviklingshemmede i undervisningsforsøket anvender. Dette spenner over et bredt spekter som f.eks. fargestifter, collageteknikk, maling, modellering med leire og broderi.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et didaktisk innhold.</p>
Forfatter:	WATNE, ALBERT
År:	1979
Rapport:	131 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Sveip før og nå.
Problemstilling:	<p>Tilvirking og bruk av sveipte trekar i vårt gamle bondesamfunn sett i forhold til forming.</p> <p>Hvordan kan vedanatomi og treteknologi virke inn på metoder for framstilling av sveipte trekar og samtidig gi en dypere innsikt i tre som formingsmateriale?</p>
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, feltundersøkelse, analyse, eksperiment, egen forming og utprøving i skole.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om vedanatomi og treteknologi.</p> <p>Feltundersøkelse om sveipte trekar: Muntlig tradisjon om tilvirkingsmåter og bruk av sveipte kar oppsøkes hos eldre informanter i Indre Agder og Telemark. Dessuten analyseres sveipte kar ved bygdemuseer og Norsk</p>

	<p>Folkemuseum. Mange tekniske detaljer dokumenteres; eksempelvis bøyning av sveip og sammenføring av sveipendene, overflatebehandling og dekor. Sveipte kar har hatt et bredt bruksområde; fra å være smørøskjer til kledeskjorte, oblatøskje, ferdaskrin og sendingskorg. Gamle trebøyingsmåter vekker spesiell interesse.</p> <p>Materialkunnskapen fra folkekulturen sammenholdes med kunnskap om vedanatomi og moderne treeteknologi. Dette danner basis for egne forsøk med plastifisering. Elastisitetsevnen til ulike treslag og ulike måter å plastifisere på, prøves ut gjennom eksperiment.</p> <p>Egen forming: På bakgrunn av kunnskap fra feltarbeidet og plastifiserings-eksperimentene framstiller kandidaten 13 sveipte kar til ulike formål. Kandidaten tar i bruk forskjellige tekniske løsninger som krever at en samarbeider med trematerialet og dets egenskaper.</p> <p>Didaktikk: Med tanke på undervisning framstilles en lysbildeserie om sveip. Teknikken prøves ut i tre ulike pedagogiske sammenhenger. Erfaringene gir grunnlag for å mene at teknikken kan egne seg fra ungdomsskolen og oppover. Bruk av arbeidsområdet i skolen begrunnes ut fra den samlede erfaring oppgaven gir.</p>
Forfatter:	GJØRSVIK, INGEBJØRG
År:	1979 (1-årig studium)
Rapport:	199 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Entrådsstriking - rett/vrang -, dekor.
Problemstilling:	Hvilke muligheter har entrådsstriking?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, eksperiment som modell, egen forming, spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Trekk fra strikkingens historie, strikking i Norge, metoder og mønster. Videre om dekor og trekk ved formingsfagets utvikling.</p> <p>Egen forming: Denne består av eksperiment, klær og dekorative tekstiler i to- og tre-dimensjonal form.</p> <p>Utpøving av kvadrat som dekorelement: Eksperimentene utføres som border og flatemønstre, men også som ornament og friere komposisjoner. Mellomrommene varieres og kvadratene forskyves diagonalt. Virkningene vurderes komposisjonsmessig. Eksempler på vurderinger: Ved regelmessig plassering og stor avstand mellom formene, faller komposisjonen fra hverandre. Dette er tydeligst i border. Ved diagonal forskyvning av formene blir oppbyggingen mer aktiv og ledig. Det oppstår flere muligheter.</p>

	<p>Entrådsstrikking: Samspill mellom garnkvalitet, tykkelse på strikkepinner, avstand mellom dekorelement og selve dekoren prøves ut. Dekoren kommer fram ved veksling mellom rette og vrang masker.</p> <p>I 9 strikkearbeider (klær og veggtepper) anvendes kvadratet som dekor. En stadig frierer bruk av kvadratet, materialer, og anvendelse av rett- og vrangstrikking finnes i dekorative bilder, relieffer og skulpturer – til sammen 47 arbeider. Disse arbeidene har sin rot i det stramme eksperimentarbeidet og viser hvordan et slikt studium kan avstedkomme nye former, forårsake innsikt slik at en kan variere og gi flater og former liv.</p> <p>Didaktikk: Her dokumenteres en spørreundersøkelse blant 40 elever i 4. og 6. kl. om preferanser når det gjelder border og flatemønstre. Symmetriske og stramme mønstre foretrekkes. Valget av komposisjoner samsvarer godt med kandidatens egne vurderinger av tilsvarende. Det er utarbeidet et forslag til undervisningsopplegg i formingslærerutdanninga.</p>
Forfatter:	RAKSTANG, ÅSLAUG
År:	1979 (1-årig studium)
Rapport:	187 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Struktur og tekstur i tekstil.
Problemstilling:	Hvilken verdi har struktur og tekstur som virkemidler i tekstil forming? En utprøving av egenskaper og virkninger av strukturer og teksturer i tekstile flater.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, eksperiment som modell for utprøving, egen formgivning.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Klargjøring av innhold i begrepene persepsjon, konstruksjon, struktur og tekstur. Videre om estetiske kriterier og forming som fag.</p> <p>Egen forming: Denne består av en eksperimentdel og en formgivingsdel.</p> <p>Eksperimentene baseres på å få innsikt i årsak og virkning når det gjelder struktur og tekstur i tekstile flater. Konstruksjon av flater skjer ved hekling i hvite materialer. Konstruksjonsmåte, materiale og redskap er uavhengige variabler i 10 prøverekker. Variablenes betydning for flatenes struktur og tekstur dokumenteres og kommenteres.</p> <p>Med vevde og heklede flater som studieobjekt, utprøves og vurderes sammenstilling av tekstile flater. Det utarbeides skalaer og ulike klanger. Disse knyttes til tett og åpen struktur, sammenstilling av flater med både ulik struktur og tekstur, samt flater med lik struktur og ulik tekstur. Kandidaten utformer en skala i heklede fastmasker som blir grunn-leggende for egen formgivning. Videre lages sammenstillinger av flater der en søker å</p>

	<p>intenisvere og nøytralisere strukturen og teksten. Det klang-lige aspektet i vevde flater prøves ut i enkle komposisjoner.</p> <p>På bakgrunn av innsikt som eksperimentene har gitt, formgis bruks-gjenstander; klær og innredningstekstiler, samt prydeklær – til sammen 17 arbeider.</p> <p>Didaktikk: På bakgrunn av egne erfaringer utarbeides en skisse til undervisningsopplegg i forming i lærerutdanning hvor målet er å la studenter få opplevelse, erfaring og kunnskap om de verdier som finnes i overflater.</p>
Forfatter:	FINSTAD, BRYNJULF
År:	1980
Rapport:	151 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Arbeid med forming der bergkunsten i Alta er det idémessige utgangspunkt.
Problemstilling:	<p>Arbeid med forming der bergkunsten i Alta er det idémessige utgangspunkt,</p> <ul style="list-style-type: none"> - avdekke innholdet i bergkunsten - anvende dette som del i formingen.
Metode/ framgangsmåte:	Litteratur- og feltstudier, egen skaping, undervisningsopplegg.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Det ene fundamentet er oversikt over bergkunst, bergkunsten i Alta, analyse av bergkunst ut fra psykologiske teorier samt kunstteorier sett i forhold til bergkunst. Det andre er innholdet i bergkunsten sett i relasjon til formingsfaget.</p> <p>Egen forming: Denne er sentrert om tre ulike tilnæringsmetoder. I første omgang består den av feltstudier hvor bergkunstmotiv kopieres. Herunder kommer utprøving av ulike papirtyper og fargestoffer eksempelvis kalkering, gnetrykk med plantedeler, grafittstift, preging i papir og metallfolie og svertetrykk. De forskjellige metodene gir svært ulik presisering av motivet og teksturale virkninger. Arbeidene fungerer som grafiske uttrykk.</p> <p>Motiver fra bergkunsten bearbeides bildemessig i forskjellige teknikker (collage, batik). Kandidaten erfarer at bergkunstens formspråk bryter med eget uttrykk.</p> <p>Bergkunsten og kulturlandskapet gir assosiasjoner som danner utgangspunkt for et mer intuitivt og spontant bildearbeid. Dette resulterer i 9 malerier hvor det fantaseres over temaene jakt, steinaldermennesker og frodighet.</p>

	<p>Didaktikk: Det gjennomføres to opplegg - etterutdanningskurs for formingslærer og et undervisningsopplegg med lærerstudenter. Gruppene gir en positiv vurdering for bruk av bergkunsten (informasjon om og utnyttning av lokalt kulturstoff). Lærerstudenter er noe reservert overfor en mer fri og assosiativ bildeskaping som metode i denne sammenheng.</p>
Forfatter:	FREDBO, HELGE
År:	1980
Rapport:	303 sider, illustrasjoner.
Tittel:	En praktisk og didaktisk studie av intensjonalitet som fenomen i forming.
Problemstilling:	Som tittelen.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier og fenomenologisk tilnærming; introspeksjon.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Filosofi knyttet til fenomenologi og intensjonalitet er basis for oppgaven. Dessuten utgjør teori om kreativitet, ekspresjonisme og kunstforståelse vesentlige element.</p> <p>Egen forming: Siktemålet er å finne ut noe om hva som skjer når kandidaten forsøker å gi konkret uttrykk for en rettet opplevelse eller tanke. D.v.s. når intensjonalitet blir fenomen og manifesterer seg i et materiale.</p> <p>Å gi uttrykk for egne tanker og opplevelser i møte med kristen tro og natur/landskap, er tema. Arbeidet består av 33 formingsprosjekter. Hver av disse har et navn som angir et innhold; eksempelvis: "Som fugl - så menneske. En allegori om håp og lengsel.", "Fristelse - fall.", "Vår", "Østfold. Ingen fjell å hvile øynene på." Konkretiseringen av temaene skjer gjennom maling med vannfarger og forming i leire. På grunnlag av introspeksjon kommenteres hvert prosjekt.</p> <p>Kandidatens sammenfatninger av egne erfaringer viser bl.a. at ikke bare tanker, følelser og opplevelser er intensjonale i relasjon til noemata. Selve handlingen er med på å flytte grenser for tanken omkring et tema. Den noematiske kjerne utvides stadig. Noen andre eksempler på erfaringer er: Nærhet til materialet og det tematiske innholdet virker vesentlig i prosessen. De små formater bevirker også nærhet. Han arbeider mer spontant i et ukjent medium (leire). Det er vesentlig at mediet yter lite motstand slik at det egner seg for kandidatens spontane uttrykksmåte.</p> <p>Didaktikk: Overveielser knyttet til undervisningens hva og hvordan gjøres med referanse til egne erfaringer og teoristoff om kreativitet, ekspresjonisme og kunstforståelse.</p>

Forfatter:	GULLBERG, VIVIAN HERNAR
År:	1980
Rapport:	260 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Massemediabilete i formingsundervisninga. Ei didaktisk vurdering av kjønnsrollespørsmål som utgangspunkt for biletskaping.
Problemstilling:	Kan ein i formingsundervisninga øva opp (skapa) ei medviten og kritisk haldning til inntrykka frå massemediabilete? Ei didaktisk vurdering av kjønnsrollespørsmål som utgangspunkt for biletframstilling i formingsundervisninga.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, analyse av ukeblad, egen bilde skaping og undervisning; herunder spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Temaets aktualitet, innstillinger, forming, estetisk opplevelse, massemediabilde og pop-kunst. Videre: teori om visuell kommunikasjon, kommunikasjonsmodeller og bildeanalyse. Dessuten teori om visuell persepsjon.</p> <p>Undersøkelse av hvilke kjønnsrollemønster som kommer til uttrykk i ukebladbilder som aldersgruppa 15 -19 år leser. Noen resultater: Både kvinner og menn bør være unge. Kvinner er ikke framstilt så ofte som menn i forbindelse med yrke. I forhold til hjem og barn er det motsatt. En finner en fokusering på kvinners ytre og delvis på sex. Menn forekommer oftere i "ute"-fritidsmiljø. De er opptatt av sport, biler, kriminalitet og krig.</p> <p>Analysen gir ut fra "lov om likestilling mellom kjønnene" og M-74 grunn til at innstillinger bør bearbeides. Kan forming være et hjelpemiddel?</p> <p>Egen forming: Det skapes 46 bilder som skildrer ulike sider ved temaet og er et middel til selvforståelse. Studier av graden av abstraksjonsnivå viser at dette påvirker kommunikasjonen. Kandidaten finner flere likhetspunkter med pop-kunsten.</p> <p>Didaktikk: Et undervisningsopplegg på ei uke i en 9. klasse viser at analyse og vurdering av massemediabilde kan gi verdifulle impulser til elevenes bildeskaping. De har analyserende og vurderende holdninger til arbeidet. Men deres holdninger til selve temaet endres lite. Resultatene sees i lys av kunnskap om holdningsdanning og endring.</p>
Forfatter:	HJUKSE, RAGNHILD ØRBECH
År:	1980
Rapport:	227 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	"Stakk og liv".

Problemstilling:	<p>- Hvilke "verdier" kan ei folkedrakt som "Stakk og Liv" ha i seg, sett fra en kulturhistorisk og praktisk/estetisk synsvinkel?</p> <p>- Lokalt kulturstoff som utgangspunkt for skapende aktivitet i forming.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Feltstudier: intervju, analyse og søm av drakter, spørreundersøkelse. Egen forming av klær og undervisningsopplegg i lærerutdanninga, herunder spørreundersøkelse og vurdering av arbeider.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om kvinnedrakter i Øst-Telemark, kulturstoff i klesforming og om didaktisk relasjonstenkning.</p> <p>Feltundersøkelse: Intervju med 15 eldre kvinner som har brukt "Stakk og Liv" som eneste drakttype hele sitt liv, dokumenterer draktdelenes utseende, "regelverk" og variasjon, bruk og tilvirking. Kandidaten studerer regelverk og frihet ved selv å sy drakta. Studiene knyttes til "verdiene" form, materiale, farge, dekor og det håndverksmessige. Gjennom veiledning i søm av "Stakk og Liv"-drakter, erfares at drakta kan produseres av unge jenter i dag. "Det vakre" og "tilhørighet" er av lokale bunadbrukere brukt som viktige begrunnelser for bruk av bunad.</p> <p>Konklusjon på feltundersøkelsen: Skal drakta være "liv laga", må en kjenne spenningsfeltet mellom regelverk og frihet.</p> <p>Egen forming: I tillegg til søm av ei "Stakk og Liv-drakt" (jfr. foran) tar kandidaten utgangspunkt i de "verdiene" hun finner i denne drakta. Hun skaper nye plagg (skjorter, vester og skjørt) tilpasset brukerens fysisk og psykisk behov. Det tar tid å lære "verdiene" å kjenne slik at de kan bli hensiktsmessige redskap for personlige ideer.</p> <p>Didaktikk: Et undervisningsopplegg i lærerutdanninga dokumenterer hvordan lokalt kulturstoff (vester) kan danne utgangspunkt for nye klesuttrykk.</p>
Forfatter:	BLEKASTAD, LIVE
År:	1981
Rapport:	140 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Materialet i skulptur.
Problemstilling:	Materialet i skulptur. Et forsøk på å belyse og gjøre rede for materialets estetiske funksjoner i skulptur.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, intervju, eksperiment som modell for egne materialstudier, egen forming, analyse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skulptur og skulpturale virkemidler. Materialet i skulptur belyses gjennom eksempler fra skulpturhistorien med vekt på moderne skulptur.</p> <p>Materialet i skulptur belyses gjennom skulpturer av Gunnar Torvund og</p>

	<p>hans erfaringer som dokumenteres gjennom intervju.</p> <p>Egen forming: Materialet i skulptur belyses gjennom egne formingsprodukter. I seks masker er materialene stål, tre og leire variabler, mens formen holdes konstant. Analyser viser at følgende materialeegenskaper har innvirkning på det estetiske uttrykket: materialstrukturen, materialets indre sammenheng, tekstur, overflateglans og farge.</p> <p>Disse fem uttrykksegenskapene vurderes og sammenlignes med synspunkt fra de andre kildene i oppgaven. På bakgrunn av drøftinger konkluderer kandidaten med at følgende egenskaper er de mest vesentlige for materialets uttrykk: struktur, hardhet, tekstur, glans og farge. Videre analyseres samspillet mellom materiale, form og uttrykk i skulptur.</p> <p>Gjennom skaping av to skulpturer i stål oppsummeres kandidatens kunnskap om materialet i skulptur.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon om skulpturundervisning i skolen (mål og innhold) gjøres ut fra en modell hvor materiale, form og uttrykk står i et samspill med hverandre.</p>
Forfatter:	FURE, PAULA
År:	1981
Rapport:	2 bøker, 226 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Erindringsbildets betydning for billedskapning og identitet.
Problemstilling:	<p>Kan bruk av erindringsbildet i billedskapende arbeid ha verdi for vår billedskapning og vår identitet?</p> <p>En didaktisk vurdering av erindringsbildet som grunnlag for formingsarbeid.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, intuisjon, frie assosiasjoner, hermeneutisk metode og holistisk analyse, egen forming og utprøving i skolen.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om bilde, erindring og erindringsbilde sett fra filosofisk, psykologisk, litterært og kunstnerisk synsvinkel. Om billedskapning og kreativitet, identitet. Dessuten om valgte metoder.</p> <p>Egen forming: Denne handler om erindringsprosesser der billedskapning er vei til erkjennelse. Etter en åpen start ("i ring"), samles erindringsbildene om skjønnhet som emne. En stor mengde bilder skapes ut fra emnene natur/skjønnhet, ting/skjønnhet og menneske/skjønnhet. For hver bildegruppe lages et bilde som betraktes som en syntese. Det er "Skjønnhet", "Ikon I, II og III" og "Helhet". Arbeidet med de ulike emnene beskrives og tolkes ut fra teori om erindringsbilde og billedskapning, erindring og identitet. Tolkingen/erfaringene knyttes til at erindringsprosessen ikke er intellektuell. Videre at erindringsbildet ligger i det ubevisste,</p>

	<p>fremstår som assosiasjon, har ikke eksistert, kommer plutselig, kommer i ubevoktede øyeblikk, representerer ikke en vane, er flerdimensjonalt, er levende og er poetisk. Videre tolkes erindringsprosessen i forhold til identitet.</p> <p>Didaktikk: Det gjennomføres et undervisningsopplegg i videregående skole, valgfag allmennfaglig studieretning (42 elever) hvor oppgaven er å gi uttrykk for fine opplevelser eller fine ting i vonde opplevelser. Elevenes uttalelser tolkes bl.a. ut fra samme teoretiske utgangspunkt som kandidatens. Kandidatens egne erfaringer sammenlignes med elevenes. Erfaringene sees i forhold til verdi for billedskapning og identitet.</p>
Forfatter:	HARJO, RANDI SLIND
År:	1981
Rapport:	163 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Musikk som utgangspunkt for billedskapning - en didaktisk overveielse.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Kan opplevelse av musikk, hvor klang og dynamikk er fremtredende elementer, ha verdi for egen billedskapning? - Kan en påvise verdier for formning i et integrert opplegg med musikk i grunnskolen?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, introspeksjon, egen formning. Utprøving i skolen: observasjon, analyse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Bilde og musikk, noen refleksjoner om likheter og forskjeller i disse uttrykksformene. Opplevelse av musikk, fargesynestiesier, bildespråk, farge og dynamiske virkemidler.</p> <p>Egen formning: Kandidaten lager bilder med utgangspunkt i to musikkstykker fra området "ny-musikk". Disse er "Jakobs drøm" av K. Penderecki og "Greening" av A. Norheim. Det første stykket er selvvalgt og kandidaten har kjennskap til stykket, komponisten og idéinnholdet. Det andre stykket er ukjent og en intuitiv angrepsmåte blir lagt til grunn for bildeuttrykket. Det lages 7 bilder i vev, applikasjon med broderi samt skisser i akvarell.</p> <p>Musikkens abstrakte, auditive språk gir stimulering til visuelt bildespråk. Musikken gir opplevelser, assosiasjoner og stemninger. Både en analytisk og spontan opplevelse av musikk kan være av verdi for bildeuttrykket, men kandidaten mener at en utvidet kjennskap til musikken er av vesentlig betydning i begge fall. Opplevelsene har ikke feste i et visuelt forbilde og utformingen blir i større grad et fantasifremkalt uttrykk. Klanglige og dynamiske elementer medoppleves gjennom musikkens uttrykk og i noen grad kan slike gjenfinnes i bildene. Bevissthetsinnholdet relateres til stemninger, følelser, form og farge i forhold til musikkens elementer. Kandidatens erfaring er at i samspill fungerer disse som utgangspunkt og styrende faktorer under utformingen. Dessuten gir skapningen forståelse for</p>

	<p>den musikken som benyttes.</p> <p>Didaktikk: Et undervisningsopplegg i en 5. kl. viser at elevene i noen grad lar seg stimulere av musikk.</p>
Forfatter:	JOHANSEN, TORE B.
År:	1981
Rapport:	150 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Håndverk og forming.
Problemstilling:	Vil jeg gjennom å gjennomleve et håndverk få bedre forståelse for samspill mellom funksjon, form og materiale?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk-hermeneutisk tilnærming, egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Synspunkt på teknologi i forhold til tradisjon og håndverk i dagens samfunn danner utgangspunkt for søking etter valg av tradisjoner i et lokalmiljø. Om formingsfagets ansvar overfor kulturarv og tradisjon. Om båtbygging som håndverk i lokalmiljø.</p> <p>Egen forming: Erfaring med et håndverk skaffer kandidaten seg ved å gjennomleve en båtbyggingsprosess og beskrive denne. Han bygger en bruksbåt i tre til bruk innaskjærs. Båten skal tåle vind, bølger, last og samtidig være lettdrevet. Han arbeider ved et båtbyggeri på Lista og får derigjennom tilgang til kunnskap som erfarne båtbyggere sitter inne med. Tegninger og praktiske løsninger drøftes med fagfolkene, men det er kandidaten selv som utfører arbeidet. En mengde tekniske detaljer, valg og erfaringer dokumenteres.</p> <p>Kandidaten erfarer at kunnskap, nøyaktighet, erfaring og manuell dyktighet er vesentlige sider ved håndverket. Det samme gjelder kreativitet. Disse resultatene belyses i forhold til håndverk, konvergent og divergent tenkning, kreativitet, behov, materiale, funksjon og form. Dessuten i forhold til kvalitet, selvhjulpenhet, tradisjon, miljø og læring av tradisjon. Dette er kvaliteter kandidaten vurderer som vesentlige i holdningsdanning i forhold til tradisjon, kunnskap og ressurser. Spesielt peker han på forskjellen på teoretisk kunnskap om båtbygging (som han hadde før arbeidet startet) og praktisk erfaring med samme. Førstnevnte kaller han viten, mens sistnevnte gir forståelse.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon på bakgrunn av egne erfaringer. Disse knyttes i sterk grad til læring.</p>
Forfatter:	LEU, PETER
År:	1981

Rapport:	222 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Utstillingsforming.
Problemstilling:	Utstillingsforming. En praktisk- estetisk- og didaktisk vurdering.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, eksperiment, observasjon, spørreundersøkelse, analyse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Analyse av hva utstilling, forming og utstillingsforming er. En konklusjon er at utstillingsforming er en sammensatt formingsdisiplin med forankring i skoleverket. Videre belyses utstillingskommunikasjon.</p> <p>Egen (og andres) forming: Temaet representerer ulike sider ved utstillingskommunikasjon. Det utarbeides 4 utstillingsstudier: formalstudier, publikumstudier, produktstudier og uttrykksstudier. 1) De formale studiene utføres ved at begrepet "egg" visualiseres. Systematiske eksperiment med formale virkemidler og studenters (24 stk.) reaksjoner på disse, viser at formkvaliteter kan etterprøves. Skilt og farge regnes som de fremste virkemidlene. 2) Publikumsstudier: De formale studiene foran benyttes i en utstilling. Atferd i lokalet observeres og et spørreskjema avdekker studenters (61 stk.) oppfatning av formale virkemidler. Resultater: Skriftform og farge blir best persipert. Rompersepsjonen er avhengig av miljøfaktorer. 3) Produktstudiet er en analyse av utstillingen "Hvor går formingsfaget?" arrangert av Landslaget forming i skolen. Utstillingen synes å ha en positiv effekt som debattutstilling. 4) Uttrykksstudiene gjelder 12 elevarbeider med kommentarer fra dekoratørutdanning (VK I). Disse viser at å gi uttrykk for et musikkstykke eller et litterært verk i tre-dimensjonal form, styrker elevenes selvbevissthet.</p> <p>Konklusjon: Utstillingskommunikasjon er en overordnet karakteristikk av utstilling og utstillingsforming, en del av samfunnets informasjonssystem, et formingsspråk og en måte å formidle tanker og følelser på.</p> <p>Didaktikk: Vurderinger angående utstillingsforming og skole/didaktikk, utstillingsforming og kommunikasjon, utstillingsforming og forskning.</p>
Forfatter:	SCHEI, ELSE IRENE
År:	1981
Rapport:	237 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	En dokumentasjon av fargeopplevelse.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilken betydning har endringer i kulørtonekontrasten rødhet og grønnhet (r og g), og endringer i nyansene for mine opplevelser av samklangen mellom fargene i en fargeakkord? - Hvordan kan jeg anvende denne kunnskapen i egne bilder? - Hvordan kan jeg med utgangspunkt i egne erfaringer om farger, til rettelegge en undervisning om emnet for den videregående skole?

Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk tilnærming til egen formingsprosess; reprospektiv analyse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om begrepet farge, om tema/idé og fargeopplevelse, farge-språk (NCS), tolking av farger.</p> <p>Egen forming: Første ledd av problemstillingen studeres gjennom eksperiment som modell hvor a) kulørtonekontrast og b) fargenyanser er variabler i et fast motiv. Resultat for a: Forskjellen i kulørte biegenskaper eller fravær av slike synes å skape uttrykket. Dette fører til at akkordene oppleves å være litt forskjellige i kjørlighet, varme, aktivitet og tiltalenhet. Likheten mellom komposisjonene er imidlertid overgripende. Resultat for b: Hovedegenskaper, mønsterbildets tydelighet, kulørthet og formdannende faktor endres. Det gir variasjon i opplevelse av synestesier, assosiasjoner, form og tiltalenhet. Dvs. at forskjellen mellom farge-akkordene er overgripende.</p> <p>Med ulike tema som danseren i varierte uttrykk, angst, lykke og stengsel, lages serier med bilder hvor kunnskap om rød/grønn-kontraster anvendes. Spontane, intuitive, ekspressive og analytiske arbeidsmåter benyttes. For hvert bilde – til sammen 48 stykker - beskrives prosessen fra idé til bilde. Fargeakkordene analyseres, fargevirkningene tolkes og verdivurderes i forhold til ideen. Kunnskap som tidligere var ubevisst blir bevisst, og fargesystematikk får praktisk estetisk verdi.</p> <p>Didaktikk: Drøfting av egne erfaringer i forhold til undervisning, mål for videregående skole og utarbeiding av skisse til undervisningsopplegg.</p>
Forfatter:	STÅLAND, OLA
År:	1981
Rapport:	257 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Hvordan bearbeide den botaniske blomst til dekor i sammenheng med undervisning i forming.
Problemstilling:	<p>Hvordan bearbeide den botaniske blomst til dekor i sammenheng med undervisning i forming</p> <ul style="list-style-type: none"> - ved selv å gjennomleve en skapingsprosess "fra blomst til dekor" - ved å samle og studere kulturstoff - ved å samle og studere stoff fra undervisningsarbeid med dekor?
Metode/ framgangsmåte:	Eksperiment som modell, egen forming, feltstudium hvor intervju inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om dekor, formale grunnbegrep, persepsjonsfenomen og historisk riss om dekor og teori som stilisering av blomster og vekster.</p> <p>Egen forming: Denne delen er treleddet: 1. Eksperiment anvendes som</p>

	<p>modell for klargjøring av koblingssystemer for border og sentralornament. 2. Fem blomster i ulike posisjoner er objekt for stiliseringstudier hvor sammenstilling av element og ulike grader av stilisering inngår. 3. Materialisering/ anvendelse av dekor utføres i serigrafi, treskjæring og leire. Resultat: Dekorfunksjonen er i liten grad avhengig av stiliserings-graden hos enkeltelementet. Treskjæring krever mest stilisering, mindre hos leire og minst for serigrafi.</p> <p>Feltstudium av folkekunst (fortrinnsvis treskjæring og skjæring i kleber) i Nord-Gudbrandsdalen og dekorativ kunst i Oslo Rådhus (D. Werenskiolds trerelieffer og freskoarbeider av P. Krohg og Aa. Storstein). Eksempler på resultat: Blomster sett ovenfra forekommer hyppigst. Akantusblomsten har en framtrædende plass i N.-Gudbrandsdalen, mens 2/3 av blomster-formene i Oslo Rådhus gir anelse av et botanisk utgangspunkt.</p> <p>Didaktikk: Feltstudium av undervisningsopplegg om dekor i en etterutdanningsklasse i forming. Det dokumenteres at natur skaper mer engasjement og læring i forhold til dekor enn bruk av folkekunst. Videre utformes ei didaktisk skisse om hva som bør vektlegges i arbeid med dekor.</p>
Forfatter:	TENNES, ASLAK HERMAN
År:	1981
Rapport:	223 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Non-figurativ skulptur. Estetikk og didaktikk.
Problemstilling:	Hvordan kan jeg, gjennom den konstruktivistiske idé, slik den kommer til uttrykk i den første periode av denne retning, drøfte estetiske spørsmål i non-figurativ skulptur, og hvilke verdier har arbeid med skulptur sett i lys av undervisning?
Metode/ framgangsmåte:	Teoristudier, eksperiment som modell, egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Den konstruktivistiske idé med vekt på N. Gabo, "Det realistiske manifest" og analyse av konstruktivistiske arbeider fra perioden 1915 - 25. Estetisk analyse med vekt på rom, tid og bevegelse. Didaktikk med vekt på verdi- og målsprosmål.</p> <p>Egen forming: Denne står i et vekselspill med teori om den konstruktivistiske idé. Som studium og anskueliggjøring av det konstruktivistiske romproblem utformes en modellrekke på 10 kuber. Kubeformen og materialet tre er konstant, mens deler av veggene stadig reduseres. Kubene analyseres i forhold til rom (ytre og indre), lys, bevegelse og aktivisering. Eksempel på resultater: Rommet får en særegen og aktiv rolle i det skulpturelle formspråk. Møtet mellom objektet og rommet artikuleres. Formen tar rommet i besittelse og får innvirkning på bl.a. lys og bevegelse.</p>

	<p>Med utgangspunkt i teori og erfaring med modellrekken lages 14 non-figurative skulpturer i stål. Rommet er hovedemne i skulpturene. De er i sin oppbygging konstruktive og beskjeftiger seg med skulpturenes "indre liv"; er ikke-refererende. Kandidatens arbeid viser at romspørsmål og arbeid med bevegelse og forløp er uproblematisk, mens spørsmål omkring tidsfenomener volder vansker. Arbeidet viser imidlertid at rom, bevegelse, forløp og tid representerer et mangfold av muligheter og skulpturale utfordringer. Erfaringene oppsummeres i punkter knyttet til verdier (opp-levelse, sansing, forståelse og kunnskap av ulik art).</p> <p>Didaktikk: En diskusjon om hvilke verdier som tilgodesees ved arbeid med skulptur, danner utgangspunkt for målanalyser for emnet og skiss-ering av et undervisningsforløp i videregående skole.</p>
Forfatter:	TØRDAL, BODIL
År:	1981
Rapport:	274 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Dikt og bilde - opplevelse og form.
Problemstilling:	Med utgangspunkt i dikt og bilder å søke etter verdier som kan komme formingsundervisningen til gode.
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk tilnærming til egne produkt, intervju.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om språket og bildespråket, hvordan oppfatte dikterisk tekst og bilde, om lyrikk og dikteriske virkemidler, formelement og virkemidler i bildet.</p> <p>Egen forming: Kandidaten lager dikt og bilder - 30 av hvert slag. Dikt og bilde opptrer som par. De søker å gi uttrykk for det samme tema, men de er tenkt som autonome størrelser. Kandidaten arbeider innenfor tre hovedtemaer: kvinnesak, kjærlighet og søvn. Hvert dikt og bilde presenteres med beskrivelse av opplevelse/bakgrunn for arbeidene og analyse av virkemidler.</p> <p>Eksempler på resultater: For temaet kvinnesak er spenning og ironi benyttet mye i både bilde og dikt. Linjen dominerer bildeuttrykket. Det kan tyde på at den egner seg til å gjengi mennesker i en mer karikert form. Innenfor kjærlighetsdiktene har metaforen fått en større plass, og kandidaten har gått veien om konkrete natur-situasjoner - en analogi - for å framstille bilder med dette temaet. Kandidaten konkluderer med at i den grad det er mulig å sammenligne virkemidler i dikt og bilder, finner hun ganske høy korrelasjon innenfor alle tre temaene. Bildene har i de fleste tilfellene nedfelt seg først. Kandidaten mener at det for henne er lettere å uttrykke seg i dikt enn i visuelle bilder.</p>

	<p>Intervju med lyrikerne Halvor J. Sandsdalen, Finn Strømsted og brev fra William Heinesen, som alle lager bilder, viser at de liker vekselvirkningen, men at de ser på de to uttrykksformene som helt forskjellige, sjøl om emnene kan tangere hverandre.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon på bakgrunn av egne erfaringer. Dessuten betydningen av opplevelse og engasjement.</p>
Forfatter:	VOLD, PEDER
År:	1981
Rapport:	378 sider, illustr.: 205 foto
Tittel:	Tekstil som materiale i 3-dimensjonal formingsundervisning, en didaktisk vurdering av ensomhet som motiv i tekstil skulptur.
Problemstilling:	Tekstil som materiale i 3-dimensjonal formingsundervisning, en didaktisk vurdering av ensomhet som motiv i tekstil skulptur.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, eksperiment som modell for utprøvinger, egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skulptur, skulpturhistorie med vekt på skulptur etter 1945, nye tendenser i skulptur, utviklingen i tekstil skulptur fra 1960-årene til 1980. Om skulptur i forming og tekstilt materiale i 3-dimensjonal formingsundervisning.</p> <p>Egen forming: Oppgaven starter med en undersøkelse av ulike sømmers styrke ved belastning. Variablene er trådkvaliteter, stingtyper (maskin- og håndsøm) og stoffkvaliteter. Med tanke på formingsundervisning prøves det ut to måter å bygge opp et innfargingsprogram for farging av tekstiler med batikkfarger.</p> <p>Skulpturarbeidet behandler ensomhet som tema. Kandidaten skaper tre tekstile skulpturer. Den første er en figurativ framstilling av et menneske. Kyllingnetting benyttes som skjellett. Dette er bekledd med sjølfargede stoffer sydd på i små biter. Nummer to er en rundskulptur vevd i kraftige materialer slik at den kan stå av seg selv, mens nummer tre er vevd og sydd over et skjellett. Skulpturene har titlene "Han Jacob", "Standing" og "Skallet" som viser til ulike aspekt ved ensomhet. Framstillingsprosessene beskrives.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over temaet ensomhet ut fra pedagogiske retninger og aktualitet.</p>
Forfatter:	AASEN, GUNNAR
År:	1981

Rapport:	132 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Folkevisa Margjit Hjukse som utgangspunkt for formingsarbeid.
Problemstilling:	Kva innverknad har det for meg og mitt praktisk skapande arbeid innanfor det grafiske feltet, å bruke folkevisa Margjit Hjukse som inspirasjonskjelde? Kva innverknad har dette i praktisk pedagogisk arbeid?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til egen forming, utprøving i skolen; herunder spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om folkevisene med vekt på folkevisa Margjit Hjukse. Fra opplevelse til bilde hvor problem knyttet til tolking, teknikk og komposisjon tas opp. Som grunnlag for undervisningsopplegg i skolen blir det gjort rede for skapende aktivitet og integrering.</p> <p>Egen forming: Med utgangspunkt i folkevisa og tolking av denne, skaper kandidaten 13 grafiske bilder. Disse er laget i dyptrykk og svart/hvitt. Folkevisa er inspirasjonen og drivkrafta i arbeidet. Bildene er dokumentasjon på om visa er ei god inspirasjonskilde. Videre mener kandidaten at han gjennom arbeidet får større forståelse for folkevisenes allmenne karakter og seg sjøl i forhold til kulturarven.</p> <p>Didaktikk: Et undervisningsopplegg i videregående skole, 1/2-års grunnkurs i tegning, form og farge viser at elevene lar seg inspirere og engasjere av folkevisa i grafisk bildearbeid. Gjennom formingsarbeid og spørreundersøkelse gir de uttrykk for tanker og følelser de får i møte med folkevisa.</p>
Forfatter:	AKSNES, SØREN VE
År:	1982
Rapport:	131 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Intuitive og analytiske aksjonsmåter i forming.
Problemstilling:	Hvilken verdi kan innsikt i ulike intellektuelle aksjonsmåter ha med tanke på skapende virksomhet i forming?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, intuisjon og analyse ut fra eksperiment som modell.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om forming. Om intellektuelle aksjonsmåter ut fra psykologisk vinkel og filosofi/ vitenskapelig virksomhet - positivisme og fenomenologi. Intuisjon og analyse som relevante aksjonsmåter i forming.</p> <p>Egen forming: Med bakgrunn i hypotesen: "Ved å anvende intuitive og analytiske aksjonsmåter vil min evne til å lage dreide fløyter i keramikk bli styrket" arbeider kandidaten i to atskilte perioder hvor de to aksjons-måtene</p>

	<p>benyttes. 1. Den intuitive prosessen består av skaping av 20 ulike kategorier av fløyter. Kandidatens aksjonsmåte holdes opp mot teoretisk utledede særtrekk. Han finner mange fellestrekk. 2. For den analytiske prosessen spesifiseres krav til fløytene. Eksempelvis skal de ha en tone-rekke på to oktaver. Laviets utforming varieres derfor systematisk i 25 fløyter. Form i forhold til brukbarhet og utseende prøves ut i 6 fløyter. Prosessen sammenholdes med teori om analytisk tenkning, og kandidaten finner mange fellestrekk.</p> <p>Begge aksjonsmåtene fører til nye typer fløyter og ny innsikt. Den intuitive aksjonsmåten er søkende. De mest kreative fløytene skapes i denne prosessen. Den levende, umiddelbare bevissthetsformen synes å legge forholdene til rette for en dynamisk og fleksibel utnyttelse av tidligere erfaringer. Den analytiske aksjonsmåten gir høy grad av kontroll, innsikt i strategi, "tenkestrukturer" og konkrete kunnskaper som har overføringsverdi. De to aksjonsmåtene er komplementære. Hypotesen bekreftes.</p> <p>Det komplementære i aksjonsmåtene utnyttes i utviklingen av 5 komplementære fløyteorgler. Samspillet mellom aksjonsmåter synes meget fruktbart.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner knyttes til aksjonsmåtenes status i faget og om opplæring i intuisjon.</p>
Forfatter:	HAGEN, BJARNE
År:	1982
Rapport:	356 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Bilder i musikk.
Problemstilling:	En søken etter engasjement som fenomen i billedskapning og musikk, avgrenset til det absolutte bilde og den absolutte musikk.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming. Litteraturstudier, egen forming og undervisningsundersøkelse. Introspeksjon med analyse av engasjerende faktorer, spørreundersøkelser.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om engasjement i relasjon til søken etter sannhet, verdi-realiserings, mot, tvil, motivasjon, "møte", intensjonalitet og kreativitet. Om absolutt musikk og bilde. Engasjement belyst gjennom Johs. Rians kunstneriske virksomhet. Om undervisning i forming og engasjement sett i forhold til målanalyse, taksonomi og fagintegrasjon.</p> <p>Egen forming: Gjennom lytting til absolutt musikk og maling av akva-reller avdekkes forhold mellom musikk- og bildeengasjement. Til kart-leggingen benyttes loggbok og analyse av bildeengasjement ut fra variabler. Musikkvariablene knyttes til lytting. Disse er høyde, lengde, styrke, klangfarge, "musikk-sum". Musikkvariablene jevnføres med parallell-lagte variabler i egne bilder. Disse er linje, flate, intensitet,</p>

	<p>klangfarge og "bildesum".</p> <p>Eksempler på resultater: Lytteprosessen gir tanker og assosiasjoner som kommer og går. Maleaktiviteten gir nye impulser og ideer. Et tydelig skille mellom lytting og maling er nødvendig. Musikkstykkene bør ikke vare mer enn 8-10 min. Kandidaten føler glede ved aktiviteten. Musikkengasjementet er styrende og avgjørende for bildeaktiviteten, men analyseresultatene er sprikende. Det er derfor vanskelig å påstå at engasjementet er "overførbart" fra musikk til bilde ut fra parallell-lagte variabler.</p> <p>Didaktikk: Et mindre undervisningsforsøk i ei klasse allmennlærerutdanning, hvor kandidatens erfaringer anvendes, gir som hovedresultat at valgte musikk kan tjene som en engasjementsfremmende faktor i bilde-skaping. Analyseresultater gir dessuten grunn til å tro at musikkengasjement til en viss grad kan "avleses" i bildeuttrykket.</p>
Forfatter:	HANSSON, ANNE-LISA
År:	1982
Rapport:	153 sider, illustrasjoner i egen bok, vedlegg.
Tittel:	Stedlig natur som utgangspunkt for malerisk billeduttrykk.
Problemstilling:	Hvilke kvaliteter finner jeg i den stedlige natur som utgangspunkt for eget malerisk billeduttrykk, og hva vil egne og lokale kunstneres erfaringer kunne tilføre et undervisningsopplegg?
Metode/ framgangsmåte:	Retrospektiv analyse av egen forming, utprøving i skolen hvor bildeanalyse og spørreundersøkelse inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: En kritisk vurdering av Mønsterplanen danner rammen for oppgavens idégrunnlag. Konsekvensen som trekkes er at forming i større grad bør gi erfaring og innsikt, fremme fordyping og en bør arbeide med emner som har betydning for elevene.</p> <p>Egen forming: Med utgangspunkt i stedlig natur som er et felles og konkret sansbart erfaringsområde for elever, velges dette som motivkrets. Naturen på Lista benyttes. Før kandidaten starter bildearbeidet, gjør hun rede for følelsesmessige kvaliteter ved stedlig natur, sin spesielle opplevelse av Lista-naturen og spesielle maleriske kvaliteter i naturen. Kandidaten arbeider med maleriske uttrykk i akvarell: 32 ferdige bilder og 62 skisser. Bildeprosessene og produktene behandles retrospektivt. Dokumentasjonen viser arbeid med ulike motivtyper, utgangspunkt for arbeidene og hvilke praktiske, tekniske og uttrykksmessige utfordringer kandidaten møter i det maleriske. Noen eksempler: betydningen av å gå fra innfløkte til enkle motiv - himmel og hav - horisont og vinterens små fargenyansforskjeller. Sansing, totalopplevelse av naturen og følelsesmessig engasjement dokumenteres dessuten som vesentlig. Et resultat av dette er opplevelse av identitet og trygghet, dessuten erfaring for at det nytter å arbeide med</p>

	<p>uttrykket.</p> <p>Intervju med bildekunstnerne Reidar Rudjord, Nils Eger Pettersen og Knut Frøysaa som arbeider med Lista-motiv supplerer erfaringene med motivkretsen.</p> <p>Didaktikk: Et undervisningsopplegg i 8. kl. på Lista viser at stedlig natur engasjerer og at de maleriske uttrykkene endres gjennom fordyping. Ungdommenes øyne for naturstemninger åpnes.</p>
Forfatter:	HAAKEDAL, JON EGIL
År:	1982
Rapport:	164 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Tre som formingsmateriale og leketøysmateriale.
Problemstilling:	<p>Kan tre som formings- og leketøysmateriale gi grunnleggende erfaring med</p> <ul style="list-style-type: none"> - form - konstruksjon - materiale?
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon: spørreundersøkelse, egen skaping, observasjon og intervju.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om nærhet/fjernhet til tremateriale og tregjenstander, tremateriale og leketøy.</p> <p>En spørreundersøkelse i 15 barnehager i Telemark om tre som formings- og leketøysmateriale i barnehagen viser at det er stor forskjell i tretilbudet i de aktuelle barnehagene. Det ser ut til at korttidsbarnehagene gir det dårligste treformingstilbudet. Materialtilbudet synes ofte å være "tilfeldig" gratismateriale. Trelekene barnehagene har, er variert. Gutter og jenter leker med de samme trelekene. Byggeklosser er populære leker.</p> <p>Egen forming: Med bakgrunn i spørreundersøkelsen, teori om lek og et forsøk med tørking av trematerialer med bark på, formgis leketøy i tre. I utformingen tas det hensyn til at lekene skal stimulere til symbol- og konstruksjonslek; til variert bruk av tremateriale og leketøysmateriale. Kandidaten søker å skape forbindelse mellom trærne i naturen og de formgitte trelekene ved at barken beholdes på noen av lekene. Utformingen bygger i sterk grad på sylindere som form. Til sammen vil dette si å gi barna erfaring med form, konstruksjon og materiale. Kandidaten tar dessuten hensyn til førskolelærernes krav ved innkjøp av treleker: stimulans, sikkerhet og kvalitet. Kandidaten lager 26 "rullende kjøretøyer" som kan bygges og tas fra hverandre og kombineres på forskjellig vis.</p> <p>Didaktikk: Barns muligheter til læring er det bakenforliggende i oppgaven. En mindre utprøving av lekene i barnehager viser at de blir brukt</p>

	eksperimenterende og variert i sosiallek, symbollek og ikke minst konstruksjonslek. De mest formbearbeidede lekene blir foretrukket.
Forfatter:	JONSSON, ERLINGUR
År:	1982
Rapport:	234 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Portrett - forming.
Problemstilling:	Hvordan kan arbeid med portretter gi forståelse for estetiske uttrykk og virkemidler? Hvordan kan denne forståelse brukes i undervisning?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, intervju, egen forming og eksperiment.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om det estetiske og det tekniske, anatomi og antropologi. Om portrettkunst knyttet til Laurana, Michelangelo, Bernini, Rosso, Brancusi, Moore og Calder.</p> <p>Intervju med den islandske skulptøren Sigurjon Olafsson dokumenterer viktige momenter en må ta hensyn til i arbeid med portretter.</p> <p>Egen forming: Skulpturarbeidet er delt i to hovedblokker: fabelbilder og portretter (byster). De tretten fabelbildene analyseres ut fra estetiske virkemidler og ut fra samspillet mellom skulptural idé og form. Dessuten inneholder studiene utprøvinger av ulike produksjonsteknikker og måter å skape overflatekarakterer på.</p> <p>Ni portrettbyster framstilles i leire, gips, betong, bronse, tre og marmor. Portrettene beskrives formalt, ut fra lineær og malerisk stil og ut fra materialbruk og framstillingsteknikker. I et tilfelle dokumenteres prosessen ved at modellen og skulpturen fotograferes parallelt; dvs. en dokumentasjon av hvordan kandidaten arbeider for å gjengi modellens "indre liv". Dessuten dokumenteres prosessen hvor marmor er materialet (dette er nytt for kandidaten).</p> <p>Kandidaten konkluderer med at selve arbeidet dokumenterer at det gir forståelse for estetiske uttrykk og virkemidler. Additive og subtraktive arbeidsmetoder har stor spennvidde i forhold til materialer og verktøy, samt anvendelse i skolen.</p> <p>Didaktikk: Denne delen består av en systematisk utprøving av muligheter for støping av relieff i betong med tanke på bruk i skolen.</p>
Forfatter:	KJELLMO, ELLEN
År:	1982

Rapport:	172 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Båtrya, lokal formkultur som utgangspunkt for forming.
Problemstilling:	Hvordan kan en gjennom studie av båtrya fra Lofoten/Vesterålen finne verdier innen fagemnet kunst og formkultur - til anvendelse i eget formingsarbeid - i forhold til pedagogisk virksomhet.
Metode/ framgangsmåte:	Feltundersøkelse med analyse av båtryer, gjennomleving av ryeframstilling og egen skaping.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om ryas historie. Om grunnskolen, personlighetsdannelsesfaktorer, samfunnets krav og lærerutdanninga sett i forhold til bruk av lokal formkultur.</p> <p>Feltundersøkelse: 10 båtryer (1850-1920) fra Lofoten/Vesterålen analyseres og 3 lokale informanter benyttes. Båtryene beskrives i forhold til format, renning, innslag, floss, materiale, farge og mønster. Eksempler på resultater: Ryenes glattside er vevd i symmetriske striperapporter med klare farger (til dels plantefarget). Renningen er av blankt dekkhårgarn, innslaget av simplere kvalitet og ofte enkeltspunnet. Garnet i flossen er svært tykt; en blanding av dekkhår og bunnnull. Bruk av ullfiller forekommer også, til dels overspunnet med ullgarn. Naturfarger dominerer i flossen.</p> <p>Videre beskrives forhold ved tilvirkingsprosessen og miljøet rundt bruken av rya; herunder bl.a. en vurdering av båtryas funksjon knyttet til isolasjon, ventilasjon, fuktabsorbering og smidighet.</p> <p>Egen forming: Kandidaten skaffer seg ytterligere innsikt om kulturstoffet ved egenerfaring med hele framstillingsprosessen av ei rye. Hun spinner og plantefarger garn og vever ei rye ut fra eget behov. Dessuten framstiller hun ei rye i halvfloss, et ytterplagg med flosset innside og ei kåpe. Disse produktene springer ut av ulike "verdier" ved det innsamlede kulturstoffet og bruksbehov av i dag.</p> <p>Didaktikk: Med bakgrunn i egne erfaringer og kulturformidlingsspørsmål, utarbeides forslag til rammeplan for 1/2-årshet i forming med hovedvekt på kunst og formkultur til bruk i lærerutdanninga.</p>
Forfatter:	LOTHE, HJALMAR
År:	1982
Rapport:	257 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Ornament på konkave og konvekse keramiske former.
Problemstilling:	En undersøkelse av hvordan ornamenttyper, ordning og mengde ornament virker på pottemakerarbeid.

Metode/ framgangsmåte:	Analyse av ornament på trønderkeramikk og egenproduserte former.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om pottemakerkunst i Trøndelag, ornament og form-karakter.</p> <p>Analyse av trønderkeramikk: Typiske trekk ved denne keramikken beskrives og dokumenteres ved bilder. 10 skåler og fat analyseres i forhold til ornament. Type ornament, ordning og mengde i forhold til grunnform beskrives. Forholdet mellom grunnform og ornament vurderes ut fra helhetsinntrykk og i hvor stor grad det appellerer til kandidaten. Eksempler på resultater: En finner geometriske og organiske ornament, også i kombinasjon i samme produkt hvor konsentriske ringer forekommer. Ornamentene er ordnet ut fra geometriske prinsipper, men også fritt-stående ornament forekommer. Det er vanlig at ulike typer ornament finnes i ulike kombinasjoner. Produktene som kandidaten vurderer som mest tiltalende har en kombinasjon av organiske og geometriske former i en fast rytmisk ordning med harmonisk proporsjonering.</p> <p>Egen forming: Ulike typer ornament studeres på krukkeformer (konvekse former) i papirklipp. Studiene analyseres på samme vis som trønderkeramikken og sammenligninger foretas. 18 former med ornament utføres i keramiske krukker. Videre anvendes de aktuelle dekorformer på åpne fat (konkave former). De keramiske produktene analyseres og verdivurderes.</p> <p>Didaktikk: Om kunst- og kulturformidling og ornamentikk i forhold til ulike typer undervisningsmål. Skissering av et undervisningsopplegg i lærerutdanninga.</p>
Forfatter:	ØSTRAAR, TRYGVE
År:	1982
Rapport:	118 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Silketrykk som undervisningsmiddel.
Problemstilling:	En vurdering av silketrykk som medium i den billedskapende prosess i formingsundervisninga i videregående skole.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen bildeforming, retrospeksjon, Utprøving/aksjon i skolen: spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om silketrykkmediet, herunder hjelpemidler og teknikker. Om kreativitet, estetiske formelement og funksjoner, persepsjonsfenomen.</p> <p>Egen forming: Kandidaten legger hovedvekten på fototekniske metoder i sin utprøving. Han skaper 6 bilder. Arbeidet med disse og selve arbeidene kommenteres retrospektivt. I oppsummeringen sier kandidaten at fototekniske metoder passer for hans bildeuttrykk. Mediet gir mange</p>

	<p>muligheter og noen av teknikkene antas å egne seg godt til bruk i videregående skole. Et faremoment er at en kan bli for opptatt av den rent tekniske siden. Det bildemessige må stå i fokus. Arbeid med retusjering og estetiske virkemidler står sentralt i selve utformingen av bildene. Ut fra egne erfaringer vurderer kandidaten følgende teknikker som aktuelle: lith-film, tegning eller utskjæring av diapositiv som så overføres til stensil via fototeknikk.</p> <p>Didaktikk: Studenter ved Formingslærerskolen gis innføringer i ulike silketrykkteknikker. Erfaring-ene anvendes av studentene selv i øvingsundervisning i en klasse i videregående skole. Kandidaten følger undervisningen. Ut fra elevenes arbeider, observasjoner av undervisningen og svar på spørreskjema trekker kandidaten den konklusjonen at arbeid med skjærefilm egner seg godt for plakatforming.</p>
Forfatter:	AABAKKEN, STEINAR
År:	1982
Rapport:	213 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Plakatforming og visuell artikulasjon.
Problemstilling:	Hvilken sammenheng er det mellom plakatforming og visuell artikulasjon?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, analyse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om plakat, forming, visuell kommunikasjon, visuell artikulasjon, plakatforming og visuell artikulasjon.</p> <p>Begrepene plakat, forming og visuell artikulasjon krysses med hverandre for å finne sammenhenger mellom dem. Eksempler fra analysens oppsummering: Å formgi en plakat vil kunne være å bestemme budskapets innhold, velge teknikk og materiale, velge mottakergruppe, utforme et budskap i konkret materiale samt å velge formale produksjonsfaktorer. Budskapet må bearbeides slik at det treffer tilsiktet mottakergruppe. Dette forutsetter at formgiver og mottaker har felles budskap som igjen forutsetter tilnærmet like forutsetninger for felles visuell artikulasjon. Følgende spørsmål kan utgjøre en illustrasjon: "Hvem sier hva, på hvilken måte, med hvilket innhold, til hvem, med hvilken virkning?" Kandidaten finner verken lingvistenes eller Panofskys analysemodeller som tilfredsstillende midler i letingen etter plakatens visuelle artikulasjon. Dette begrunnes.</p> <p>Egen forming: Formgiving av fortrinnsvis begivenhetsplakater tilknyttet teaterarbeid. Disse utgjør 9 prosjekt som eksemplifisering.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over plakatforming som oppdrag, et didaktisk forprosjekt i videregående skole, forslag til analysemetoder og didaktiske konsekvenser.</p>

	Oppgaven avsluttes med dette oppsummerende svaret på spørsmålet i problemstillingen: Visuell artikulering er et prosessbegrep som betegner interaksjonen mellom bevisste og intuitive valg av tolkingskoder hos sender, formgiver og mottaker av et visuelt budskap.
Forfatter:	AARSETH, VIBEKE ROLL
År:	1982
Rapport:	2 bøker, 561 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Fra vag idé, til billedform i et didaktisk perspektiv
Problemstilling:	Billedlagning som avdekker og redegjør for internaliseringsprosesser. Et studium der konflikt er tema.
Metode/ framgangsmåte:	Intuisjon, bevisshetens frie assosiasjoner, fenomenologisk syn, hermeneutisk og holistisk metode, egen bildeforming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Bilde og relasjoner til skole, samfunn, språk, symbol, abstraksjon. Om det subjektive og symbolske - uttrykk for en tid (århundreskiftet). Om konflikt generelt og konflikt i forhold til det skapende: herunder bl.a. norm og nyhet, det motstridende, internalisering og skaping.</p> <p>Egen forming: Konflikten vesen studeres; dvs. hvilke former for uttrykk temaet får og tar i kandidaten selv. Litteraturstudier og billedlagning vekselvirker med hverandre. Dikt og tekster sammen med 101 bilder illustrer hva kandidaten er opptatt av. Bildene oppstår ut fra frie assosiasjoner knyttet til motivkretsen konflikt. En ekspressiv uttrykksform etterstrebes. Kandidatens bildeanalyse beskriver i hvilken grad hun har lyktes i å formidle konflikt gjennom et symbolsk og metaforisk bildespråk. Analysen viser bl.a. at rundt 27 bilder gir uttrykk for konflikt. Dessuten viser den mange sider ved bevisshetsstrømmens assosiasjoner. Et omriss av prosessen viser at bildene som oftest har ett motiv, en figurativ stil, bruk av farge og sort/hvitt, få dybdeplan og menneske som motiv. Streken gis etter hvert et friere uttrykk. Gjennom prosessen forenes kandidatens forståelse rundt assosiasjon, bilde, symbol, forenkling og abstraksjon. Syn som det teoretiske stoffet postulerer bekreftes og forsterkes. Karakteristiske trekk ved prosess og arbeidsmåte beskrives, og denne delen av oppgaven avsluttes med ulike syn på intuisjon, analyse, formaldanning og kreativitet i forming.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over mål og innhold i videregående skole, studieretning for husflids- og estetiske fag knyttet til bilde som meningsbærende og kommunikativ faktor.</p>
Forfatter:	COOPER, PETER
År:	1983

Rapport:	142 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Papirhåndverk og billedforming.
Problemstilling:	Hva tilføres billedforming ved å utnytte papirhåndverk i uttrykksøyemed?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, analyse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om håndverk, bildeforming og uttrykk. Om papirhåndverk: historisk oversikt, den tradisjonelle håndverksprosessen. Om bildeforming med papir, kunstners arbeid.</p> <p>Egen forming: Kandidaten gjennomgår en helhetlig prosess. Han oppsøker papirhåndverkere i Sverige og England, samt Alvøen Papirfabrikk for å studere håndverkere i arbeid. Videre samler og konstruerer han i stor grad selv utstyret til framstillingsprosessen. Materialer samles inn og tørkes. Dette er bjørkløv, rabarbrastilker, brennesle, humle, geiteramsfrø, tyrihjul, iris, løk, kåltistel, buesivaks og byggstrå. Foredlingsprosessen prøves ut. Det eksperimenteres spesielt med materialene. Med 50% bomullslinters som basis kommer de lokale plantefibrene godt fram i de ferdige arkene. Disse har varierte kvaliteter for tekstur, farge og tykkelse.</p> <p>Med bakgrunn i håndverket og kunnskap om papirforming i bildesammenheng, lager kandidaten 13 frie bildeuttrykk hvor materialet er selve språket.</p> <p>Erfaringene fra de ulike fasene summeres opp. Hovedkonklusjoner: Aktivitetene gir et økt og sammenhengende erfarings- og persiperingsregister. En kan erkjenne et materiale fra dets opprinnelige kilde. Fra dette møtet kan en anvende og styre materialet etter intensjon og individuelle uttrykk. Nærkontakt med materialets forvandleringsprosess gir en helhetlig prosess. Mediet er "forming med fiber". Aktiviteten er "verdi-styrkende" og begrepsberikende. Mediet er et krysningspunkt for flere disipliner innenfor forming.</p> <p>Didaktikk: Her gjøres overveielser knyttet til den helhetlige prosessen. Denne belyses ut fra en relasjonstenkning hvor materiale, praktiskeestetiske aspekter, idé/kreativitet, egne verdier, samfunnsaspekt og skolen inngår. Papirmediet i skolen behandles spesielt.</p>
Forfatter:	ESKILDSEN, ODD
År:	1983
Rapport:	185 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Verdi - funksjon - husgeråd.
Problemstilling:	Gjennom teoretiske studier og arbeid med husgeråd søke å finne hvilke verdier funksjonsområdet i forming har sett i forhold til målsetting.

Metode/ framgangsmåte:	Teoristudier og egen forming. Aksjonsforskning med trekk fra hypotetisk-deduktiv metode og fenomenologi.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Oppgavens utgangspunkt er didaktisk. Gjennom teoretiske studier beskriver kandidaten innholdet i funksjonsområdet i forming og søker etter dets verdier. Han behandler verdibegrepet, målsetning for grunnskolen og formingsfagets spesielle mål. Funksjonsområdet behandles i historisk perspektiv og i gjeldende planer. Formingsfagets verdier belyses. Kreativitet og funksjonsområdet behandles. Videre gjøres det rede for fenomen som har med vår tingverden og formgiving av den å gjøre; herunder om selve tingen, design og funksjonsforming - metoder og prinsipper for formgiving.</p> <p>Verdiene som avdekkes summeres opp i forhold til kulturarven, eleven og samfunnet. Vi eksemplifiserer med funksjonsområdets kultur-verdier: Kontakt med kulturen materielt sett; ivareta og videreutvikle. Kontakt med kulturen åndelig. Bevissthet om å stå i en kultursammenheng. Innstillings- og holdningsskapende verdier og moralske verdier. Vitenskapelig tenkemåte og metode.</p> <p>Egen forming: Fire sentrale verdier fra funksjonsområdet, framkommet gjennom teoristudiene, dokumenteres gjennom praktisk arbeid. Disse er bruksverdi, estetisk verdi, praktisk/motorisk ferdighet/dyktighet og kreativ problemløsning. Det praktiske arbeidet består i formgiving av husgeråd. Disse er bord, benker og mindre ting knyttet til bordet og matlaging.</p> <p>Gjennom konkrete produkter, prosesser og analyser dokumenteres de fire nevnte verdiene (i den grad en kan si at intasjonale fenomen kan dokumenteres). Resultatene holdes opp mot presentert teori.</p> <p>Didaktikk: Se teorigrunnlag.</p>
Forfatter:	FORSNES, ROLF
År:	1983
Rapport:	176 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Gyllenlær - som arbeidsområde i forming - tradisjon og nyskapning. En didaktisk drøfting av håndverkets anvendelsesmulighet og verdi.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Kan jeg ut fra min erfaring i arbeid med gyllenlær finne andre produksjonsformer, med utgangspunkt i det tradisjonelle? - Kan disse produksjonsformer brukes i skolens formingsundervisning? - Hvilke verdier ligger i arbeid med gyllenlær sett ut fra et formingssynspunkt?
Metode/ framgangsmåte:	Teoristudier, eksperiment som modell og egen for ming.

Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om tradisjonelt gyllenlær herunder historisk oversikt, om materialer og produksjonsformer. Om kunst og formkultur og forming.</p> <p>Egen forming: Tradisjonelt gyllenlær danner utgangspunkt for eksperiment med pregeunderlag, isoleringsgrunn, limtyper som gullgrunn og malinger med tanke på forenkling av teknikken til bruk i skolen. Plastelina synes å egne seg som pregeunderlag. Kvistlakk egner seg som isoleringsgrunn, lim som gullgrunn og utfyllingsmasse. Dessuten akrylfarger til maling. Produksjonsmåtene brukes i 15 relieffer med "Livet" som bilde-messig tema. Dessuten brukes teknikken som dekor på mindre bruksting. De nevnte hjelpemidlene reduserer produksjonstiden betydelig. Dessuten reduseres antall hjelpemidler. Dette anses som en fordel med tanke på håndverkets anvendelse i skolen.</p> <p>Didaktikk: Verdier ved gyllenlær knyttes til det håndverksmessige, materialene og det estetiske. Et undervisningsopplegg i valgfag for 9. klasse skisseres.</p>
Forfatter:	HELLAND-HANSEN, MERETE
År:	1983
Rapport:	211 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Fra urkaos til kosmos - svar i bilder på skaperordene - med et studium av bildeprossens idéutvikling i didaktisk perspektiv.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Hva vil prege idéutviklingen? - Hvilke didaktiske konsekvenser kan trekkes av formingsprosessen?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til egen bildeprosess, retrospeksjon.
Innhold:	<p>Egen forming: Dette er hoveddelen i oppgaven. Med utgangspunkt i "... søk, spør, prøv selv. Dette er en sak mellom deg og din Skaper", har kandidaten som mål å gi personlige svar, i form av bilder, på skapelsesberetningen. Hun går åpent ut i forhold til skaperordene. Hun tegner og maler, lar prosessen ta de veier som er naturlige for henne. For hvert skaperord produseres ideer, skisser, bilder til hun har et bilde som hun kan kalle "sitt svar". I oppgaven dokumenteres ca. 200 skisser/bilder. Prosessene knyttet til disse, dokumenteres som visuelle kart med kommentarer. Dette materialet danner grunnlag for karakterisering av idéutviklingen.</p> <p>Oppsummeringen viser at angrepsmåtene varierer. "Er intensjonen klar, er veien ikke lang til svar." De fleste prosessene er imidlertid preget av at idévisjonen trenger modningstid - opp til tretten måneder. Modningstiden nyttes til aktivt å klargjøre begrep, undersøke, eksperimentere og visualisere. Innholdet i de enkelte Skaperordene gir retning til idéutviklingen, men naturopplevelser, studier, assosiasjoner og teknikker/materialer gir</p>

	<p>impulser til retning eller endring av retning. Innlevelse er en viktig faktor. Den øver opp fantasi, syn, hørsel, følelse, vitebegjær, initiativ og konsentrasjon. Stedet hvor arbeidet utføres, samt materialer og teknikker har betydning i de fleste prosesser.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over forhold som har med tilrettelegging for skapende vekst.</p>
Forfatter:	KILDE, PER WILLIAM
År:	1983
Rapport:	315 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Improvisasjon i bilde og musikk.
Problemstilling:	<p>Hva særmerker improvisasjon som del av den skapende prosess i bilde og musikk?</p> <p>En didaktisk vurdering av improvisasjon som komponent i den skapende prosess i fagene forming og musikk i grunnskolens klassetrinn 4, 5 og 6 i henhold til gjeldende planer for fagene.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Aksjonsforskning, fenomenologisk hermeneutikk, litteraturstudier, intervju, egen forming og undervisning i 6. kl.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Eksistens og kreativitet i forhold til improvisasjon med vekt på tosidigheten i intellektets struktur og intuitiv/ekstemporal aksjonsmåte. Improvisasjon og person, frihet og grenser, tid. Fellesskapet - bilde og musikk, improvisasjon - musikk og bilde.</p> <p>Intervjuundersøkelse: 10 kunstnere; musikere og bildekunstnere intervjues i forhold til deres forståelse av begrepet improvisasjon. Karakteristika knyttes til selve begrepet, om indre og ytre faktorer, grenser og frihet. Intervjuene viser at langt de fleste mener at improvisasjon er en adekvat aksjonsmåte i skapende arbeid med bilder og musikk, at den manifesterer seg intuitivt og i nuet, er en ekstemporal aksjonsmåte.</p> <p>Egen forming/improvisasjon: Målet er å avdekke improvisasjonsprosessen. Kandidaten og en maler lager "Improvisasjon over et landskap" hvor de arbeider på samme lerret. Fire musikere, deriblant kandidaten spiller improvisasjoner fritt i et tilfelle og etter gitte rammer i et neste. 12 hypoteser om karakteristika ved prosessen besvares positivt av kandidaten. Videre maler han 10 bilder hvor han benytter improvisasjon. Hypotesene bekreftes gjennom dette arbeidet.</p> <p>Didaktikk: En mindre utprøving i en 6. kl. hvor elever utfordres i forhold til improvisasjon i musikk og bilde. Forsøket gir grunnlag for å si at improvisasjon kan være en komponent i begge fagene.</p>

Forfatter:	KOSTVEIT, ØYSTEIN
År:	1983
Rapport:	225 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Kniven i folkeliv og formkultur.
Problemstilling:	Kniven i norsk folkeliv og folkeminne. Kniven i formkulturen, med særleg vekt på Telemark. Har knivlaging nokon aktualitet i dag? Korleis kan ein i så fall finne funksjonelle og estetiske verdiar å byggje vidare på, ved studie av denne reiskapen?
Metode/ framgangsmåte:	Feltstudium: registrering, intervju, spørreundersøkelse og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om generelle trekk ved kniven, historisk oversikt over utviklinga av kniven, kniven i folkelivsframstilling og folkeminne.</p> <p>Feltstudium: Kildene er folkemuseer og privatpersoner. Undersøkelsen avgrensnes til å gjelde slirekniven som redskap og til stas. Kandidaten ser på særdrag i utforminga av kniven i fylker med rikest knivtradisjon: Hedmark, Oppland, Telemark og Aust-Agder. Hovedvekten legges på Telemark. Her registreres og studeres de eldste knivene og kniver der en kjenner navnet på knivmakerne. Dessuten ser en på knivmaking i fylket i dag. Materialet er stort, og det finnes flere kniver fra 16-1700-tallet. De fleste stilretninger finnes. Et eksempel på karakteristika: De eldste knivene i østfylket har smale, støpte messingholker med renessanseranker og messingdekor i bakken. Enkeltdelene ved kniven behandles særskilt uavhengig av distrikt. Her finnes et rikt tilfang på detaljer som viser lokale normer for hvordan bruks- og statskniver bør se ut. Med feste i litteratur og spørreundersøkelse drøfter kandidaten knivlagingens aktualitet i dag.</p> <p>Egen forming: Kandidaten lager 22 kniver med utgangspunkt i verdier han finner i eldre modeller, men bryter med stagnasjonstendenser. Samsvar mellom form og funksjon står sentralt. Han sier bl.a. at det er et "lovfast" forhold mellom lengde på blad og skaft. "Ein kjenner korleis han (kniven) er i bruk, berre ved å sjå han."</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over knivarbeid som undervisningsemne i folkehøgskolen.</p>
Forfatter:	SUND, BODIL
År:	1983
Rapport:	125 sider, illustrasjoner.
Tittel:	En studie av spenning som fenomen i bildeforming der egen prosess er fundamental. Didaktiske konsekvenser.

Problemstilling:	Som tittelen.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming: litteraturstudier og egen formingsprosess.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om spenning generelt, som essensen av forholdet mellom menneske og visuelt uttrykk. Om intensjonalitet, også i forhold til det trivielle og tragiske. Om spenning og avspenning som draging mellom det subjektive/følelsesmessige og det objektive/logiske. Intensjonalitet som kroppens spenning, å bevege seg ut i det ukjente. Om omsorg og det å se med hele seg. Intensjonalitet som instrument for den "indre klang" i formen.</p> <p>Egen forming: Som grunnlag for dette arbeidet utformes en hypotese: "Gjennom arbeid med intensjonalitet som grunnleggende dimensjon vil jeg bli bedre i stand til å lage bilder som uttrykker mine intensjoner." Videre er "den hvite befruktende stråle" tema både som en innholdsmessig og fargemessig avgrensning. Kandidaten går gjennom 10 bildeprosesser (klær som språk inngår i bildebegrepet). Med disse og produktene i applikasjon/broderi som bakgrunn, trekker hun ut 6 spenningsdimensjoner. Disse er intensjonalitet, form, farge, materiale, teknikk og substans. Disse kommenteres. Videre tar kandidaten opp til vurdering det hun kaller "de sju sjoner" som ligger innevevd i prosessene. Disse er inspirasjon, intensjon, transpirasjon, desparasjon, intuisjon, identifikasjon og kommunikasjon.</p> <p>Konklusjon: Min evne til å forme har økt proporsjonalt med en økende bevisstgjøring av formingsfagets virkemidler som intensjonale størrelser. Det er formerens intensjonalitet som er avgjørende for om det skapes spenning, nærhet, sammenheng og estetisk følsomhet for formingsfaget som meningsfull aktivitet - og som videre gjenspeiles i formingsproduktets helhetlige substans.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over spenning som fenomen i oppdragelse og undervisning.</p>
Forfatter:	VINNES, SOLVEIG SKEIE
År:	1983
Rapport:	164 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Hvordan kan tanker og følelser bearbeides i skapende formingsuttrykk ut i fra et bibelsk budskap?
Problemstilling:	Som tittelen.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, undervisningsopplegg og egen forming.
Innhold:	Teorigrunnlag: Om det skapende ut fra gresk og jødisk tradisjon. Om kreativitet ut fra empirisk og humanistisk tradisjon. Om religions-

pedagogikk; herunder sammenstillingen kristendom og forming. Om skapende bearbeiding; herunder bearbeiding gjennom forming og som skapende prosess.

Egen forming: Arbeid av kunstnerne Else Marie Jacobsen og Alfred Manessier er inspirasjonskilde. Temaene som kandidaten bearbeider er: Da tempelforhenget revnet, Korsfestelsen, Oppstandelsen. Hun lager verdighetstegnet - stola - som er en del av den nye liturgiske drakta for ordinerte prester. Hun arbeider med applikasjon og broderi i silke-materialer. Fire stolaer skapes innenfor det offisielle regelverket, og to utkast beskrives. Stolaene gis tittel ut fra det bibelske budskap som søkes uttrykt. Dette er eksempelvis: "Kirketidsstola" og "Nåde og Sannhet". Bearbeidingsprosessene beskrives og produktene vurderes. Fem av de seks vurderes som sammensatte i uttrykket, mens en karakteriseres som uvanlig. I uttrykkene anvendes kjente symbol, et enkelt formspåk og kirketidsfarger. Det er sammenstillingen av symbol i uttrykkene og til dels uttrykksmåten som er uvanlig. Kandidaten sier at idéutviklingen øker ved stadig å kretse om tema og søking etter å uttrykke sider ved dette i forming. Dette oppleves som en meningsfylt og tilfredsstillende arbeidsmåte i forming.

Didaktikk: En forundersøkelse med tematisk bearbeiding av bibelsk stoff i bildeforming gjennomføres i et mindre undervisningsopplegg i forbindelse med IKO's gudstjenesteverksted og Norske Kirkedager, 1982. Prosjektet viser at det er mulig å sammenstille bibelsk budskap og forming for aldersgruppen 9-15 år. De fleste produktene karakteriseres som uvanlige og sammensatte. Uttrykksmåtene er varierte.

Forfatter:	ANKER, ANNE KRISTIN SKJÆRHOLT
År:	1984
Rapport:	143 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Hva kan fremme og hemme skaping med tekstile materialer?
Problemstilling:	Hva kan fremme og hemme skaping med tekstile materialer? - En analyse av egen formingsprosess, der naturen er innfallsvinkel for design og søm av klær. - En intervju-undersøkelse blant lærere i ungdomsskolen. Drøfting av egne og andre læreres erfaringer.
Metode/ framgangsmåte:	Introspeksjon i forhold til egen formingsprosess, intervjuundersøkelse av lærere.
Innhold:	Teorigrunnlag: Mønsterplanen, forming og skaping. Egen skaping: Målet for det praktiske arbeidet er å gjennomgå og analysere formingsprosesser for å se hvilke faktorer som påvirker kandidatens skaping. Blomster er inspirasjonskilde til design og søm av klær. Hun tar utgangspunkt i egen opplevelse av blomster og arbeider med denne gjen-

	<p>nom skapeprosessen. Det er geitrams, lavendel, kronblader, myrull og blåveis som inspirerer til klær. Hun erfarer at trygghet er en overordnet forutsetning for å kunne skape. Eksempler på delresultater: Arbeidsmåter som virker fremmende er et uforpliktende forprosjekt, å gå inn i opplevelsen av blomster, å eksperimentere, leke, prøve seg fram, å veksle mellom arbeidsoppgaver med ulik vanskegrad, å assosiere, å tegne skisser. Hjelp og motivasjon underveis som virker fremmende er samtaler og assosiering sammen med veiledere, å la arbeidet modne, å redefinere arbeidet der en står fast i prosessen, muligheten for å kontakte et kreativt miljø.</p> <p>Didaktikk: Intervjuundersøkelse blant 20 formingslærer i u-skolen om deres erfaring med fremmende og hemmende faktorer i forhold til elevs skaping. Hovedresultat: Lærerne ser den instrumentelle dimensjon som en forutsetning for den kreative. Alle mener at lærerens kreativitet og interesse for faget har betydning for elevenes skaping. Dessuten er de entydige på betydningen av trygghet.</p> <p>Resultatene fra egen skaping og intervjuene sammenholdes. De drøftes i lys av teori om skaping.</p>
Forfatter:	AUSTNES, LARS
År:	1984
Rapport:	241 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Idé - fugl.
Problemstilling:	Hvordan kan opplevelse og forståelse av fenomenet fugl lede idéutvikling og materialvalg i det formende arbeid?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, introspeksjon og retrospeksjon.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om opplevelse, forståelse og idéutvikling. Om fenomenet fugl og hvordan kunstnere har brukt dette som motiv. Om skulptur, dens oppbygging, form og virkemidler. Materialets uttrykksegenskaper og formbarhet, hvordan H. Moore har anvendt materialets egenart i skulptur.</p> <p>Egen forming: Med egen opplevelse og forståelse av fenomenet fugl som referanse, går kandidaten gjennom 12 skapingsprosesser der fugler er motiv i skulptur. Retrospektivt sammenfatter han idéutviklingsforløpene for hver prosess. Disse utgjør grunnlaget for analyser. Idégrunnlagene er lundefugl, lomvi, spove og fugl i flukt som bearbeides i serier. Han arbeider med materialene tre, stål, leire og kobber. Stål er hovedmateriale. Metodene som anvendes er hugging, sammenføring, modellering, driving og smiing. Eksempler fra analysen: For lundefuglen, som karakteriseres i ulike situasjoner i 4 skulpturer, er materialene delaktige i idéutviklingen. Arbeidet med én skulptur avstedkommer ideer om nye; utført i nye mate-</p>

	<p>rialer og metoder. I andre tilfeller er ideen og materialet konstant, mens formuttrykket varieres i flere skulpturer. I oppsummeringen konstateres bl.a. at fenomenet fugl er en meget inspirerende idé, med dynamiske kvaliteter. Kandidaten er i en dialog med fenomenet, materialer, metoder og form i en kreativ prosess. Kandidatens forståelse av fuglens opp-bygging er den styrende faktoren i alle prosessene, men det er et sammen-satt forhold mellom idé, form og materiale. Kandidaten mener å ha grunn-lag for å si at hans opplevelse og forståelse av fenomenet fugl leder idé-utviklingen og materialvalg i det formende arbeidet. Dvs. en bevisstgjør-ende prosess.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner over natur, kultur, individ, samfunn, interesse, medansvar og skapende aktiviteter. Disse områdene knyttes til egen oppgave, individets og fagets utvikling.</p>
Forfatter:	FJELDSTAD, WALBORG
År:	1984
Rapport:	171 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Klær og "hensikter". Utforming av egne klær og ungdomsskoleelevers valg av klær.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilke fenomen gjør seg gjeldende i utforming av egne klær når jeg vil oppnå bestemte "hensikter" med plaggene? - Hvilke "hensikter" legger ungdom vekt på ved valg av klær? - Verdi av "hensikter" i en fagdidaktisk sammenheng.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming og analyse av prosess og produkt, spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skaping av klær som del av formingsdidaktikk. Om klær og hensikter; herunder ønske om å forandre, skape og lære, ønske om kjønnsdifferensierte klær, rolle og funksjon. Om karakteristiske trekk ved ungdomstida; herunder identitets, rolle og kjønnsproblematikk.</p> <p>Egen forming: Kandidatens "hensikter" med klær og klesforming grupperes slik: 1. ønske om å forandre, skape klær og at kandidaten lærer noe, 2. ønske om å markere kjønnsforskjeller gjennom klær, 3. ønske om å "spille" en "rolle", 4. ønske om å tilfredsstille funksjonelle behov. Med disse utgangspunktene skaper kandidaten 6 klesdrakter med titler som f.eks. "Femininiteten", "Funksjonaliteten" og "Freidigheten". Faser i prosessene beskrives og produktene analyseres i forhold til materiale, form og farge. Produktene tolkes. Fenomen vedrørende materiale, form, farge, kjennskap til seg sjøl og utformingen av klær beskrives og utgjør resultat-ene for første spørsmål i problemstillingen.</p> <p>Spørreundersøkelse: Denne lages med tanke på å legge grunnlag for undervisning i klesforming. 381 ungdomsskoleelever deltar. De legger vekt på de samme "hensikter" ved klær som mennesker tidligere har gjort og</p>

	<p>som kandidaten gjør i sin praktiske prosess. Men interesse for å lage klær, blir først tilkjennegitt av 9. klasse jenter.</p> <p>Didaktikk: Verdi ved "hensikter" sees i relasjon til egne erfaringer, ungdomsskoleelevers interesser og dimensjoner ved faget. Et undervisningsopplegg skisseres.</p>
Forfatter:	GARBERG, STEINAR
År:	1984
Rapport:	185 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Karakterisering av bygdetyper i skulptural form.
Problemstilling:	Hva kjennetegner karakterisering av bygdetyper i skulptur? Hvordan utnytte innvunnet kunnskap i egne arbeider og undervisning med blåleire som materiale?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, intervju, egen forming, et undervisningsprosjekt.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skulptur som uttrykk; herunder virkemidler og estetiske funksjoner.</p> <p>Karakterisering i skulptural sammenheng: Studier av skulptøren "Döderhultarn" - Axel Petersson. Intervju med kunstnerne: Kjell Aukrust, Tone Thiis Schjetne og Kari Rolfsen. Alle har en figurativ fortellende uttrykksform. Fire av de tre kunstnerne understreker betydningen av oppvekst-miljø og opplevelsesbakgrunn. Videre får kandidaten innsikt i faktorer som har betydning for innholdet: kroppsspråk/fysiognomi, særtrekk - karikatur, klednad og detaljer. Dessuten faktorer som har betydning for den skulpturale form: form - innhold, forenkling, formkarakter og est-etiske funksjoner. Videre har struktur, tekstur, farge og prosess betydning.</p> <p>Egen forming: Kandidaten har bakgrunn i et trøndersk bygdemiljø som i hans oppvekst var rikt på "bygdetyper". I vekselspill med kunnskap innvunnet gjennom teori og intervju, starter karakteriseringsstudiene i leire med en utprøving av hva som er karakteristisk for bygdetypene. Neste steg er seks fordypningsprosjekter ut fra valgte motiv og kontrast som virkemiddel. Eksempler på studier: "Optimisten og pessimisten"- kontrast i sinnstemning. "Gurine" (på spark) - kontrast i tung/lett. Sluttproduktene analyseres i forhold til karakterisering, skulptural form og materiale.</p> <p>Studiene oppsummeres i forhold til verdier ved å arbeide med emnet, utvikling av karakteriseringsevne, materialforståelse og hva fordypningsprosjektene gir av innsikt.</p> <p>Didaktikk: I en ungdomsskolegruppe gjennomføres et undervisningsopplegg hvor karakterisering av eldre mennesker i skulptural form i leire er</p>

	fagemne.
Forfatter:	HEXEBERG, NORA
År:	1984
Rapport:	2 bøker, 250 sider, vedlegg.
Tittel:	Glasurer for engangsbrent keramikk til bruk i skolen.
Problemstilling:	Utarbeiding av glasurer som kan påføres rått gods og skal brennes ved 1200 grader C. En vurdering av glasurenes anvendelse i skolen.
Metode/ framgangsmåte:	Eksperiment, egen forming, opplegg i skolen hvor observasjon benyttes.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om didaktisk og faglig forankring, kort om keramikks historie, beskrivelse av råstoffene som benyttes i oppgaven.</p> <p>Egen forming: Denne er todelt: utarbeiding av glasurer og anvendelse av disse.</p> <p>Utarbeidingen av glasurene tar utgangspunkt i ønskede egenskaper. Disse angår glaseringsteknikker, brenning, råstoff, farge og tekstur. Faglig basis for eksperimentene er 15 oppskrifter beregnet til brenning på 1100-1250 grader C. I første utprøving er tre ulike leiretyper og oksydene kobber, kobolt, jern og krom konstanter, mens de ferdige oppskriftene med stadig økende grad av HVA er variablene. Prøvene vurderes ut fra glasurenes karakter generelt, virkningen av økende mengde HVA, glasurenes virkning på leiretypene og virkningen av oksyder under glasuren. Prinsippet i de fortsatte utprøvingene er at kandidaten plukker ut prøver som synes interessante ut fra bestemte kriterier, justerer mengder med ulike kjemikalier og finner to glasurer; en matt og en blank som synes tilfredsstillende. Disse prøves ut med fargeoksyder og stainsfarger som igjen prøves ut på fire leiretyper. En leiretype (Borgestad) blir basis for videre arbeid med 7 ulike fargeglasurer som er resultatet av ca. 500 prøvebrikker.</p> <p>Glasurene anvendes på bruksgjenstander og skulpturer - ca. 50 gjenstander. Deres karakter beskrives og vurderes i forhold til farge, tekstur, helhet, gjenstandens form og glaseringsteknikk.</p> <p>Didaktikk: Glasurene prøves ut i et mindre undervisningsopplegg med elever i 5. kl. Ut fra et sett kriterier vurderes glasurene som anvendelige i skolen.</p>
Forfatter:	NODDELAND, INGER MARIE VAALE
År:	1984
Rapport:	155 sider, illustrasjoner, vedlegg.

Tittel:	En kartlegging av egne assosiasjoner og drøfting av deres betydning under eget tekstilt billedskapende arbeid.
Problemstilling:	Å kartlegge egne assosiasjoner og drøfte deres betydning under eget tekstilt billedskapende arbeid.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, introspeksjon.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om assosiasjon og tilliggende begreper. Om assosiasjon og tenkning og assosiative elementer i en kreativ prosess.</p> <p>Egen forming: Kandidaten velger "det svevende" som tema for sitt tekstile bildearbeid i applikasjon og broderi. Hun gjennomgår sju prosesser hvor egne usensurerte assosiasjoner nedtegnes kronologisk i loggbok. Eksempler på assosiasjoner fra prosessen "De blinde guder": lage et tåkebilde el. snødrev, blande inn bomullstoff og gulltråder eller silketråder med farge, skyer med nedbør, skisser, lage skjegget til Odin, Tor og julenissen, eller Zevs i stedet for julenissen... Retrospektivt klassifiseres assosiasjonene. Kategoriene er kjerneassosiasjoner, visuelle ass., litterære ass., formass., assosiasjoner i hvile, brukte ass., prøving og feiling. Disse dokumenter gjennom grafiske nett og tabeller. Resultater: Andelen visuelle assosiasjoner og kjerneassosiasjoner er betydelig høyere i hvile enn under arbeid. Det er en tendens til at andelen formassosiasjoner øker, mens antallet litterære avtar i de siste prosessene. Dette gjelder for assosiasjoner totalt og for assosiasjoner som reelt er brukt i arbeidet. Antall runder med prøving og feiling tilar i de siste prosessene.</p> <p>Metoden drøftes og resultater sees i lys av teorier. Under sistnevnte berøres bl.a. problemløsende aktivitet, idédannelse, konvergent og divergent tenkning i forming.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over assosiasjon og barn, idérikdom og trygghet, eksplorerende virksomhet, litterært innhold og form, assosiasjoner - når, hva og hvordan, tendenser i vår tid. Et undervisningsopplegg skisseres.</p>
Forfatter:	PEDERSEN, TORBJØRN
År:	1984
Rapport:	153 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Forming med metallskrap.
Problemstilling:	<p>Hvordan kan jeg som formingslærer utnytte metallskrap til å utvikle fantasi?</p> <p>Hypotese: "Ved å omgås og arbeide med metallskrap vil jeg kunne utvikle fantasi."</p>
Metode/ framgangsmåte:	Spørreundersøkelse, egen forming, et undervisningsprosjekt.

Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om fantasi og metallskrap sett i forhold til kunst, samfunn og skole.</p> <p>Forundersøkelse: Spørreundersøkelse om formingslæreres holdning til metallskrap som formingsmateriale. Svarmaterialet gjelder lærere som underviser i tre og metall ved 48% av landets u-skoler. Resultater: 92% av respondentene mener at metallskrap er brukbart eller svært brukbart som formingsmateriale. Ca. 2/3 bruker metallskrap i formingsundervisningen; mest i kombinasjon med nytt metall. Ca. 90% mener at metallskrap utvikler fantasi. De fleste som har brukt metallskrap i undervisningen, har god erfaring med dette. Ca. 3/4 mener at utdanningen i metall bør styrkes.</p> <p>Egen forming: Hypotesen er grunnlag for egen prosess. Hans erfaring med miljø, utvelging, bearbeiding av metallskrap og vurdering av ferdige arbeider inngår i prosessen. I første del benyttes fortrinnsvis utrangerte sykler og barnevogner. Disse omformes til 12 nye kjøretøyer beregnet på barn. I andre del velges metallskrap som appellerer til kandidatens fantasi og gir estetiske opplevelser. Skrapdelene monteres som "skulpturer" uten videre bearbeiding. Eksempler på resultater: Kandidaten bryter med strengt fagarbeid. Å gå blant metallskrap, fantasere, velge ut, kombinere og lage nye uttrykk utvider hans skapende fantasi. Å fantasere direkte i materialet virker frigjørende.</p> <p>Didaktikk: Gjennom to tester utfordres formingslærerstudenter med hensyn til kombinasjonsevne. Mellom testene er et "skrapmiljø" tilgjengelig og det gis en formingsoppgave hvor metallskrap blir benyttet til "skulpturer". Studentenes "kombinatoriske fantasi" øker med 82% fra første til andre testsituasjon. Derved bekreftes hypotesen.</p>
Forfatter:	STOKKE, ELI REISTAD
År:	1984
Rapport:	110 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Didaktiske konsekvenser av grundig kjennskap til framstilling og bruk av tekstile plantefibre.
Problemstilling:	Hvilke didaktiske konsekvenser får grundig kjennskap til framstilling og bruk av tekstile plantefibre?
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon for tilvirkingsprosess og produktutvikling hvor deltakende observasjon og eksperiment inngår. Aksjon i skolen hvor observasjon, intervju, frie uttalelser og elevarbeider benyttes.
Innhold:	Egen forming: Gjennom egne erfaringer dannes grunnlag for å si noe om hvordan grundig kjennskap til plantefibre kan erverves. Dette skjer ved en håndverksdel og en skapende del. I håndverksdelen dyrkes, høstes og røytes lin og brennesle. Kandidaten utfører systematiske forsøk med kald- og varmvannsrøyting. Videre tas fibrene ut gjennom denging, bråking,

	<p>klamring, hekling og fibre spines. Dessuten lages redskaper til de nevnte prosessene. I den skapende delen formgis 6 produkter (bruksgjenstander og bilder) hvor lin og brennesle er viktige materialer. Observasjoner fra prosessene summeres opp. Eksempelvis erfarer kandidaten at temperatur er avgjørende for hvor fort røytingsprosessen skal foregå. Tørre kjærver trenger mindre røyting enn nyrøska. Gjennomleving av håndverksdelen gir en ny og utvidet forståelse, respekt og følelsesmessig engasjement for kulturhistoriske tradisjoner og kvaliteter. Den problem-løsende arbeidsmåten virker utfordrende. Prosessen oppleves som hel-hetlig og gir en følelse av å kjenne et materiale fra innsiden.</p> <p>Didaktikk: Et undervisningsopplegg i en 6. klasse på to uker dokumenterer hvilke erfaringer elevene gjør med tilvirking og bruk av lin samt hvordan de kommuniserer denne innsikten.</p> <p>Med bakgrunn i egne erfaringer og erfaring fra aksjonen i skolen påviser kandidaten hva grundig kjennskap innebærer. Videre trekker hun ut didaktiske konsekvenser knyttet til tidsaspektet i faget, evne til å se og oppleve estetiske kvaliteter, interesse og følelsesmessig engasjement for kulturelle kvaliteter, aktivitet, interesse, glede, behag og utmattelse.</p>
Forfatter:	ANDRESEN, ARILD
År:	1985
Rapport:	269 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Tegning og erotikk i et pedagogisk perspektiv.
Problemstilling:	Hvilke slutninger kan jeg trekke om engasjement som læringsprinsipp i tegning ut fra mitt eget engasjement der det erotiske er tema i en tegneprosess tematisk knyttet til Salomos høysang? Ved å presentere min billedtolking av Salomos høysang for utvalgte representanter for norsk evangelisk kristenliv, og dernest ordne representantenes reaksjoner og synspunkter i forhold til erkjennelser gjennom eget arbeid, håper jeg å kaste lys over forholdet mellom erotikk i bilder og kristen seksualetikk.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, spørreundersøkelse og intervju.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om engasjement, det kristne eros, bilde, det erotiske bilde, tegning, Salomos høysang.</p> <p>Egen forming: Tolking av Salomos høysang gjennom 14 tegninger. Tegneprosessene beskrives.</p> <p>Forsøk: Åtte representanter for norsk kristenliv reagerer på tegningene, dels gjennom spørreskjema, dels gjennom intervju. Kommentarer til de enkelte tegninger sees i lys av den anatomiske, grafiske, komposisjonelle og den uttrykksmessige dimensjon i bildene. Videre sees utsagnene om</p>

	<p>tegningenes uttrykk i forhold til kandidatens egne intensjoner, erfaringer og meninger om uttrykkene. Eksempler på resutlater: Utilstrekkelige anatomiske kunnskaper avdekkes. Kandidaten har ikke vært engasjert av anatomistudier. Dette har begrenset hans frihet og repertoir. Det er positivt samsvar mellom hans opplevelse av engasjement overfor det grafiske og respondentenes utsagn om grafiske kvaliteter i bildene. Tilsvarende kan sies om tegningenes komposisjon. Det er enighet om at det prinsipielt ikke er i strid med kristen etikk å gi erotisk opplevelse synlig form i tegning. Det er imidlertid stor uenighet om hvilke tegninger som er best sett fra etisk synsvinkel.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner om engasjement og verdi i forhold til tegning.</p>
Forfatter:	CARLSEN, KARI
År:	1985
Rapport:	267 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Erfaring og bildeforming.
Problemstilling:	Når bildeforming tar utgangspunkt i en helhetlig opplevelse, øker evnen til bildemessig utfoldelse og erfaringen utvides. En undersøkelse knyttet til arbeid i barnehagen, og i pedagogisk høgskole ved egen praktisk bildeforming.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, utprøvinger i barnehage hvor deltakende observasjon inngår. Egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om helhetlig opplevelse, bildeforming og erfaring. Om eget pedagogisk ståsted med bakgrunn i ulike pedagogiske retninger. Om barnehagen som institusjon og pedagogisk miljø.</p> <p>Undersøkelse i barnehagen: Hypotesen testes ut ved bildearbeid i fem barnehagegrupper med til sammen 38 deltakere på 5-7 år. Tidsrammen er tre uker. Temaet for det helhetlige bildearbeidet er årstiden "vår" og materialet er våte farger. Det legges vekt på sansestimulering, å gi opplevelser og i hovedsak individuelt bildearbeid. Resultatene sees i lys av materielle rammer, pedagogisk tilrettelegging og den voksnes rolle. Erfaringsdanningsprosessene dokumenteres gjennom tolking av bildeuttrykk, verbalspråklige uttrykk og handlinger. Prosessene beskrives og tolkes ut fra utvikling i løpet av perioden, forskjell på første og andre bilde, fra konvensjonelt skjema til personlig uttrykk, bildemessige "gjennombrudd", å "arve", å gjenta, bildevirksomhet og lek. Undersøkelsen viser at rammefaktorene har stor innflytelse på resultatene. Det samme kan sies om voksenrollen. For mange av barna ser det ut til å være en tydelig positiv sammenheng mellom arbeidet med temaområdet og en økt evne til bildemessig utfoldelse. Arbeidshypotesen bekreftes.</p> <p>Egen forming: "Fødsel" er tema for fem bildeprosesser. Disse fungerer som</p>

	<p>en etterprøving av Ross' modell for estetisk erfaring. Denne synes å ha gyldighet for bildemessig erfaringsdanning.</p> <p>Didaktikk: Se teorigrunnlag og undersøkelsen i barnehagen.</p>
Forfatter:	FRAMGARD, ERLING
År:	1985
Rapport:	162 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Bilde - bærer av betydning - egen tegneprosess og analyse av betydningsbærende faktorer i tegningene som middel til bevisstgjøring av egen språkbruk i bilder.
Problemstilling:	Egen tegneprosess og analyse av betydningsbærende faktorer i tegningene som middel til bevisstgjøring av egen språkbruk i bilder.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier. Egen tegneprosess som grunnlag for analyse med basis i semiologi.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Bilde - betraktet som språk: generelle språkteoretiske aspekt, bilder og bildespråk, det betydningsbærende i bilder, bildelesing og bildeanalyse, å tegne.</p> <p>Egen forming: Denne består av tegneprosesser og analyse av betydningsbærende faktorer. Fase I består av en åpen, intuitiv tegneprosess og tolking av denne. Resultatene fra denne fasen danner grunnlag for en mer målrettet tegneprosess og analyse av tegninger. Tegneprosessene har "mor" som tema og foretas dels ved direkte iakttakelse, dels ved bruk av fotografi. I fase II arbeides det systematisk for å finne ut hvordan betydningsbærende faktorer gjør seg gjeldende overfor betydningene i bildene. Arbeidet deles i tre serier ut fra titlene: "Mor leser", "Gammel", "Livsvilkår". Kandidaten varierer en og en betydningsbærende faktor. Eksempler på variabler fra serien "Livsvilkår": framhevelser/ utelatelse i låven, forsterking/nedtoning av låven, framhevelser/utelatelse hos mor, forandring av mors plassering i forhold til låven, hele låven/mors plassering. Eksempelvis viser denne serien at kandidaten er blitt mer bevisst syntagmatiske forhold og at disse kan være bildekulturelt betingede kodefenomen. Som sum finner kandidaten at samtlige betydningsbærende faktorer (tegn, kontekst, syntagme, referanse, kode, distinktive trekk) har fungert i bildene, mens bildekulturelle koder har slått særlig sterkt ut. Kandidatens språkbruk drøftes i forhold til de nevnte faktorer i bildene, dessuten drøftes selve tegneprosessen og emnene.</p> <p>Didaktikk: Drøfting av undervisningsmessige muligheter knyttet til lærerutdanning og et emneopplegg.</p>
Forfatter:	GARFORS SIGRUN

År:	1985
Rapport:	310 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Bokstavforming. Hvilke muligheter har bokstaver som form i dekorativ sammenheng?
Problemstilling:	- Hvilke muligheter gir bokstaver som form i dekorativ sammenheng? - Har denne bruken av bokstaver noen innvirkning på formerens skriveskrift?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, skoleutprøving hvor observasjon og tolking av elevarbeid inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skrift; herunder om skriveskrift, skriveredskaper, dekorativ skrift og skriftforming i skolen. Om forming i skolen, fellestrekk for skriftforming og forming. Om kreativitet, persepsjon, læring og motoriske forhold.</p> <p>Egen forming: Første del består av dekorative uttrykk utført med vanlige skriveredskaper og arbeider utført i forskjellige materialer som metall og tekstil. En oppfølging av dette arbeidet skjer i et undervisningsopplegg i en 4. kl.</p> <p>Undervisningsopplegg: Opplegget er på 28 t. og foregår i en 4. kl. Elevene gis varierte oppgaver. Deres arbeider vurderes ut fra kriteriene særpreg, redskap, enhet, rytme, detaljer og helhet. Resultatene viser en framgang for de nevnte kriteriene inntil ca. totredjedeler av opplegget er gjennomført, så dabber interessen og dermed kvaliteten på arbeidene. Det aktuelle opplegget viser seg ikke å ha innflytelse på skriveskrifta til elevene.</p> <p>Egen forming: Andre del er en oppfølging av erfaringer fra undervisningsopplegget. Dvs. en utvidelse av redskapsbruk. 7 ulike redskaper (trepinner, svampredskap, filtredskap, pensel, lærredskap, pappstrimmet, lim) prøves ut. Kandidaten fordyper seg i skriving med lim fra spruteflaske. En skriftanalyse viser at opplegget har en positiv innvirkning på kandidatens egen skriveskrift. Følgende faktorer er mest sentrale i arbeidet totalt sett: Bokstaver som form, bokstavbilder, komposisjon, farge, tekstur, redskap/materialer/utstyr/teknikk, arbeidsmåte og formingsprosess.</p> <p>Didaktikk: Se undervisningsopplegg.</p>
Forfatter:	JOHANSEN, JAN ERIK
År:	1985
Rapport:	456 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Vind, seil og bevegelse.

Problemstilling:	Hvordan kan modellering og arbeid med et målrettet prosjekt i forming skape utvikling? - i førskolelærernes bruk av forming i barnehagen? - i barnehagens arbeid med forming? - i mitt eget arbeid med forming?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, eksperiment i barnehage, intervju, observasjon, analyse av barnetegninger og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om pedagogiske retninger, Reggio Emilia-ideene og målrettet arbeid i barnehagen.</p> <p>Eksperiment i barnehagen: Det gjennomføres et pedagogisk opplegg der barns møte med lokalkultur, nærmiljø, og naturelementer inngår. Dette baseres på Reggio Emilia-pedagogikk. Opplegget avgrenses tematisk til "vind, seil og bevegelse". Det foregår en dialog mellom barn og lærer i det nevnte møte. Videre baseres det på ekspressive uttrykk i materialer som svar på møtet. Hovedfagskandidaten fungerer som "modell" for førskolelærerne og barna i det målrettede formingsprosjektet.</p> <p>Intervju med førskolelærere, før og etter eksperimentet, viser som hovedtendens at lærere i eksperimentgruppa endrer sitt arbeid med forming i større grad enn kontrollgruppa. Dessuten reflekterer de mer mht. forming i barnehagen, og de arbeider mer ut fra prinsippet om modellering ved slutten av eksperimentet enn i starten. Dette viser seg i de voksnes samtale med barna, gjennom framvising av arbeider, i annen orientering samt i arbeidet med temaet. Hovedkonklusjon: Modellering er en effektiv læringsform. Den fører til endring i atferd hos førskolelærere. Påvirkningen viser seg positivt i barns begrepsutvikling avlest i formingsarbeider innenfor temaet vind, seil og båt.</p> <p>Egen forming: Denne handler om uttrykk for "vind, seil og bevegelse" i 12 formingsarbeider i mange materialer. Letthet, illusjon av vindfang og bevegelse er de framtrepende uttrykkskvalitetene. Arbeidet blir mer intensjonalt underveis.</p> <p>Didaktikk: Se eksperiment i barnehagen.</p>
Forfatter:	KROG, INGER MATHILDE
År:	1985
Rapport:	233 sider, illustr.: 78 foto og skisser
Tittel:	Prosesser i egen billedskapning.
Problemstilling:	Bevisstgjøring av fenomener i spenningsfeltet mellom fargestudier i årsløpet og en åpen eksplorerende innfallsvinkel.
Metode/	Fenomenologisk tilnærming. Litteraturstudier, egen forming som kartlegges

framgangsmåte:	ved introspeksjon (loggbok og arbeider).
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skaping sett etymologisk ut fra det bibelske motiv, sett fra det moderne kreativitetsbegrepet og som kvalitet sett fra enkelte skapende menneskers synspunkter. Om Goethes fargelære og om humanisme.</p> <p>Egen forming: Denne belyser forbindelser mellom iakttagelse som kunnskapstilegnelse, fargebearbeiding og den indre personlige opplevelsesverden uttrykt i bilder. Dette gjøres gjennom bildeskaping der årsløpet er tema og flytende farger er mediet. Kandidaten har to hovedinnfallsvinkler: den ytre og indre verden. I prosessene er hun åpen for opplevelser, stemninger, tanker, virkninger av arbeidsprosessene, fargers innvirkning og bildet i seg selv. Disse beskrives i loggbok. Etter at 38 prosesser (135 bilder) er gjennomlevd, kartlegges impulsfaktorene og forbindelseslinjer mellom disse. Disse grupperes. For den ytre verden: iakttagelse, fargebearbeiding og konkrete sanseinntrykk. For den indre: åpen eksplorasjon, assosiasjon, farge/lys/stemning. Kartleggingen viser at selve skapingen er sammensatt av svært mange krefter. Disse samles i begrepene tenkning, følelse og vilje. Kraftene beskrives som skaping som kompleksitet, som synergi og som metamorfose. Konklusjon: "Som vevende og dynamisk formende krefter i mennesket virker de 3 grunnkrefter - tenkning, følelse og vilje. I disse samvirkende forbindelser ligger også forvandlingskraften som en bevegelse i tid og rom. Disse fenomener er livsfenomener. Menneskets skapende felt er et livsfelt - det er livet i det levende."</p> <p>Didaktikk: Refleksjon knyttet til utvikling av alle ressurser nedlagt i mennesket, individet som et unikt vesen og i samklang med naturen.</p>
Forfatter:	MOSTAD, VIBEKE
År:	1985
Rapport:	266 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Forming i perspektiv av et flerkulturelt samfunn.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Betydningen av forming ved integrasjon mellom mennesker med ulik kulturbakgrunn. - En didaktisk analyse, sett i forhold til Stortingets målsetting for integrasjon.
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon hvor teoretiske studier og studier av mennesker i en formingsprosess inngår (innvandrere og kandidaten selv). Observasjon og samtale/intervju.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Formingsfagets egenart, samfunnets målsettinger for et flerkulturelt samfunn, forming i oppdragelse til et flerkulturelt samfunn og eget ståsted. Drøfting av nytteverdien av sammenhenger.</p> <p>En studie av mennesker i en formingsprosess - et gruppeprosjekt: Gruppen</p>

	<p>består av 8 utlendinger pluss kandidaten selv. Disse har ulike religiøse, politiske og kulturelle bakgrunn. De finner felles grunnlag for samhandling i "å skape form i materiale". 14 gruppemøter og noen hjemmebesøk hvor ulike formingsaktiviteter foregår, dokumenteres. Disse gjennomføres delvis på individuell basis, men også som fellesoppgaver. Aksjonen munnar ut i en utstilling i lokalmiljøet. Aktivitetene og arbeidsformene dokumenteres og drøftes. Eksempler på resultater: I samhandlingssituasjonene får alle nye assosiasjoner fra egne og andres produkt. Alle gir materiale og form symbolsk innhold. Det er ulikhetene som er fascinerende.</p> <p>Egen forming: Denne består av prosesser og produkt - dels på egne - dels på gruppedeltakernes premisser. Arbeidene er svært varierte; eksempelvis dress, veske, julestjerne, collager. Collager og assemblager dominerer. Eksempel på resultater: Kandidaten blir mer bevisst at hennes formuttrykk er svært kulturelt betinget. Dette setter grenser, men skaper også respekt for andres.</p> <p>Didaktikk: Gruppeprosjektets resultater sees i lys av et flerkulturelt samfunn; en drøfting av forholdet mellom forming, identitetsdanning og utvikling av toleranse samt betydningen av forming ved integrasjon. Oppgaven munnar ut i et forslag til innhold i en framtidig internasjonal formingsgrupper.</p>
Forfatter:	SEGTNAN, KNUT
År:	1985
Rapport:	218 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Tegneglede. En drøfting på bakgrunn av et forsøk på grunnskolens 6. klassetrinn og med utgangspunkt i eget tegnearbeid med skogen som motivområde.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilke sammenhenger kan en finne ved å jammføre tegneglede i prosessen med en vurdering av resultatet? - Hvordan ta vare på og stimulere tegneglede i undervisningen? - Hvordan ta vare på og stimulere egen tegneglede?
Metode/ framgangsmåte:	Forsøk i skolen hvor analyse av tegninger og spørreundersøkelse inngår. Egen tegning, analyse av tegninger og introspeksjon.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om glede, personlig uttrykk, krisealder i tegneundervisningen, tegning sett i relasjon til ulike sider ved personligheten og stimulering. Om tegnehistorisk utvikling.</p> <p>Forsøk i skolen: Deltakere er to 6. klasser i et tidsrom på 4 - 5 mnd. Hvilke virkninger har ulike typer oppgaver på elevenes interesse-/tegneglede? Oppgavene knyttes til affektive opplevelser. "Personlig uttrykk" vektlegges. Gjennom et spørreskjema registreres elevenes tegne-glede/interesse før, i løpet av og etter forsøket. Videre vurderes elevenes tegninger ut fra kvalitet</p>

	<p>innenfor kriteriene: umiddelbart inntrykk, innhold, bruk av farge, bruk av form og formelementer, bruk av menneske-skikkelser. Eksempler på resultater: Spørreundersøkelsen viser at elevenes interesse/tegnelede er stor, og at den øker i løpet av undersøkelsen. Videre stiger uttrykksevnen noe hos guttene i den ene klassen. En jamnføring mellom tegnelede og uttrykksevne viser at et stort flertall av elevene viser større tegnelede enn det uttrykksevnen skulle tyde på.</p> <p>Egen forming: 80 tegninger hvorav 27 vurderes ut fra helhet, innhold (intensjonalitet, illusjon, visuell opplevelse) og form (dybde, rytme, redskap/teknikk, forenkling). Hovedresultat er en økende forståelse for innhold/tegning som uttrykk og for form.</p> <p>Didaktikk: Se forsøk i skolen. Dessuten - drøfting av et program for styrking av elevenes tegnelede.</p>
Forfatter:	ARNESEN, JON
År:	1986
Rapport:	106 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Kunnskapstilegnelse i forming.
Problemstilling:	En undersøkelse der jeg gjennom utformingen av et bord, søker å avdekke hvilken betydning ulike typer kunnskap og tilegnelse av disse kan ha i egen skapende prosess.
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon med en fenomenologisk tilnærming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om pedagogikk og eksistensialisme, læring som livsnødvendighet, språkspill og estetisk praksis.</p> <p>Egen forming. Denne gjennomføres som en aksjon der kandidaten framstiller bord; "bord til fellesskap". Aksjonen dokumenteres gjennom notater, skisser, modeller, foto og ferdige bord. Dette materialet tjener som grunnlag for å avdekke kunnskapstyper og deres betydning i kunnskapstilegnelsen.</p> <p>Utformingen er en eksemplifisering av prinsippet om erfaringenes kontinuitet. Videre er arbeidet konkretisering av inntrykk gjennom handlinger av intensjonal art. Disse kan betraktes som dokumenterte tilværelsesfester. Det eksperimenterende og problemløsende står sentralt, dessuten at begrepsdanning bygger på et grunnlag av praktiske ferdigheter.</p> <p>Wittgensteins teorier om praksis og K. Johannesens måte å betrakte estetisk kompetanse på benyttes. Med foranstående som referanse gjør kandidaten rede for sine funn, bl.a.: Tilegnelse av eksisterende påstands-kunnskap om bord gir økt frihet til å velge og til å bygge videre på andres erfaringer.</p>

	<p>Ferdighetskunnskapen øker gjennom møte mellom intensjoner, materiale og ulike redskaper. Et eksempel: "En nøyaktig, presis bruk av vinkelen sikrer en tett og stabil sammensetting av bein, sarg og bordplate."</p> <p>Skjønnsmessige vurderinger og håndtering av materiale, redskap, form, funksjon etc. i prosess og produkt er en på innsiden, integrert og inderlig kunnskapsform. Denne fortrolighetskunnskapen dannes over tid gjennom perseptuell trening. Den er et resultat av et autentisk og engasjert møte mellom et intensjonalt handlende menneske og et materiale.</p> <p>Didaktikk: Er integrert i oppgaven som helhet.</p>
Forfatter:	EVJA, SIDSEL MAGNUS
År:	1986
Rapport:	75 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Barneklær - tradisjon og kreativitet. Barneklær i Kviteseid kommune fra 1910 til 1985 som utgangspunkt for klesforming for barn.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Hvordan har klesdrakten for barn utviklet seg i Kviteseid fra 1910 og frem til idag? - Hvilke kreative og didaktiske muligheter gir denne undersøkelsen?
Metode/ framgangsmåte:	Kartlegging av en utvikling (intervju), egen for ming, analyse av kreative og didaktiske muligheter.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om individ og miljø, lokalmiljø og skole, kulturformidling, tradisjon og utvikling.</p> <p>Kartlegging: Denne skjer gjennom intervju av 22 eldre kvinner hvor klær bl.a. skisseres. Innsamlet fotomateriale systematiseres, beskrives og skisseres. Dagens barneklær analyseres ut fra de lokale butikkens tilbud pluss 1.klassingenes skoleklær. Det dokumenterte materialet gir informasjon om materialer, teknikker, form, farge og funksjonelle detaljer. Variasjonene innen de enkelte plagg systematiseres og danner grunnlag for tendenser: tidstypiske trekk og utviklingslinjer. Noen eksempler på resultater: Jenteklærne er blitt mer lik guttenes antrekk. Første steg er overgang fra kjole til skjørt og genser, der genseren like gjerne kunne vært en guttegenser. Neste steg i tilnærmingen er langbukser både for gutter og jenter, men med ulik form. For 1975 og 1980 er det vanskelig å finne særdrag for hverdagsklær for gutt og jente, mens 1985-materialet på nytt viser plagg spesielt beregnet på gutt og jente. Materialet viser individuell utforming av detaljer innen en gjennomgående form. Hjemmeproduksjon er gjennomgående fram til ca. 1970. Fra 1985 finnes bare konfeksjonsklær.</p> <p>Egen forming: Utviklingstendensene danner grunnlag for utforming av fire garderobeserier til gutt og jente på sju år. Kriterier for utformingen er kulturell samklang, personlig preg, dagsaktuelle plagg og funksjonelle detaljer.</p>

	<p>Materialet danner grunnlag for analyse av kreative muligheter og begrensinger.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon på grunnlag av kulturmaterialet og egen skaping.</p>
Forfatter:	GRØTEIG, LIV
År:	1986
Rapport:	129 sider, illustrasjoner. (Begrenset utlån av oppgaven, etter kandidatens ønske.)
Tittel:	Poesi - liv og lære. Tilnærming gjennom søking etter vibrerende balanse i bildet. Tema lysning.
Problemstilling:	Tilnærming gjennom søking etter vibrerende balanse i bildet. Tema lysning.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming hvor oppsøking av stoff, praktisk utforskning, bildeproduksjon og refleksjon over funn inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om poesi, spenning og vibrerende balanse, kontraster, helhet, bevegelse. Tilbake til poesibegrepet med utdyping ved hjelp av eksempler fra bildekunst og litteratur. Den poetiske drivkraften utdypes med skalaen mellom to poler: at vibrerende balanse er en streng mellom enhet og kaos - mellom motsetninger. Samlingen av motsetninger betegnes som "motsetningens harmoni", men det finnes også et "motsetningens paradoks". Videre om utvikling, kvaliteter og poetisk forståelsesform. Teori om hjernen (hjernehalvdelen) danner referanse for tenkning om kring mennesketyper ("tallikere", "synikere"), holdning og kreativitet.</p> <p>Egen forming: Med bakgrunn i innledende betraktninger om poesi og vibrerende balanse, starter letingen etter vibrerende balanse i bildet. Den første praktiske utforskningen gjøres hovedsaklig med kritt og sjablontrykk. Kandidaten samler faktorer som manifesterer seg i søken etter vibrerende balanse. Disse er a) personrelaterte faktorer og b) faktorer i selve bildet. a): fantasi, angst, ansvar, frihet, ærlighet, mot, utvikling, vekst, forandring, harmoni, ro, grensesprenging, grensesetting. b): form, farge, bevegelse, rytme, tid, rom, forandring, variasjon, pause, opphold, linje, flate. Disse lever i et samspill mellom den som skaper og bildet. I fire bilder søkes den vibrerende balanse, tema lysning i en skala fra mørke til lys: "Håp", "Den andre siden", "Sol i regn" og "Fødsel". Disse er utført i blandingsteknikker.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over opplevelse, innlevelse, kreativitet, likhet, ulikhet. Videre om vibrerende balanse - utvikling av den poetiske drivkraft som middel i oppdragelsen.</p>

Forfatter:	OLSEN, ODD PARELI
År:	1986
Rapport:	164 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Papir - assosiasjonsskaping - bildeforming.
Problemstilling:	Hvilke kvaliteter kan ligge i bevisst bruk av papir som assosiasjonsskapende element i bildeforming? En undersøkelse knyttet til tema: FJÆRA.
Metode/ framgangsmåte:	Eksperiment, egen forming, skoleutprøving med analyse av formingsarbeider, spørreundersøkelse og intervju.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om papir og papirhåndverk. Om pedagogisk psykologisk bakgrunn; herunder om sansing, persepsjon, assosiasjoner og forestillinger, erfaringenes betydning, assosiasjon og tenkning og assosiering i en skapende prosess.</p> <p>Egen forming: Denne starter med en åpen undersøkelse av papir som materiale med vekt på bearbeiding og assosiasjonsskaping; herunder egen framstilling og bearbeiding av papir. En systematisk utprøving av form, farge og tekstur i relasjon til assosiering følger før videreføring i eget papirhåndverk og egen bildelaging (13 collager).</p> <p>Eksempler på resultater: Papirframstillingen skjer ut fra at papiret gir ideen. Eller at kandidaten går fra idé til søking etter spesielle papirkvaliteter til å uttrykke ideen gjennom; eller ut fra kombinasjoner av disse måtene. Teksturen har betydning for assosieringen. Den kan virke forklarende eller forvirrende. Farge og spesielt form ser ut til å ha større innvirkning på assosiering enn tekstur. I egen bildeskaping knyttes assosiasjonene i sterk grad til observerbar natur. Det søkes noe i papiret som minner om natur. Bildene har delvis naturalistisk og delvis abstrahert form.</p> <p>Didaktikk: En mindre utprøving i 5. - 6. klasse. I sitt arbeid med bilder assosierer elevene oftest ut fra motiv de har mer og mindre klare forestillinger om - lokal natur. "Papiret "blir" sand og stein." Overflata i papiret synes å oppta elevene. Det typiske for fjæra; det ru, det glatte, sleipe søkes gjenskapet gjennom papircollager.</p> <p>Resultatene fra egen forming og skoleundersøkelsen sammenholdes med teorigrunnlaget.</p>
Forfatter:	PAULSEN, ANNE
År:	1986
Rapport:	210 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	En studie av ekthet i billedbøker for barn.

Problemstilling:	En studie av "ekthet" i billedforming for barn vesentlig basert på egen billedproduksjon og en undersøkelse av billedbøker. Didaktiske betraktninger.
Metode/ framgangsmåte:	Aksjonsforskning med hermeneutisk og fenomenologisk karakter.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om bildeboka og barns bildeforståelse.</p> <p>Bildebokundersøkelse: Denne gjelder 18 bildebøker for barn utgitt i Norge i 1974 og 1984. Tematisk handler de om barns opplevelser i hverdag eller fantasi. Bøkene vurderes i første omgang i forhold til grad av ekthet slik kandidaten opplever dem. Etter en polarisering mellom særlig overbevisende og lite overbevisende bøker, finner hun foreløpige stikkord for opplevelsesdimensjonen "ekthet". Disse er innlevelse, engasjement, karakterisering, skildring, utfordrende, assosierende, troverdig visjon, poetisk virkelighet, meningsbærende, intensjonal. Undersøkelsen reliabilitetstestes av to personer. Etter ytterligere gjennomgang av bøkene konkluderes bildebokundersøkelsen med at følgende stikkord er vesentlige som opplevelsesdimensjon: engasjement, deltakelse, assosiasjoner, stemninger, "mer enn", intensjon, troverdighet.</p> <p>Egen forming: Kandidaten gjennomløper en bildeprosess der hun tar utgangspunkt i egne barndomsopplevelser fra Lofoten. To bildeserier (21 bilder) analyseres og vurderes i forhold til grad av ekthet i bildene og hva som bidrar til denne opplevelsen.</p> <p>Hovedkonklusjon for "ekthet" som bildekvalitet er: Å stoppe opp og engasjeres, delta, assosiere, oppleve stemning, se mer enn det opplagte, å se. Videre å bruke følelser, erfaringer og erkjennelser for å skape engasjement, bli klar over hva som berører. For bildeprodusenten kommer det å gi uttrykk for tanker, ønsker, vilje, en intensjon gjennom handling - gjennom et medium i tillegg.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon i forhold til engasjement, barne- og ungdomskultur og bildeboka i skolen.</p>
Forfatter:	THESEN, LEIF J.
År:	1986
Rapport:	178 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Tekstur - et billedskapende virkemiddel.
Problemstilling:	Hvordan kan bruken av tekstur i et bilde være med på å gi et "EKKO" av tidligere erfaringer og opplevelser?
Metode/ framgangsmåte:	Egen bildeproduksjon og vurderinger ut fra en fenomenologisk vinkel og en eksperimentutstilling.

Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om bildet - form og innhold. Om skapende virksomhet og tekstur som bildeskapende virkemiddel. Tekstur belyst gjennom tre kunstnere: A. Tapiés, J. Weidemann og M. Boyle.</p> <p>Egen forming: Denne tar utgangspunkt i forstudier og eksperiment hvor ulike teksturtyper prøves ut. Videre skapes det et felt gjennom produksjon av 14 malerier hvor oppmerksomheten rettes mot det taktile aspektet i bildeskaping - tekstur som estetisk og innholdsbærende element. Bildene har barndomsopplevelser knyttet til temaene "by" og "kyst" som referanse. Hvert bilde registreres. Her kobles virkemidler og deres funksjon sammen med i hvilken grad det oppnås en "ekko"-følelse i forhold til tidligere miljøopplevelser og erfaringer. En tilsvarende registrering foretas når det gjelder innholdssiden. Registreringene viser bl.a. at teksten er viktig for opplevelsen av bildeuttrykket. Men kandidaten kan ikke si at teksten er viktigere enn linje, flate og farge i de aktuelle bildene. Å bruke fingertuppene og det fysiske "slitet" med materialene er med på å føre kandidaten dypere inn i barndomsopplevelser. Han erfarer å finne sitt eget formspråk. Dette gir en følelse av egen identitet.</p> <p>Eksperimentutstilling: 12 bilder stilles ut og tre eksperimentgrupper observeres i deres møte med bildene. De besvarer spørreskjemaer og kommenterer muntlig. Resultatene viser at teksten i noen grad appellerer til tilskuerne, og at den kan ha en viss betydning for deres engasjement og opplevelse.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon knyttet til forming og forhold som angår barndom, opplevelser/erfaringer, identitet samt virkemidler, materialer, kommunikasjon og opplevelse.</p>
Forfatter:	INGVALDSEN, KIRSTI LORANGE
År:	1987
Rapport:	3 bøker, 140 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Arkitektur og bokkvalitet.
Problemstilling:	Boforming. En vurdering av arkitekturforståelse og bokkvaliteter i forhold til formidling.
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk forståelsesmåte og holistisk analyse. Teoristudier. Konkret handling hvor stream-of-consciousness, intuisjon og analyse anvendes.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Arkitekturen sett i en menneskelig, eksistensiell sammenheng hvor arkitekten Christian Norberg-Schulz er kilde. Arkitekturen sett i en praktisk, estetisk sammenheng hvor arkitekten Andrea Palladio er kilde.</p> <p>Egen forming: Første ledd er en visualisering av egne tanker om arkitektur gjennom skisser. En analysemodell (modell 1) framkommet intuitivt gjen-</p>

	<p>nom sortering av skissene utprøves på et større billedmateriale av ulike hustyper. Analysemodellens innhold utdypes gjennom denne prosessen. Den nye analysemodellen (modell 2) prøves ut på konkrete modeller av tre hustyper: bolighus, kapell og bibliotek hvor målet er å avdekke innsikt i bokkvaliteter og arkitekturforståelse. Analysemodell 2 belyser forhold angående hus, vei og plass. Dessuten behandles hverdagens, åndens og samfunnets domene gjennom de tre hustypene. Videre analyseres husmodellene i forhold til funksjon, det eksistensielle og form som sees i relasjon til orientering, identifikasjon og harmoni.</p> <p>Eksempler på resultater: For skissetegningen er erindringsbilder en viktig del. Analysemodell 2 kommer nærmest det å gi en helhetsforståelse av arkitektur. Arkitekturforståelse utvikles parallelt med forståelse for bokkvaliteter. Arkitektur formidler bilder. Evnen til å oppleve arkitektur bør oppøves.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon knyttet til verdifilosofisk grunnlag, fagplaner og formidling: Boforming har allmenndannende verdi, bør gjøres til gjenstand for undervisning og få en anerkjent plass i formingsundervisning i grunnskole og videregående skole.</p>
Forfatter:	MUNTHE-KAAS, KJELLAUG
År:	1987
Rapport:	285 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Klasserommet. En undersøkelse og en aksjon.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Hvordan opplever og vurderer brukere og skapere av klasserom slike rom? - Hvordan kan vi med enkle midler arbeide med klasserom som helhet, ut fra funksjonelle/estetiske kriterier?
Metode/ framgangsmåte:	Feltundersøkelse: Observasjon av klasserom, spørreundersøkelse og litteraturstudier. Aksjon: Observasjon, samtale og endring av klasserom.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om det visuelle, det formale, om rom og romforhold og didaktisk modell, skoleplaner og skjønnlitterære tekster om klasserom.</p> <p>Feltundersøkelse: Egne observasjoner av klasserom viser noe litt trist og lett kaotisk. Spørreundersøkelse blant 44 klassestyrere viser bl.a. at langt de fleste legger vekt på både det praktiske og estetiske i bedømmelse av klasserom. Mange er usikre på hvordan de skal ordne klasserommet. De ønsker endringer angående lys, orden/plassering, farger, lys og vindu, dekor og pynt. Brukere av klasserom (voksne og tidligere elever) og arki-tekter intervjues. De voksne brukerne legger vekt på orden ut fra perspektivene ansvar, vedlikehold og kultivering. De tidligere elevene husker forhold fra sitt klasserom som går på: det lune, det samlende, det orienterende, det organiske, det meningsfylte, det adskilte, men også savn og selve rommet:</p>

	<p>plasseringer, materialer, farger og lys. Arkitektene vekt-legger romformer, materialer og lys. De ser betydningen av elevs del-aktighet i rommet.</p> <p>Aksjon/egen forming: Denne består av et forprosjekt hvor fem klasserom endres. Videre et hovedprosjekt som gjelder endring av ett klasserom med tilstøtende pauserom slik at disse blir mer praktiske og visuelt tiltalende. Innsats for orden og helhetsinntrykk finner sted på flere plan og ut fra detaljerte kriterier. Rommene observeres, lærere og elever deltar i aksjonen som beskrives på grunnlag av handling, samtaler og observasjoner.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et didaktisk perspektiv.</p>
Forfatter:	OLSEN, GUDNY FJÆR
År:	1987
Rapport:	125 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Fra farge i rom til fargerom. Et fargestudium relatert til undervisning i pedagogisk høgskole.
Problemstilling:	Med utgangspunkt i et bestemt miljø gjennomføres et studium av farge som romskapende fenomen der jeg søker etter faglig innsikt og anvendbar arbeidsmåte. En faglig og didaktisk analyse og vurdering sett i relasjon til formingsundervisning i lærerhøgskolen.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming, teori om farge og didaktikk, egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Fargelære med basis hovedsaklig i Ittens, de Saussure og Albers' fargelærer. Videre om undervisningsplaner og ulike pedagogiske retninger i faget.</p> <p>Egen forming: Denne utgjør hovedtyngden i oppgaven. Kandidaten tar utgangspunkt i fargemiljøet/gatebildet på hjemmeplassen Levanger. Fargene registreres ved hjelp av foto som er basis for skisser og analyser av romvirkninger. Ytterligere nedtegninger foretas. Disse videreføres/omarbeides og analyseres i forhold til hvordan fargene opptrer i rommet. Arbeidsprosedyren med iakttagelse, nedtegnelse og bearbeiding gjentas i flere trinn ut fra økende innsikt i romproblemer. Arbeidet oppsummeres i forhold til kunnskap, ferdighet og holdninger som studiet gir kandidaten. Eksempler på innsikt: Studiet har økt evnen til å oppfatte og forstå fargene som romskapende fenomen. Studiet har gjort kandidaten bevisst hvilke kvaliteter ved farger som virker i romsammenheng. Eksempelvis at fargers romskapende evne er relativ. Den er avhengig av fargenes sammenstilling. Dessuten har form, størrelse og plassering betydning.</p> <p>Didaktikk: Egen arbeidsmåte registreres og sees i relasjon til konstruktive, ekspressive og impressive uttrykks- og arbeidsmåter. Videre sees studiet i</p>

	forhold til det estetiske, det skapende og det materialtekniske i faget, dessuten i forhold til fagplaner og undervisningsmetoder i faget med vekt på undervisning i lærerutdanning. Det utarbeides et forslag til undervisningsmodell for fagemnet.
Forfatter:	PAULSEN, TORUNN
År:	1987
Rapport:	200 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Tematisering i billedskapende arbeid med lokal kvinnekulturhistorie som utgangspunkt.
Problemstilling:	Hvordan kan vi tematisere i billedskapende arbeid med lokal kvinnekulturhistorie som utgangspunkt?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming, litteraturstudier, egen skaping.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Arbeidsmetoder for tematisering og skapende prosesser. Herunder polariserende metodikk, undersøkende praksis, Reggio-Emilia-pedagogikk, Ross' teori om skapende prosesser, konfluent pedagogikk. Videre teori om den aktuelle kvinnehistorie: hermetikkarbeiderskene i Stavanger 1870 -1920.</p> <p>Egen forming: Med bakgrunn i teori utarbeides en modell for kandidatens eget skapende arbeid (tematisering i forming). Gjennom 8 formingsprosesser dokumenteres en åpenhet overfor opplevelser og informasjon. Ideer skapes og bearbeides i tekstile materialer.</p> <p>Prosesser og produkt tolkes ut fra kriterier som: møte med tema, idé-/intensjon, handling gjennom materialer og teknikker, form/farge/form-uttrykk, analyse/intuisjon/identitet. Kandidaten finner at det sentrale ved tematisering i billedskapende arbeid er: Å bli bevisst tanker og følelser til et tema, å ta stilling til sider ved temaet, å bearbeide tanker og følelser, å gi uttrykk for dem gjennom billedskapende arbeid. Den aktuelle arbeidsmåten er prosess-, helhets-, opplevelses-, og problemorientert. Den er eksperimenterende, tverrfaglig, individ- og samfunnsrettet, en subjektiv oppdagingsprosess. Arbeidsmåten tar utgangspunkt i hele mennesket, det bevisste mennesket, tanker, følelser og erfaring.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven er didaktikkrelatert. Oppgaven munner ut i noen generelle didaktiske drøftinger. Dessuten blir tematisering i billedskapende arbeid belyst fra to vinkler: Lokal kvinnekulturhistorie som innfallsvinkel til lokalt læreplanarbeid og som en innfallsvinkel til likestillingsundervisning.</p>
Forfatter:	SANDVEN, JOSTEIN

År:	1987
Rapport:	203 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Fysisk funksjonshemmede og forming. Tre og Det Sakrale som tema i eget formingsarbeid og undervisning.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilke kvaliteter oppleves trær og trematerialer å ha? - Hvordan formidle et sakralt uttrykk i trematerialer? - Hvordan kan elever nyttiggjøre seg trematerialer til selv å skape ut fra det sakrale som tema?
Metode/ framgangsmåte:	Litteratur- og feltstudier, egen forming, spørre undersøkelser, observasjon.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om folkehøgskolens og formingsfagets idégrunnlag. Om funksjonshemmede elever i folkehøgskolen, aktuelle didaktiske strømninger. Om det sakrale og treet.</p> <p>Egen forming: Ut fra teori om det sakrale behandles dette emnet i egen forming. Ulike formuttrykk i papp prøves ut og analyseres. Her finner kandidaten bl.a. at et samlingspunkt må være klart definert, at flere vertikaler bør ha en dominant, at symmetri rundt midtpunktet kan virke forsterkende på den sakrale følelsen. Funnene sammenholdes med teori om form.</p> <p>Med feste i erfaringene fra foranstående og bevisstgjøring om treet kvaliteter utformes et bord (to varianter) som skal innby til fellesskap hvor den enkelte kan samle sine tanker mot det sakrale. Videre legger kandidaten inn et kristent budskap i selve formen (Livstreet). Bordet utformes slik at det er lett å komme til for rullestolsbrukere og innordnes et gitt rom for meditasjon. Erfaringer fra formgivingen oppsummeres.</p> <p>Didaktikk: En spørreundersøkelse knyttet til en utstilling av trær, trematerialer og sakrale gjenstander i trematerialer gjennomføres blant funksjonshemmede og friske folkehøgskoleelever. Resultatene viser at livsbejaende kvaliteter tillegges det utstilte materialet. Et undervisningsopplegg viser bl.a. at nevnte utstilling gir en følelsesimpuls som blir vedlikeholdt gjennom skapende arbeid i materialet tre. Få funksjonshemmede elever avviser tre som et egnet materiale å forme i.</p>
Forfatter:	SOMMERUD, JORUN
År:	1987
Rapport:	149 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Direkte erfaring med den keramiske prosess.
Problemstilling:	Direkte erfaring med den keramiske prosess. En undersøkelse av den didaktiske verdien av å delta aktivt i den keramiske prosess, gjennom

	arbeid med raku.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier og spørreundersøkelse. Aksjon der egen forming og undervisningsopplegg med observasjon, spørreundersøkelse inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om didaktikk og direkte erfaring. Den keramiske prosess; herunder raku.</p> <p>Spørreundersøkelse: Denne er utført for å få informasjon om hvilke erfaringer andre lærere har gjort med raku i skolen. Undersøkelsen er foretatt blant lærere som har tatt utdanning ved Statens lærerhøgskole i forming Blaker. Eksempler på resultater: Erfaringene elevene får, mener lærerne, er i hovedsak av faglig og teknisk art. Men opplevelsesfaktorer og den nære kontakten med det som skjer, tillegges også betydning. Det samme gjelder samarbeid og reduksjon av tidsforbruk. Konklusjonen er at raku har didaktisk verdi.</p> <p>Egen forming: Med liten erfaringsbakgrunn i raku-arbeid er starten av dette arbeidet preget av prøving, feiling, justering og prøving på nytt. Dette gir imidlertid innsikt i de grunnleggende erfaringer den keramiske prosessen kan gi. Aksjonen er skolerettet; det som utprøves er konkret, enkelt og tenkt brukt i undervisning. Utprøving av ulike leiretyper, glas-urer, begitninger, metalloksyder og ulike reduksjonsmidler og -grader dokumenteres. Prøverekker vurderes. Videre bygges egen ovn og selve brenneprosessen kontrolleres. Formingsarbeidene (54) - fat, kopper, relieff - lages i plate- og klypeteknikk.</p> <p>Elevprosjekt: Et 20 timers kursopplegg med 9. klasse jenter dokumenterer erfaring med den keramiske prosess.</p> <p>Didaktikk: Med feste i de tre undersøkelsene, vurderes den didaktiske verdi av rakuarbeid i forhold til skolens målsetning, faginnhold i forming, elev- og lærerforutsetninger samt ytre rammer.</p>
Forfatter:	STRØMME, LINDA
År:	1987
Rapport:	279 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Teikning med fokusering på fysisk angrepsmåte.
Problemstilling:	Ei undersøkning gjennom egen teikneprosess der eg søker - ein arbeidsmåte som vektlegg fysiske sider ved teikning - å nærme meg høvet mellom fysisk angrepsmåte og uttrykk i teikning(ane).
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon: egen forming, introspeksjon og analyse.
Innhold:	Teorigrunnlag: Om innfallsporter til oppgaven og begrepsklargjøringer.

	<p>Egen forming: Forkunnskaper og en forundersøkelse av utstyr, tegneredskaper og papir presenteres. I fase I utprøves redskapsbruk og ulike fysiske arbeidsmåter. For det fysiske angrepet skiller disse faktorene seg ut: rørslemotiv, avstand til staffeli, penselgrep, rørsleimpuls, tempo, tyngde og pust. Disse faktorene arbeides det videre med i fase II i 27 tegninger som lages med pensel og beis. Sammenhenger mellom angreps-måte og bildeuttrykk dokumenteres. Kandidaten finner bl.a. at ulike grader av bevegelseshemming gir uttrykk av soliditet, strenghet, tyngde og ro. Bevegelsesmotiv med flytende, avrundede bevegelser gir ofte uttrykk for noe tungt og rolig, mens repetisjon av bevegelse gir liv og rørlighet i streken, luft og "oppløsthet" i bildeflata. Raskt tempo tilfører ofte uttrykket letthet og luft, liv og fart, mens sakte tempo gir uttrykk for ro. Det ser ut som bevegelseskvalitetene er i slekt med uttrykkskvalitetene i tegningene. Dette resultatet etterprøves ved at 6 medstudenter vurderer tegningene. I fase III prøves hvordan bevegelsesfaktorene kan være med på å forsterke innholdet i tegningene (23 stk.). Resultatet viser bl.a. at sparsomhet med virkemidler, enkelhet i bevegelse og strek gir renest og klareste virkning - lettest avlesbar forsterking av innholdet. I fase IV (14 bilder) smeltes det bildemessige og bevegelsesmessige sammen.</p> <p>Resultatene gis festepunkt i litteratur om dans, drama, tegnetodikk og i bildekunst.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon om anvendelse i lærerutdanning med vekt på oppgaveeksempler for nybegynnere.</p>
Forfatter:	WIK, ARNE
År:	1987
Rapport:	182 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Furu som formingsmateriale.
Problemstilling:	Furu som formingsmateriale. - En undersøkelse av sammenhengen mellom materialbruk og brukstingens kvalitet.
Metode/ framgangsmåte:	Feltstudium hvor litterære kildestudier, analyse av eldre tregjenstander, egne bruksting og intervju med kunsthåndverker inngår. Egen forming har karakter av aksjonsforskning.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om treets anatomi og furumaterialets egenskaper; her-under fysiske egenskaper, formegenskaper og produksjonsmåte. Videre om egenskaper ved brukstingen og kriterier for kvalitet samt materialbruk i eldre og nyere bruksting.</p> <p>Med utgangspunkt i teori om materialegenskaper og kriterier for kvalitet i bruksting utarbeides et analyseredskap. Her sees materiale, form og produksjonsmåte i lys av funksjonsfaktorer, estetiske faktorer og budskaps-</p>

	<p>faktorer. Disse står dessuten i et vekselspill med miljøfaktorer. Kvalitetskriteriene testes mot et sjøllaget akvarellskrin i furu og mot eldre bruksting (bakstetrau og sendingskorg). Dessuten belyses kvaliteter gjennom et intervju med kunsthåndverkeren Arne Lindaas. Kriteriene synes formålstjenlige.</p> <p>Egen forming: Gjennom utforming av 10 bruksting i furu og fururirkuler utdypes forholdet mellom materialbruk og tingenes kvalitet. Dette skjer i feste med kvalitetskriteriene. Kandidaten mener materiale, form og produksjonsmåte er faktorer som kan manipuleres for å etterstrebe ønskede kvaliteter.</p> <p>Hovedkonklusjon: En bruksting i tre er god dersom materiale, form og produksjonsmåte er kombinert på en slik måte at relasjonene mellom disse faktorene støtter de kravene miljøfaktorene stiller til brukstingens funksjonsfaktorer, estetiske faktorer og budskapsfaktorer på en optimal måte.</p> <p>Didaktikk: Drøfting av planer for grunnskolen i lys av oppgavens tema. Videre sees kandidatens eget arbeid med bruksforming i forhold til bruksforming i grunnskolens øverste trinn.</p>
Forfatter:	BERTELSEN, SONJA
År:	1988
Rapport:	225 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Konkylien - estetiske kvaliteter.
Problemstilling:	Et studium av naturobjekt og formmessig bearbeiding av dette som middel til erkjennelse om estetiske kvaliteter. En vurdering av anvendt arbeidsmåte med tanke på estetisk opplæring.
Metode/ framgangsmåte:	Et feltstudium der teoretisk kunnskap, analyse av naturform og formmessig bearbeiding av denne inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Eksisterende kunnskap om konkylie fra biologisk og historisk vinkel. Dessuten danner spiralen som form, skulptørers arbeidsmåter i forhold til naturmotiv samt estetiske kvaliteter bakgrunn for eget formingsarbeid.</p> <p>Egen forming: Første del består av analyse (oppmåling og utregning av proporsjonsforhold) av to konkylier. Med referanse i konkyliene, det gyldne snitt, proporsjoner og spiral utarbeides studieobjekter som analyseres i forhold til de estetiske kvalitetene linje, flate, farge, valør, tekstur, rom, volum og dominans. Objekter framstilles i første omgang i plast, metallnetting og papir. Papir og kartong (hvit og svart) finnes mest egnet for videre formstudier. Med utgangspunkt i horisontale og vertikale posisjoner forenkles konkylien formmessig. Den bearbeides i serier bestående av tredimensjonale objekt og relieff. Disse analyseres. Foruten</p>

	<p>proporsjonalitet og spiral som form arbeider kandidaten også med rytme, harmoni, balanse, bevegelse og kontrast. Dette utgjør vesentlige estetiske kvaliteter som hun blir seg mer bevisst gjennom studiet. Dvs. at konkylie er et egnet naturobjekt for formmessig bearbeiding og middel til å skape forståelse for estetiske kvaliteter. Det objektet, som kandidaten mener har størst helhet, framstilles i rustfritt stål.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over undervisningsmessige konsekvenser knyttes til oppdagende læring, tverrfaglighet og estetisk læring. Naturobjekt sees som et egnet utgangspunkt for arbeid med det formingsfaglige innholdet proporsjonalitet, rytme, bevegelse og kontrast.</p>
Forfatter:	ERIKSEN, JAKOB
År:	1988
Rapport:	118 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Serigrafi i en pedagogisk sammenheng.
Problemstilling:	Hvordan kan serigrafi brukes som middel i arbeid med todimensjonale billeduttrykk i en pedagogisk sammenheng?
Metode/ framgangsmåte:	Utprøvinger ut fra eksperiment som modell, intervju og spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Serigrafi sett fra en teknisk vinkel.</p> <p>Intervju: Dette skjer med representant for et kommersielt silketrykkfirma og en kunstner. Det første intervjuet gir informasjon om en historisk utvikling for faget i Norge, tekniske utfordringer, hvordan firmaet samarbeider med kunstnere og hvordan det driver sin opplæring. I intervjuet med kunstneren gis informasjon om hvordan denne arbeider og hva han spesielt søker gjennom teknikken. Videre ser han teknikken som et egnet pedagogisk hjelpemiddel bl.a. i farge- og komposisjonsarbeid.</p> <p>Spørreundersøkelse: Denne er foretatt blant tidligere elever (28 respondenter) fra videregående skole. Eksempler på resultater: Ca. 2/3 mener at serigrafi er den grafiske teknikken som gir dem størst frihet i skapende arbeid. Skjæremetoden ser ut til å gi størst utfordringer.</p> <p>Egen forming: Forsøksserier: Det lages serier der oppløsning av en ren, opak flate er tema. Forsøkene går på bruk av visuell tekstur, iris, overlappende transparente farger og rasterlignende mønstre. Erfaringene anvendes i 9 bilder.</p> <p>Didaktikk: Planer for ulike undervisningstilbud i videregående skole analyseres i forhold til emnet serigrafi. Det utarbeides et undervisningsopplegg for i grunnkurs i tegning (HI).</p>

Forfatter:	HAUGE, TRYGVE
År:	1988
Rapport:	209 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	I jærhuset...
Problemstilling:	Kva for kunnskaper om og forståing av det å bu kan ein skaffa seg ved å nytta jærhuset som utgangspunkt? Kva for didaktiske drøftingar kan førast ut frå dette med tanke på å fremja kjennskapen til den bygde kulturen vår?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk og hermeneutisk tilnærming. Littera tur- og feltstudier: intervju og observasjon.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Å bo sees på som noe kvalitativt. Arbeidsgrunnlaget legges i behov og trivsel. På bakgrunn av dette utredes motiv, persepsjon, emosjon, miljø, trivsel og intensjon.</p> <p>Feltundersøkelse: Gjennom intervju avdekkes hvordan ulike behov blir tilfredsstilt i jærhuset, hvordan det oppleves og hvilke stemninger som skapes ved å være/leve i et slikt hus. Fem arkitekter spørres om hvordan de bruker virkemidler (romstimuli, struktur- og stofflighetsstimuli) for å tilfredsstille eller stimulere allmennmenneskelige behov. Sistnevnte jevnføres med informasjon fra de andre informantene. Å bo i jærhus synes å dekke vesentlige sider ved menneskelige behov. Jærhuset har atmosfære og "liv". Allmennmenneskelige verdier knyttet til den gamle boforma synes å være arbeidsomhet, nøysomhet, trygghet, nærhet, omsorg og ansvar.</p> <p>Egen forming: Intensjonen bak denne der å kommunisere verdier ved eldre tiders bygde kultur og boform. Dette gjøres gjennom seks tredimensjonale uttrykk hvor kunnskap om og opplevelse av den gamle boforma polariseres mot vår tid. Samtidig sees dette arbeidet som en metode i kulturformidling.</p> <p>Allmennmenneskelige verdier ved å bo samles i ordene: nærhet, trygghet, harmoni, ro, identitet.</p> <p>Didaktikk: Betydningen av formidling av kulturarven i skole og samfunn diskuteres. Med feste i egen metode drøftes kulturformidling i lys av andre metoder i formingsfaget, generell pedagogisk teori og skoleplaner. Til slutt behandles emnets "hvorfor"; verdier, holdninger og innstillinger.</p>
Forfatter:	HENRIKSEN, FRØYDIS
År:	1988
Rapport:	112 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Arbeidsmåter og video.

Problemstilling:	Utprøving av kreativitetsfremmende arbeidsmåter i bruk av video i formingsundervisningen.
Metode/ framgangsmåte:	Egen skaping av videofilm, introspeksjon, undervisningsopplegg i skolen.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Synspunkt på skapende virksomhet. M-87, formingsfagets mål og innhold i lys av video og skapende virksomhet. Om video som medium og videokunstens kategorier; tid og fortelling.</p> <p>Oppgaven har et didaktisk siktemål gjennom utprøving av arbeidsmetoder. Disse består av eget arbeid med videoproduksjon og en utprøving i skolen.</p> <p>Egen forming: Denne har vann som gjennomgående tema. Det lages åtte videofilmer. Kandidaten har en spontan tilnærming til arbeidet. Innlæring av teknikk er en del av arbeidsmåten. Dagboksnotater danner grunnlag for beskrivelse og vurdering av arbeidsprosesser og produkt. Arbeidsprosessene plasseres i tre faser: letefase, problemløsende og problemproduserende fase. Hver fase sees i lys av den skapende, den tekniske og den erkjennende dimensjon i faget. Prosessenes karakteristika trekkes ut, og her gis noen eksempler på slike: Løsrivelse av tilvante forestillinger om hvordan film skal være, åpenhet overfor ideer og assosiasjoner, tilegnelse av tekniske erfaringer og kunnskaper om og med mediet. Arbeidet dokumenterer også en utviklingsprosess fra å arbeide med naturalistiske vannbilder via lyriske bilder til bilder hvor vann er virkemiddel for å uttrykke opplevelse. Totalt fører arbeidsmåtene til skaperglede.</p> <p>Didaktikk: Utprøvingen i skolen foregår i to grupper av elever i 7. klasse. En av gruppene arbeider spontant og direkte, mens den andre arbeider mer ut fra planlagt manus. Begge arbeidsmåtene ser ut til å gi elevene erfaring med skapende prosesser i bruk av video.</p> <p>Egne erfaringer og utprøvingen i skolen summeres opp i forhold til karakteristika ved erfaringslæring.</p>
Forfatter:	IVERSEN, JOHAN AAGE
År:	1988
Rapport:	160 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	"En skarve fjær". Iakttagelse - fabulering.
Problemstilling:	Iakttagelsestegning - fabulerende tegning. En sammenligning mellom pedagogiske tilnæringsmåter og uttrykk.
Metode/ framgangsmåte:	Eksperiment som modell for egen utprøving. Skoleutprøving.
Innhold:	Teorigrunnlag: Historisk tilbakeblikk på målsetning for tegning. Ulike tegnebegrep og undervisningsmetoder danner grunnlag for valg og

	<p>definering av begrepene iakttagelse og fabulering. Redegjørelser om skarv ut fra biologi, folkeliv, motiv hos kunstnere og tema i folketro og eventyr.</p> <p>Egen forming: Eksperimenter utføres gjennom egne tegninger med skarv som motiv. Forestillingstegning blir anvendt som angivelse av ståsted før utprøvingen. Utprøvingen gjelder hva som karakteriserer og i hvilken grad valgte karakteristika blir oppnådd. For iakttagelsestegning velges form, stofflighet og vitalitet som kriterier. Eksperimentene utføres ved tegning av skarver i ulike posisjoner og ved tegning av detaljer hos fuglen. For fabulering velges fantasi, dramatisk og ekspressivitet som kriterier. Fabuleringen tar utgangspunkt i eventyret om "Skarvene fra Utrøst".</p> <p>Kandidaten finner at kriteriene blir oppnådd i noe varierende grad. De er nært knyttet til hverandre.</p> <p>Didaktikk: Denne delen handler om utprøving av metodene i to mindre opplegg i to 4.klasser. Elevene skårer jevnt over høyere på iakttagelsestegning enn fabulering.</p>
Forfatter:	DUNKER, GISBERT
År:	1989
Rapport:	142 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Folkekunst som impuls. En undersøkelse av folkekunst i relasjon til fornying.
Problemstilling:	<p>Hva menes med folkekunst?</p> <p>Hva menes med fornying av folkekunst?</p> <p>Hvilken handling kan folkekunst bevirke hos meg?</p> <p>Hvilke didaktiske konsekvenser kan dette gi?</p>
Metode/ framgangsmåte:	Feltstudier hvor litteraturstudier, skapende arbeid og introspeksjon inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Med utgangspunkt i ni hovedkilder; deriblant Kriss-Rettenbech, Schlee, Jacobson, Kloster og Anker, utdypes de to første spørsmålene. Kildene er enige i at folkekunsten har sitt navn med bakgrunn i et materiale fra 1600 - ca. 1850, Den oppfattes som avsluttet eller levende. Førstnevnte syn plasserer dens innhold innenfor en epokes sosio-kulturelle sammenhenger. De som anser den som levende, ser dens eksistens enten som en levende tradisjon eller en levende uttrykksform i det folkelige kulturmiljø. Sistnevnte syn deles i to retninger: i en bunden orientering med forankring i det folkelig tradisjonelle kulturuttrykket og i en tolkende orientering med forankring i et kunstnerisk uttrykk. Den historiske folkekunsten sees som en gruppe- og tilpasningskunst, som næringsvei, sosialt signal og som kunsthåndverk av de fleste kildene. Den kan også oppfattes som dekorativ kunst. I fornyingsperspektiv sees den dels som kunsthåndverk, dekorativ kunst, levende tradisjon og som kunst i det</p>

	<p>folkelige kulturmiljø.</p> <p>På bakgrunn av kildene drøftes fornying i forhold til: etterligning, folklorisme, tradering, identitet, "det beste", "det skjønnne", frihet, skaping, spesialisering, arvtagere, det urnorske, dekor og referansebakgrunn.</p> <p>Egen forming: Folkekunst som historisk fenomen fungerer som impuls til skapende arbeid på kunstnerisk fritt tolkende grunnlag. Det skapes 9 objekt hvor hest er tema. Impulsen er tolket emosjonelt og omfatter modellvalg, teknikk- og materialbruk.</p> <p>Didaktikk: Her gis begrunnelser for hvorfor folkekunst kan være en folkelig kulturell uttrykksform og en impuls i offentlig organisert skole.</p>
Forfatter:	IVERSEN, VIDAR
År:	1989
Rapport:	189 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Tredreing - skulpturforming. En tilnæringsmåte til økt bevissthet om skulptur og skulpturforming
Problemstilling:	Hvordan kan arbeid med dreide former i tre gi innsikt i og forståelse for skulpturale problemer?
Metode/ framgangsmåte:	Utforming og analyse av skulpturformer.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Avgrensning gjennom påvising av likheter og forskjeller mellom skulpturform og bruksform. Om skulpturale problemer, uttrykk og virkemidler.</p> <p>Egen forming: Aksjonen består i utforming og vurdering av 12 dreide skulpturale former i tre. I arbeidet legges det vekt på å forstå sammenhengen mellom skulpturelement. Videre hvordan en kan oppnå en meningsfylt sammenknytning (syntaktisk forbindelse), samt å få forståelse for ulike måter å organisere skulptur på. Aksjonen gjennomføres i tre faser av prøverekker. Den første handler om å se på forskjeller og likheter mellom bruksform og skulpturform. På bakgrunn av resultatene konsentreres arbeidet i fase to om sammenhengen mellom deltakende skulpturelement i syntaktiske skulpturformer. Tredje fase handler om konstruktive skulpturformer hvor flere former settes sammen til én form.</p> <p>Kandidaten finner at selve framgangsmåten synes anvendelig for å skape forståelse for skulpturforming. I de tre fasene er det blitt lagt vekt på ulike skulpturemner. Disse er beskrivelse og vurdering av formelement, utprøving og vurdering av funksjonsprinsipp og i siste fase organisering av volumer. Dette summeres opp i mer detaljerte områder som studien har gitt forståelse for.</p>

	<p>Didaktikk: Denne delen består av refleksjoner omkring spørsmål som har med tilrettelegging og gjennomføring av undervisning innenfor skulpturforming generelt og der hvor tredreing anvendes spesielt.</p>
Forfatter:	SETSAAS, JAN-RAGNAR
År:	1989
Rapport:	114 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Erfaringsredskaper i barnehagens utemiljø.
Problemstilling:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Å utarbeide vurderingskriterier for erfaringsredskaper i barnehagens utemiljø. 2. En undersøkelse om: Hvilke mangler brukere opplever ved erfaringsredskaper i barnehagens utemiljø. 3. Å utforme alternative erfaringsredskaper, ut fra en sammenstilling med bakgrunn i punkt 1 og 2.
Metode/ framgangsmåte:	Observasjon, spørreundersøkelse og utforming av erfaringsredskaper.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om tidligere forskning i tilknytning til problemområdet, rammebetingelser, lover og forskrifter. Videre om erfaringsområder og barnehagens utemiljø: fysisk, sosialt, emosjonelt og estetisk aspekt. Ulike pedagogiske modeller danner ramme for eget pedagogisk ståsted.</p> <p>Vurderingskriterier for uteleikeplasser og erfaringsredskap utarbeides på bakgrunn av teori (probl. 1). Erfaringsapparat bør gi mulighet for: utfoldelse, utfordring, mestring, spenning, trygghet, inspirasjon, allsidig lek, kreativ aktivitet, samlek, avskjerming, å kunne trekke seg tilbake, allsidig stimulering og læring.</p> <p>Observasjon og spørreundersøkelse foretas i fire barnehager (probl. 2). Svar fra barn (5 - 7 år) og førskolelærere sammenholdes og gir som resultat at erfaringsredskaper bør gi mulighet for allsidige inntrykk og muligheter for bearbeidelse av disse, ikke bare på det indre plan, men også det ytre bl. a. gjennom kreative aktiviteter.</p> <p>Egen forming: I kandidatens utforming av erfaringsredskap (tre modeller og et i full størrelse) vektlegges noen moment fra 1 og 2 (probl. 3). Disse er: Fysisk aspekt: noe for flere aldersgrupper. Sosialt aspekt: et sted å være - sammen eller alene. Emosjonelt aspekt: opplevelse av spenning. Estetisk aspekt: noe for kreativ utfoldelse, noe som tar hensyn til årstider og vegetasjon.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har barnehagens pedagogiske miljø som referanse og mål.</p>

Forfatter:	BJØRKLUND, VIGDIS
År:	1990
Rapport:	240 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Opplevelse av bevegelse.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Kan innsikt i og opplevelse av fysisk bevegelse gi økt opplevelse av bilders bevegelsesuttrykk? - Kan slik opplevelse av fysisk bevegelse øke min kompetanse i å uttrykke bevegelse i mitt eget bildearbeid?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier. Fenomenologisk betraktningssmåte overfor egen opplevelse av fysisk bevegelse og bildearbeid.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Oppfatning av fysisk bevegelse: visuell, kinestetisk og likevektsmessig oppfatning. Teorier om oppfatning av bildebevegelse: visuell oppfatning, men også om andre sansers betydning for bildepersepsjon. Fysiske og formalestetiske paralleller og sammenhenger finnes i fenomen som rytme, kontrast, balanse, fart, vei, vekt, krefter og energi.</p> <p>Opplevelse av fysisk bevegelse knyttes til egen erfaring med brettseiling.</p> <p>Egen forming: Del 1: Opplevelse av formale virkemidler knyttes til egen tegning av formelementer. I tegningen aktiviseres linjer og former/flater. Den fysiske opplevelse av bevegelse fungerer godt som hjelpemiddel når krefters virkning i bildeelementene beskrives. Dette arbeidet gir erkjennelse av en sammenheng mellom fysiske og formale lover som klargjør formalestetikken i forhold til bevegelse i bilde.</p> <p>Del 2: Kandidaten lager 40 bilder der brettseiling er motiv og bevegelse tema. Det arbeides med bl.a. linjer, gjentakelser og dynamikk. Ved betraktning av bildene synes formale funksjoner å være bindeledd mellom fysisk og billedlig bevegelse. Rytme, balanse og kontraster kan gi opplevelse av krefters virkning - og dermed bevegelse. Hun opplever at tegningene ("a feeling form") er en refleksjon av impulsen som tilbakekaller sanseopplevelsen i erindringen. D.v.s. at opplevelse av fysisk bevegelse øker kompetansen i å uttrykke bevegelse i bilde.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over undervisning om opplevelse av bevegelse i tverrfaglig sammenheng.</p>
Forfatter:	HAMAR, ØIVIND
År:	1990
Rapport:	98 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Museumspedagogikk og forming. Sammenfall mellom formingsfaget

	og museumspedagogisk virksomhet
Problemstilling:	Er det sammenfall mellom museumspedagogikken og formingsfaget? - Hva er museumspedagogikk? - Hva er formingsfag? - Hvilken sammenheng er det mellom de krav som stilles til museums- pedagogisk virksomhet og formingsfaglig kompetanse?
Metode/ framgangsmåte:	Kildestudier og praktisk formingsfaglig virksomhet som grunnlag for sammenligning.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Museumspedagogikk, dens mål, innhold og metoder utredet. Tilsvarende for formingsfaget.</p> <p>Flere fellestrekk utmyntes: Skolen og museet har flere felles mål og fag-felter. De har affektive og kognitive mål med store likheter. Begge er prosessorienterte, media- og kommunikasjonsorienterte fagområder. Fagene kan utfylle hverandre idet praktiske, estetiske og didaktiske komponenter i formingsfaget kan utnyttes i museumspedagogisk virksomhet. For formingsfaget vil den museumspedagogiske virksomhet kunne utnyttes i undervisningen.</p> <p>På denne bakgrunn skisseres rammer og innhold for et "mellomromsfag": et 1/2-årsstudium i museumspedagogikk som en tverrfaglig sammen-setning av fagområder fra forming og museumspedagogisk arbeid.</p> <p>Egen forming: Aksjonen går ut på å utprøve sammenhenger mellom forming og museumspedagogisk virksomhet. Dette skjer gjennom et utstillingsprosjekt ved Norsk Teknisk Museum. Kandidaten lager tre sak-tegninger, utstilling av to biler og en trikk hvor 3-dimensjonale menneske-figurer, miljø og malte landskap inngår. Prosjektet viser sammenfall mel-lom krav til museumspedagogisk virksomhet og formingsfaglig kompe-tanse på flere områder. Utstillingsarbeid har mange likhetstrekk med formingsarbeid slik som bruk av materialer, teknikker, uttrykksform og kommunikasjon. Dessuten tas analyseredskap fra forming og pedagogiske overveielser i bruk.</p> <p>Didaktikk: Oppgaven har som totalitet en didaktisk intensjon og innhold.</p>
Forfatter:	INGEBRETHSEN, BERIT
År:	1990
Rapport:	222 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Hvordan kan en tegner kommunisere idéinnhold?
Problemstilling:	Et søk etter anvendbar ikonografi - gjennom å klarlegge underliggende premisser for kommunikasjon

	<ul style="list-style-type: none"> - og gjennom å undersøke en satirikers virkemidler - for å erverve kompetanse innen visuell kommunikasjon
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, bildeanalyse ut fra semiotisk vinkel og egen bilde- skaping.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Klarlegging av premisser for visuell kommunikasjon og underliggende premisser for en ikonografi: Bildefunksjoner, hvem tar imot hva, å tolke bilder, hvordan mottar vi, satire som genré, metaforikk, meningsinnhold, et analysesystem og en modell for framstilling av handling i bilder.</p> <p>Undersøkelse av avistegninger: Arbeidet dokumenteres gjennom avistegnerses særpreg og kvaliteter, spesielt satiriske særpreg. Dette utgjør et paradigme for analyse av Finn Graffs tegninger i Dagbladet juni - oktober 1989. I analysen vektlegges hvordan idéinnhold framstilles. Dvs. hvilke virkemidler som benyttes. Kandidaten finner en bevisst og tydelig ikonografi hos Finn Graff, dessuten noen strategier for å kunne framføre et idéinnhold gjennom tegning. Det utarbeides en ikonografi på 13 punkt; deriblant: Tenk intrige - tegn handling, billedgjøring (gjennom metafor, synekdoke, metonymi, allegori og parafrase). Videre - perspektiv og karakterisering av personer og grupper... Funnene anses som anvendbare i undervisning og for egen tegning.</p> <p>Egen forming: På bakgrunn av utledede prinsipper og egne behov for kommunikasjon av idéinnhold, lages 14 tegninger. For hvert bilde påviser hun hvordan den utledede ikonografien er anvendt.</p> <p>Didaktikk: Utgangspunktet for hele oppgaven er et tegneprosjekt i en 8. klasse som dokumenterer at elever har trange grenser for symbolbruk og få virkemidler til å formidle mening gjennom tegning. På bakgrunn av studien munnner oppgaven ut i hjelperedskaper: Et kontrollskjema for å kommunisere idéinnhold gjennom tegning, en ikonografi og aktuelle innfallsvinkler til metaforisk tenkning.</p>
Forfatter:	LUNDQUIST, JOHN-GUNNAR
År:	1990
Rapport:	191 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Undervisningen, laftet og skulpturen.
Problemstilling:	En studie av laftet som utgangspunkt for arbeid med skulpturelle kvaliteter. Kan laftet benyttes som inspirasjonskilde for undervisning i skulptur?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til egen formingsprosess og produkt. Utprøving av undervisning hvor intervju benyttes.
Innhold:	Teorigrunnlag: Didaktikk hvor undervisningsplaner sees i forhold til emnet skulptur og kulturstoff. Laftet sees fra tekniske, konstruktive, estetiske,

	<p>funksjonelle, etnologiske, sosiale og etnografiske vinkler. Skulptur belyses ut fra formal vinkel.</p> <p>Egen forming: Med utgangspunkt i proporsjoner på tømmeret i Ådlandsstovo, Halsenøy søker kandidaten å finne meningssammenhenger mellom skulpturale elementer og laftet. Det utføres 3 modellrekker i isopor hvor skulpturale kvaliteter i laftet studeres og vurderes. På denne bakgrunn velges det ut fire modeller som utføres i trematerialer i store format. De fire skulpturene viser i varierende grad en samordning mellom skulpturale elementer og det essensielle i laftet; tyngdekraft og skråstilte flater. Arbeidet viser at det er mulig å finne de ønskede meningssammenhenger.</p> <p>Didaktikk: Planlegging, gjennomføring og vurdering av et undervisningsopplegg med folkehøgskoleelever utgjør en stor del av oppgaven. Målsetningen med opplegget er å gi elever forståelse for skulptur, kunnskap om kulturhistorie og forståelse for hvordan kulturhistorisk stoff kan settes inn i en ny sammenheng. Med laftet Ådlandsstovo som inspirasjonskilde - arbeider elevene i grupper og lager skulpturer av trestokker ved hjelp av håndverktøy. Elevene får nye positive erfaringer og en viss forståelse for skulptur. Lafteteknikken som konstruktivt prinsipp benyttes av de færreste, men skulpturene og intervjuene viser at det har foregått læring på basis av det kulturhistoriske materialet. Spørsmålet fra problemstillingen besvares derfor med et ja.</p>
Forfatter:	RINGEN, LIV ERTZGAARD
År:	1990
Rapport:	114 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Rom for opplevelse.
Problemstilling:	Hvordan virker taktile opplevelser som stimulerende faktor for skapende virksomhet?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming herunder feltundersøkelse, egen skapende prosess, introspeksjon og intervju med en kunstner.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skapende virksomhet og persepsjonsprosesser, teori om huden og taktilitet.</p> <p>11 barn i 5. kl. brukes som respondenter i en undersøkelse av barns evne til å registrere forskjeller på materialkvalitetene glatt - ru ved hjelp av taktile stimuli. Dessuten undersøkes deres evne til assosiasjonsskaping ut fra taktile opplevelser. Det synes som at grove materialkvaliteter er lettere å differensiere enn glatte. Elevenes assosiasjoner varierer mye.</p> <p>Egen forming: I denne delen utarbeider kandidaten objekter som i materialvalg, bearbeiding og/eller sammensetning virker tiltrekkende for berøring og taktil opplevelse. Hun lager ni tredimensjonale objekt i materi-</p>

	<p>aler som tre, plast, stål, silke og leire. Disse monteres som en installasjon. Hvordan taktile opplevelser virker i prosessen, registreres gjennom introspeksjon. Kandidatens arbeid viser en økende taktil bevissthet. Materialer "sees" på nye måter. De har ulike funksjoner i prosessen: De danner i seg selv utgangspunkt for utforming av objekt. De er mål for jakt på spesielle taktile karakterer knyttet til idé, eller de skaper erindringer som blir styrende for valg og utforming av objektene. Dette oppleves å ha stor verdi for den skapende virksomhet og produktene.</p> <p>Et intervju med skulptøren Nils Aas understreker betydningen av taktilsansen i kunstnerisk virksomhet.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon om kunnskapssyn; spesielt i forming. Taktilsansens betydning trekkes inn.</p>
Forfatter:	RYEN, DAGNY
År:	1990
Rapport:	123 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Bildeforståelsens tvetydighet.
Problemstilling:	Hvordan kan bearbeiding av tvetydige bildeelementer skape billedforståelse?
Metode/ framgangsmåte:	Billeanalyse, spørreundersøkelse og egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om tvetydighet og bildeforsåelse, visuell persepsjon, perseptuell organisering og formfaktorer.</p> <p>Første del består av en bildeanalyse av Benson & Hedges' reklamekampanje fra 1980-åra og bilder av René Magritte. Analysen viser at tobakksfirmaet benytter en reklame der vi søker mening i forenklede og tvetydige formelement som er gjømt i eksklusive miljø. Vi assosierer varen, og reklamedesigneren har oppnådd sin hensikt. En sammenligning med bilder av Magritte viser at han også benytter seg av tvetydighet.</p> <p>Andre del er en spørreundersøkelse blant ungdomsskoleelever hvor de leter fram skjulte figurer og søker å finne mening i forenklede former. Foto av akeleie og svane i forenklede former søkes avdekket. Elevene presenteres f. eks. for en liten bit av akeleien/svanen, så litt mer osv. Spørreundersøkelsen søker å gi svar på om forventninger gjør elevene mer oppmerksomme på hva som foregår i et bilde. Videre om det finnes noen lovmessighet for mangetydighet i forenklede figurer, og om det er en lovmessighet i at vi ser helheter og overser detaljer. Resultatet viser at elever ikke assosierer ved figurer som er svært enkle. Når elever aner en figur, vekkes oppmerksomheten. Dette betyr at tvetydighet vekker oppmerksomhet. Forventninger synes å spille en viss rolle i persepsjonen.</p>

	<p>Egen forming: Denne gjelder framstilling av bildemateriell/foto for spørreundersøkelsen.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over betydningen av bildeanalyse og bildeforståelse sett i lys av M-87 og egen undersøkelse.</p>
Forfatter:	SOLBERG, ANNE
År:	1990
Rapport:	131 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Forming og foretaksstrategi. Foretaksstrategi sett fra et formings- og kunstfaglig utgangspunkt.
Problemstilling:	<p>Undersøkelse for å avdekke og synliggjøre et foretaks kjerne og strategiske mønstre.</p> <p>Refleksjon over bruk av visuelt og poetisk bilde som virkemiddel ved strategiutvikling og som grunnleggende element ved forming og kunstfag.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til et prosjekt. Littera turstudier.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Grensekryssing som utgangspunkt for å bruke forming-/kunstfag som middel til studium av foretaksstrategi. Videre om foretaksstrategi hvor bl.a. strategisk ledelse og tenkning, idégrunnlag, visualisering og helhetsbilde behandles. Med utgangspunkt i forming og kunstfag behandles billedtenkning, analogier, forenkling, intuisjon og helhetsbilde.</p> <p>Prosjekt: Feltet er Hydro Notoddens strategiutvikling. Det gis et oversiktsbilde av bedriften fra flere synsvinkler. På bakgrunn av dette avdekkes strategiske konsepter og dynamiske mønstre for strategiutvikling. Videre forsøker kandidaten å finne hva som er bedriftens kjerne, dens positive, samtlende kraft. I denne prosessen benyttes bl. a. intervju, samtaler, deltaking i møter, visuell og poetisk framstillingsform. Bilder blir brukt som kommunikasjonsform i dialogen som kandidaten har med representanter for bedriften. Et eksempel: Det dynamiske mønster visualiseres som ringer i vannet.</p> <p>Sammenholding mellom teorien og prosjektet viser at bilder kan være et kommunikasjonsmedium i den aktuelle sammenhengen. Bilder kan brukes til tydeliggjøring av problemkomplekser og er samtidig en forenkling. Bildetenkning knytter bilde og grunnleggende tenkning sammen, og er et hjelpemiddel når stoffet er ukjent, har stor informasjonsmengde og er usikkert.</p> <p>Egen forming: 29 tegninger og foto utført i dialog med bedriften.</p>

	Didaktikk: Refleksjon om tverrfaglighet, forming og tenkning.
Forfatter:	TANCHE-NILSEN, PEGGI
År:	1990
Rapport:	187 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Lyset, som meningsformidler i bilde.
Problemstilling:	Hvordan kan viten om lyset, som meningsformidler i bilde, brukes i egen skapende virksomhet og utnyttes i pedagogisk sammenheng?
Metode/ framgangsmåte:	Analyse av kunstbilder fra fortid og samtid. Inter vju av kunstnere. Retrospeksjon - egen bildeprosess.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Kunsthistorie 980 - 1980, meningsformidling i bilde og lyset i bilde.</p> <p>På bakgrunn av bildebetraktning og tekstlesing dokumenteres hvordan lyset er brukt i ulike epoker i kunsthistorien. Lyset er motiv, brukes til å beskrive eller symbolisere den guddommelige verden og denne verdens virkelighet. Det er uttrykk for tanker og følelser, brukes som blikkfang og til å lede blikkets vandring på bilde-flaten/-rommet.</p> <p>Intervju: Gjennom disse dokumenteres eksempler på hvordan lyset blir brukt av bildekunstnere i dag. Fem bildekunstnere fra Telemark intervjues om bilder og skapende prosesser. Undersøkelsen viser at kunstnere som opererer innenfor et mer eller mindre naturalistisk formspråk også bruker lyset symbolsk og som komposisjonsmiddel. Hos en abstrakt maler, er lyset brukt symbolsk, mens det hos en annen er brukt for å få fram kontrast mellom lys og mørke.</p> <p>Egen forming: Med viten fra foregående som referanse, studeres lyset gjennom egen skaping av fem bilder. Utgangspunktene er lyset i form av guddommelig lys, lyset som symbol for følelser, motlysets dramatiske effekt, kontrast mellom lys og mørke, dessuten selve lyset for å beskrive en følelse. Bildematerialet og beskrivelse av arbeidsprosessen viser at lyset i sterk grad er brukt symbolsk av kandidaten.</p> <p>Samlet sett gir studiene signaler om sider, retninger og forhold som har betydning for vår oppfattelse av lyset som meningsformidler.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner om lærestoff på bakgrunn av læreplaner for videregående skole.</p>
Forfatter:	AAS, RANVEIG
År:	1990

Rapport:	177 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Gamle tekstile uttrykk og nye tekstilmaterialer i bilde.
Problemstilling:	Hvordan kan en ved bruk av gamle tekstile uttrykk og nye tekstile materialer skape bilder?
Metode/ framgangsmåte:	Åpent, søkende skapingsprosess. Observasjon og analyse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om sentrale begreper: gamle tekstile uttrykk, nye tekstilmaterialer, bildekapning.</p> <p>Egen forming: Denne består av en forundersøkelse og skaping av 9 to- og tredimensjonale bilder i tekstil supplert med pleksiglass, knapper og tre.</p> <p>Forundersøkelse: Dette er en eksperimentell utprøving av endring av teksturer og overflatevirkninger samt skulpturale potensialer i tekstilmaterialene: solidot (kardet og ukardet) og bomullstrikot. Endringene skjer ved mekanisk og kjemisk behandling. Sammen med tidligere erfaringer gir forundersøkelsen grunnlag for valg og bearbeiding av materialer i egne bildeprosesser.</p> <p>Egne bildeprosesser: Disse består av 9 prosesser hvor utgangsmaterialer, idédannelse, bakgrunn for valg og arbeidsprosess beskrives. Analyse viser at store teksturale materialkontraster er sterkt utslagsgivende for idédannelsen. Den knytter seg i hovedsak til assosiasjoner med forbindelse til sansing/iakttakelse; gjerne ledsaget av opplevelser omkring bruksfunksjon og betydning i det miljø den gamle tekstilen stammer fra. Framgangs-måten i selve bildearbeidet kan deles i to. Det er bearbeiding vesentlig inspirert av gammelt tekstilt uttrykk i linje- flate- og formspråk, og bearbeiding styrt av møte mellom gammelt og nytt materiale. Utfordringen ligger i å skape formale og idémessige sammenhenger mellom gammelt og nytt. Ideene er i utgangspunktet ofte vage og krever derfor fleksible, spontane og varierte arbeidsmåter.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner knyttet til undervisning i videregående skole, gamle tekstile uttrykk og nye tekstilmaterialer i undervisning, mål og muligheter.</p>
Forfatter:	ARNEBERG, ANN-MARI
År:	1991
Rapport:	197 sider, illustrasjoner, skisser.
Tittel:	Stolen som veiviser mellom bruksting og bilde.
Problemstilling:	En undersøkelse der jeg gjennom: <ul style="list-style-type: none"> - eget skapende arbeid og - teoretisk tilnærming

	søker å oppnå forståelse for fagområdet mellom bruksting og bilde.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologi, egen skapende prosess og litteratur studier.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Et kort riss av dagens tendenser innen bildekunst, design og kunsthåndverk. Disse sammenholdes med skoleplaner.</p> <p>Egen forming: Denne består av fem stoler. Nr. 1 er først og fremst en bruksgjenstand. For stol nr. 2 blir det arbeidet med det dekorative, mens framstillingsprosessen for den 3. og 4. stolen er konsentrert om det innholdsmessige. Arbeidet med stol nr. 5 konsentreres om både bilde- og bruksaspektet. Framstillingsprosessen beskrives. Denne og produktene vurderes ut fra valgte kriterier. Egen vurdering korrigeres av andre studenters vurderinger. Hovedresultatet er en totalforståelse, som kan betegnes som fortrolighetskunnskap. Dessuten gir arbeidet:</p> <ol style="list-style-type: none"> Mulighet for å fremme innhold gjennom arbeid med en gjenstand som gjerne oppfattes som bruksting. Tydeliggjør og ivaretar vesentlige sider ved en arbeidsmåte. Favner over et vidt område. Innbefatter et utvidet bildebegrep. Innbefatter et utvidet bruksformingsbegrep. Kan behandles i "deler" eller et "hele". <p>Teoretisk innfallsvinkel til området mellom bruksting og bilde: Tendenser i bildekunsten fra Duchamp, kunsthåndverkets historie og dagens kunsthåndverk utgjør festepunkter og en utvidet forståelse for funnene foran.</p> <p>Didaktikk: Vurdering av et undervisningsopplegg i faglærerutdanning i forming. Refleksjon over samtidsorientering og helhetsforståelse i faget samt det å bruke gjenstanden selv som innfallsvinkel for å oppleve kunst og formkultur.</p>
Forfatter:	BJØRSMO, GUNNAR
År:	1991
Rapport:	173 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Lys og form.
Problemstilling:	<p>Hvordan kan jeg gjennom undersøkelse av lysvirkninger på enkle geometriske former</p> <ul style="list-style-type: none"> - få forståelse for hvordan lys påvirker form? - la eksperimenterfaringer danne basis for eget formingsarbeid? - trekke didaktiske konsekvenser for arbeid med lys som virkemiddel?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, feltundersøkelse, eksperiment og eget bildeskapende arbeid.
Innhold:	Teorigrunnlag: Teori som bakgrunn for eksperimentet er av teknisk og

	<p>fysisk art. Etter eksperimentet belyses lys i formsammenheng knyttet til arkitektur, scenisk bruk og kunsthistorie.</p> <p>Egen forming: Eksperimenter foretas i et svart rom og er avgrenset til lys i samspill med hvit kule, kube og sylinder. Lysstyrken reguleres og måles. En lyskilde er plassert i varierte posisjoner i forhold til objektene. Resultatene dokumenteres ved fotografi som viser lysets modellerende effekt (variasjoner i kontrasten lys/mørke) ut fra intensitet på lyskilden og retningen av lysstrålene i forhold til objektet. Den umiddelbare egenopplevelsen av lys, mørke, form og rom dokumenteres gjennom tegning av kuber belyst med ulike lysstyrker. Gjennom denne prosessen og fotografiene dokumenteres forskjeller mellom hva kamera og øyet fanger opp. Erfaringene fra tegningen videreføres i friere tegninger av kuler, kuber og sylindere i store formater som veggpaneler. Disse monteres som installasjoner i rom. Lys og rom er det fokuserte tema.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon over undervisningstradisjoner, oppdagende læring og personlig kunnskap. Dette sees i lys av opplevelse, engasjement, behov for uttrykk samt det å uttrykke seg som vei til kunnskap, innsikt og erfaring.</p>
Forfatter:	BÅRDSSEN, GUDRUN
År:	1991
Rapport:	95 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Form og innhold i bildet.
Problemstilling:	<p>En undersøkelse av form og innhold i bildet sett gjennom modernismen mot eget arbeid.</p> <p>Hvordan samspiller form og innhold?</p> <p>Hvordan virker form og innhold inn i prosessen?</p>
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutikk. Maling, observasjon av egen prosess, litteraturstudier og refleksjon.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Den tidlige modernismens historiske utvikling og begrep som l'art pour l'art, uttrykk, innlevelse, formalisme, form og innhold. Uttalelser og teorier av Kandinsky, Matisse, Picasso, Chagall og Ben Shahn.</p> <p>Egen forming: Dette utgjør den største delen av oppgaven. 12 malerier utført i forskjellige typer vannløslige farger, gir grunnlag for tolking. I tolkingen behandles:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prosessen: intensjon, idé, impuls - form: farge, flate, o.l., materialvirkninger, penselføring - innhold: uttrykk og innlevelse - samspill: form og innhold - aktuelle betraktninger: egne erfaringer sees i lys av presentert teori. <p>Eksempler på resultater:</p>

	<p>Samspill mellom form og innhold kommer til uttrykk som en dialog mellom bildet og maleren, samt mellom bildet og betrakteren. Formspråket gir impulser til tanker og assosiasjoner via sin uttrykkskraft. Det er vanskelig å gripe og sette ord på samspillet mellom ånd og materie. I prosessen synes formdimensjonen å være sterkest og kan lett ta overhånd. For å få liv i et bilde, synes innlevelse og engasjement nødvendig. Dette gir mulighet for autensitet. Den gjensidige påvirkningen mellom impuls og handling, form og innhold virker som en kraft i prosessen. Formen er konstant, innholdet variabelt. For at et bilde skal bli godt, bør det være balanse mellom form og innhold. Det kan være grunn til å anta at ved å konsentrere oppmerksomheten mest om innhold eller innlevelse, har en bedre mulighet til å oppnå likevekt.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon om forholdet mellom didaktikk og filosofi, begrepet møte og det estetiske.</p>
Forfatter:	DAHLEN, ELIN
År:	1991
Rapport:	139 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Opplevelsens og kunnskapens betydning for formingsprosesser.
Problemstilling:	Hvordan kan en, med utgangspunkt i et naturmotiv, ved hjelp av ulike innfallsvinkler, søke etter forståelse av opplevelsens og kunnskapens betydning for formingsprosessen.
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon der egen og elevers bildeprosess er studie objekt.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om opplevelse som fenomen, persepsjonsteori, ulike typer kunnskap, opplevelsens og kunnskapens betydning for erfaring.</p> <p>Egen forming: Denne består av tegninger og akvareller. Som motiv brukes øyentrøst, <i>Euphasia Officinalis</i>. Denne blir studert ved hjelp av ulike innfallsvinkler: Planten direkte, ved hjelp av stereolupe, med fotografi som hjelpemiddel. Dessuten brukes bilder av Emil Nolde og Georgia O'Keeffe som inspirasjonskilde. Dagboksnotater fra prosessen redigeres og tolkes.</p> <p>Konklusjonen på opplevelsens og kunnskapens betydning i egen bildeprosess er: Den spontane opplevelsen virker som igangsettende faktor, mens den reflekterte opplevelsen fungerer som bevisstgjøring av intensjoner og som stimulering i aktivitetene. Teoretisk kunnskap fungerer som middel i prosessen. Manglende kunnskap hemmer den, mens søken etter kunnskap stimulerer prosessen. Praktisk kunnskap utfordrer til søken i prosessen, mens manglende formale kunnskaper begrenser utviklingen.</p> <p>Didaktikk: Et undervisningsopplegg utføres med 8 gutter i 6. kl. i løpet av 12 timer. Opplegget bygger på erfaringer fra egen prosess, men tillempes.</p>

	Konklusjonen på opplevelsens og kunnskapens betydning hos elevene er: Den spontane opplevelsen av farger blir styrende. Nye hjelpemidler stimulerer. Den reflekterte opplevelsen gir bevisstgjøring og glede i arbeidssituasjonen. Den teoretiske og praktiske kunnskapen viser bruk av motivet som hjelpemiddel, men elevene har også behov for fargekunnskap og teknisk rettleiding.
Forfatter:	LIMBODAL, ANNE - MARIE
År:	1991
Rapport:	326 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Sorgopplevelse sett i forhold til personlig vekst.
Problemstilling:	En studie i sorgens vesen og søken etter kunnskap om bearbeidelse av sorg gjennom billedskapning.
Metode/ framgangsmåte:	Ny-hermeneutikk knyttet til litteraturstudier, intervju. Intuisjon knyttet til egen skapende prosess, skoleutprøving.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Dette bygger på et humanistisk menneskesyn. Det utredes om sorgens vesen knyttet til dødsfall, tap, adskillelse og skyld, sorgarbeid, sorgopplevelse, bearbeidelse og personlig vekst. Dessuten belyses sorg fra psykologisk, sjelesørgerisk og litterær innfallsvinkel.</p> <p>Feltundersøkelse/intervju: Strukturerte intervju utføres med 7 fagpersoner som gir innsikt i:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tap og holdninger til tap - det som kjennetegner sorgopplevelse - bearbeidelse av sorg - vekst og utvikling som følge av sorg. <p>Egen forming: Denne består av bearbeidelse av sorg gjennom egen billedskapning. Søkingen etter kunnskap om sorgbearbeidning er delt i to. I første del bruker hovedfagskandidaten egen erfaringsbakgrunn og livet som helhet som referanse. Denne delen har størst plass. I andre del tar hun utgangspunkt i "De elendige " av V. Hugo. Prosessene dokumenteres gjennom 9 tekstile tepper i applikasjon og broderi, egne dikt, prosatekster, meditasjon og refleksjon over prosessene. Prosessene viser at samspillet mellom ord og bilde er viktig som middel til kommunikasjon og formidling av følelser. Å skape bilder forutsetter mer refleksjon enn skriving av dikt for kandidaten. Hun opplever glede ved å skape bildene. De og diktene rommer et bredt spekter av følelser. I andre del arbeider hun mer analytisk enn i første del. Det blir i denne delen viktig å finne symbol som kan dekke en annen karakterskikkelses sorg.</p> <p>Didaktikk: Et mindre undervisningsopplegg i en 4.klasse dokumenteres. Elevene arbeider med utgangspunkt i "Sommerlandet" av Eyvind Skeie og</p>

	musikk som kan gi assosiasjoner til sorg.
Forfatter:	LØRGE, ELDBJØRG
År:	1991
Rapport:	218 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	To mennesker i en formingsprosess, den ene med psykisk utviklingshemming.
Problemstilling:	Hvordan kan jeg - som pedagog og initiativtaker - som skapende med materialer på grunnlag av delaktighet i en formingsprosess med Marit som har psykisk utviklingshemming få innsikt i - stimuleringsfaktorer som engasjerer Marit i den samtidige prosessen vår - stimuleringsfaktorer som engasjerer meg i egen formingsprosess.
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon bestående av samhandlingsprosess i forming mellom elev med Downs syndrom og hovedfagskandidaten og hovedfagskandidatens egen formingsprosess. Deltakende observasjon.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Formingsfaget relateres til elever med psykisk utviklingshemming. Om kreativitet, miljø, integrering og samfunnet sees i relasjon til psykisk utviklingshemming.</p> <p>Elevens og egen forming: Denne består av formingsprosesser hvor begge deltar samtidig. Undersøkelsen har "natur" som samlende tema i 16 formingsmøter. Innholdet er utstillingsbesøk, ekskursjoner i naturen og egne formingsaktiviteter. Intensjonen er at de begge skal tilføres inntrykk som kan stimulere til forming. Analyse av stimuleringsfaktorer viser at den psykisk utviklingshemmede engasjeres synlig av todimensjonalt bilde med gjenkjennelig motiv og teknikk.</p> <p>Egen forming: Idégrunnet ligger i den samtidige formingsprosessen. 9 prosesser som munner ut i to- og tredimensjonale objekt i diverse materialer, viser at hovedfagskandidaten engasjeres av stimuleringsfaktorene tredimensjonalt objekt, gjenkjennelig motiv, naturmaterialer, bearbejdede materialer og teknikker.</p> <p>Resultatet fra de to undersøkelsene sammenholdes og drøftes i relasjon til teorigrunnet.</p> <p>Didaktikk: Med oppgavens didaktiske utgangspunkt, knyttes slike betraktninger til dens ulike deler.</p>
Forfatter:	MOEN, MARIT L.
År:	1991

Rapport:	161 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Fantasi og bildeforming.
Problemstilling:	En undersøkelse av fantasiens karakteristika, forutsetning og vesen gjennom teoretiske studier og eget formingsarbeid. Formingsdidaktiske konsekvenser.
Metode/ framgangsmåte:	Intuisjon og hermeneutikk.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: 1) Fantasiens karakterisering hvor Sartres mening er vektlagt. Fantasi er en av bevissthetens viktigste egenskaper. 2) Fantasi uforklarlig: Psykolog C.G. Jung: Til naturens innerste kommer ingen. Hjerneforsker M. Bergström: Det svarte hull eller den blinde flekk som mennesket ennå ikke kan forklare. 3) Fantasiens forutsetning: Erfaring, sanse-, følelses- og indre erfaringer som fantasiens forutsetning. Kunnskap og frihet som fantasiens forutsetning. Det frie mennesket er det skapende mennesket. Dette er mest i samsvar med sitt innerste jeg. 4) Fantasiytring: Lek er generell fantasiytring.</p> <p>Egen forming: Kandidaten tar utgangspunkt i M. Endes ord om Fantasia, M. Chagalls og R. Tamayos ord om fantasi. Formingsprosessen består av maling av 17 bilder mest mulig rett fra hodet. Prosessen beskrives. Det foretas refleksjoner rundt prosessen og begrepene erfaring/kunnskap og begrepet frihet. Gjennom dette arbeidet får kandidaten bekreftet påstander og synspunkter fra teorien.</p> <p>Arbeidet utkrystalliseres i fem utsagn som belegges med eksempler fra bildeprosessene. Disse er: Fantasi har sitt utspring i det ubevisste. Fantasi er individuell. Fantasi er levende. Fantasi er lek. Fantasi er frihet. Den endelige konklusjonen på prosessen og refleksjoner rundt denne er at fantasi er eros eller skaperkraft.</p> <p>Didaktikk: Denne delen består av refleksjoner over muligheter for utvikling av fantasi hos barn ved drøfting av møtepedagogikk, omvei om eventyr samt kunnskaper og kunst som næring for hjernens "møjlighets-moln".</p>
Forfatter:	BRUNVAND, IVAR
År:	1992
Rapport:	135 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Animasjon og billedforming.
Problemstilling:	Hvordan anvende kjente animasjonsteknikker i en kombinasjon med maleriske uttrykksmåter. Hvilke enkle animasjonsteknikker egner seg for arbeid i billedforming?

Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, utprøving av animasjonsteknikker.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Plassering av emnet i forhold til M-87. Historisk tilbakeblikk på bildeskaping, eksperimentering med levende bilder, fotografiets og filmens fødsel, filmatiske spørsmål og animasjonsteknikkens utvikling. Videre en sammenligning av mediene tegneserier, film og tegnefilm. De ulike fortellerteknikkene innenfor film gjennomgås.</p> <p>Egen forming: Denne består av en utprøving av forskjellige animasjonsteknikker hvor ansikt og fugl er motiv. Videre utføres utprøvinger med framstilling av bevegelse ved hjelp av ulike animasjonstyper. Dvs. tegneanimasjon, silhuettanimasjon, celleanimasjon, tavleanimasjon, cutoutanimasjon, collageanimasjon, ikonografisk animasjon samt det å koble forskjellige animasjonsformer. Med bakgrunn i erfaringene fra utprøvingene vurderes celle-, collageanimasjon og cutoutanimasjon som interessante. Disse benyttes i en film som handler om en gutt ved havet. Arbeidsgangen er: Skrivning av manus, uttegning av mennesker og dyr i ulike posisjoner for å få fram bevegelse. Videre tegnes miljøet hvor handlingen foregår. Så følger opptak, redigering og lydsetting.</p> <p>Didaktikk: Utgangspunktet for oppgaven er didaktisk og springer ut av egen erfaring med bruk av animasjon i 9. og 2. kl. På bakgrunn av egen erfaring med å lage animasjonsfilm, belyses dette fagemnet i forhold til målgruppe, rammefaktorer, mål og undervisningsmetoder.</p>
Forfatter:	GELLEIN, ANNE
År:	1992
Rapport:	224 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Kulturhuset som kunnskapsressurs for forming. En undersøkelse med utgangspunkt i kunstutstillinger.
Problemstilling:	Hvordan kan aktiv bruk av kunst danne grunnlag for personlig kunnskap i forming?
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon. Litteraturstudier. Feltstudier hvor kart legging gjennom observasjon, spørreskjema og teoretiske studier danner grunnlag for aksjonen "Fra Rian til Iran".
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Utgangspunktet for oppgaven er didaktisk; - kunnskapstilegning i faget. Kulturpolitiske signaler på 70- og 80-tallet og etablering av kulturhus danner ett fundament, mens teori om kunnskap danner det andre; herunder epistemologi, metakunnskap, læring som livsnødvendighet og språk som virkelighetskonstituerende faktor.</p> <p>Kartlegging av utstillingstilbudet ved Nord-Trøndelag Fylkesgalleri: A) Registrering av utstillinger med tanke på innhold og lærestoff i forming. B)</p>

	<p>Spørreundersøkelse av formingslæreres bruk av dem.</p> <p>Egen forming: Denne delen av aksjonen omfatter studier av utstillingen "Johs. Rian 100 år" med fokusering på farge og rom, utarbeiding av en fargepalett, fargestudier ved hjelp av datagrafikk og utarbeiding av tre rompanel i tekstil hvor farge og rom er tema. Utstillingen "Iranske tepper" danner grunnlag for studier av dekor og flatebearbeiding som munner ut i to maskinstrikkede veggpaneler. Den handlingsmessige tilnærming til kunnskapsområdet fører til erfaringskjeder hvor kunstopplevelse, fagteori, praktiske ferdigheter og estetisk praksis knyttes sammen. Den gir innsikt i kunnskapsfering; arbeid mot personlig kunnskap i faget.</p> <p>Elevers formingsarbeid omfatter aktiv bruk av utstillingen "Iranske tepper" gjennom praktisk og estetisk arbeid med dekor, symbol, flate samt utvikling av egen idé til strikkemønster og anvendelse. Dvs. arbeid mot personlig kunnskap av variert slag hos elever i videregående skole.</p> <p>Didaktikk: Didaktiske betraktninger knyttes til de forskjellige deler av oppgaven.</p>
Forfatter:	GUSGAARD, BODIL
År:	1992
Rapport:	198 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Revler og forming. En studie basert på revlefragmenter fra norrøn tid.
Problemstilling:	Revlefragmenter fra Haugen- og Osebergfunnet. På hvilke måter kan de være kilde til opplevelse, forståelse og skapende arbeid i forming?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming gjennom observasjon, tegning, teoretiske studier, intervju og tolking av fragmentene gjennom skapende arbeid.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Historisk, fagdidaktisk overbygning og forming i høgskolesammenheng er rammen for oppgaven. Revlenes ulike kontekster og revlene selv danner utgangspunkt for studien. Teoretisk kunnskap om revlene, dokumenteres primært gjennom intervju av fagpersoner.</p> <p>Egen forming: Del 1: Studier av fragmentene starter ved gjenskaping gjennom 10 tegnstudier. Dette gir forståelse av å være tro mot kulturarven, at handlingen engasjerer kropp, tanke, sinn og gir en faglig rettet kunnskap spesielt om formalestetiske kvaliteter. Det oppstår en nærhet og et samspill med revlefragmentene som gir forståelse.</p> <p>Intervju med en religionshistorikeren Anne Stine Ingstad og to vevere utvider forståelsen for innholdsmessige kvaliteter (bildespråk og idéverden) og materialtekniske kvaliteter. Dialogen med kulturproduktet får et videre og dypere perspektiv.</p>

	<p>Egen forming: Del 2: På bakgrunn av tilegnet forståelse, skapes bilder. Revlenes innholdsmettede uttrykksform, samt makt og fruktbarhet som tema, visualiseres gjennom 10 bilder utført i sort pastellkritt. Innholdsmessige kvaliteter i revlene og formidlingsmåten hos Ingstad er hovedkilden for dette arbeidet, mens formalestetiske kvaliteter er midler. Videre dokumenteres at en berøres gjennom handlingen. En lang inkubasjonsfase er av betydning for skapingen.</p> <p>Didaktikk: Denne delen består av den teoretiske overbygningen for oppgaven, refleksjon over metoder som er benyttet og skissering av et skjellett for en arbeidsmodell.</p>
Forfatter:	HAGENES, GRETHE
År:	1992
Rapport:	215 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Møtet med kunst videreført i eget billedarbeid.
Problemstilling:	Hvordan kan møtet med kunstbilder føres videre i eget billedarbeid?
Metode/ framgangsmåte:	En fenomenologisk-hermeneutisk innfallsvinkel til oppgaven. Tolking av litteratur og møteopplevelser. Todelt aksjon: undervisningsopplegg; (observasjon og intervju) og egen bildeprosess (bilde- og prosessbeskrivelser).
Innhold:	<p>E: Teorigrunnlag: Om møtebegrepet, møte og kunst. Videre tas livsverden, forståelseshorisont, taus kunnskap og kunst opp, dessuten møtet fra et didaktisk perspektiv.</p> <p>Undervisningsopplegg (aksjon I): Dette gjennomføres i en klasse i videregående skole hvor målet er at elevene skal møte opplevelse med kunst. Opplegget vektlegger estetisk oppdragelse og bruk av kunstbøker som kilde til kunstopplevelse og aktiv bruk i egen bildeprosess. Resultatene viser at elevene har et mer positivt forhold til kunst etter undervisningsopplegget. Utnyttelse i egen bildeløsning varierer. Én elev har en sterk opplevelse; et møte med C. Monets bilder som gir fortrolighetskunnskap i bruk av farger.</p> <p>Egen forming (aksjon II): Eget bildeskapende arbeid er en videreføring av et møte med N. Astrups bilder. Arbeidet består av 13 bilder i pastell pluss forarbeider. Fellesskap med Astrups bilder finnes i gjengivelse av natur gjennom naivistisk naturalistisk uttrykk og besjeling av natur. Motiv- og fargevalg foregår uten særlig reflektering før de fører til handling. I arbeidet ligger det en bevisstgjøring av sommeropplevelser. Astrups bilder setter i gang denne minnestrømmen og har på det viset innvirkning på motiv og fargebruk.</p>

	<p>Resultater fra de to aksjonene drøftes i forhold til flere perspektiv. Eksempelvis møtet og taus kunnskap, det å få kunnskap og være skapende ut fra møte, kunst som forbilde og det å utvikle personlig uttrykk.</p> <p>Didaktikk: Dette aspektet ligger innebygget i teorigjennomgang, undervisningsopplegg og drøfting.</p>
Forfatter:	HUS, ASTRID
År:	1992
Rapport:	169 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	På veg. Ei undersøkning av formingsprosessen mot eit personleg uttrykk.
Problemstilling:	Kva kjenneteiknar ein formingsprosess der ein søker etter eit personleg uttrykk?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier. Egen skapende prosess. Introspeksjon. Intervju av tekstilkunstnere.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Basis legges i begrepene uttrykk, personlig og personlig uttrykk på bakgrunn av kunstteori, psykologi, kunstneres uttalelser og planer for skoleverket.</p> <p>Egen forming: Arbeidet består av 10 prosesser som hver inneholder mange skisser/arbeid. Disse utføres dels i papir og akvarell/tørre farger, dels som tekstile applikasjoner. Prosessene beskrives i dagbok som analyseres. Oppsummering av Del I som består av skisser av ulikt salg, viser at kandidaten er blitt mer bevisst hva som kjennetegner hennes personlige uttrykk og arbeidsmåte. Oppsummering av Del II som består av utforming av en stor utsmykkings-tekstil, viser en prosess i stadig søking og vurdering av personlig uttrykk.</p> <p>Intervju med tre tekstilkunstnere: Dette handler om deres opplevelse av sine skapingsprosesser.</p> <p>Resultatene fra egen prosess og intervjuene sees i lys av andres uttalelser om skapende prosesser. Konklusjon: Begrepet personlig uttrykk redefineres. Viktige kjennetegn ved en formingsprosess der en søker et personlig uttrykk blir:</p> <ul style="list-style-type: none"> - å bygge på en personlig idé, og føre ideen fram til et tilfredsstillende resultat - å kunne fordype seg, trenge skikkelig inn i arbeidet - å vere fornøyd med et arbeid og å kunne vedstå seg det, er svært viktig for å vurdere arbeidet som personlig uttrykk. <p>Didaktikk: Ervervet erfaring om det å arbeide mot personlig uttrykk sees i</p>

	lys av skoleplaner, teori om skapende prosesser og synspunkt på det personlige.
Forfatter:	MADSEN, MARIA
År:	1992
Rapport:	117 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Stoftryk i tiden.
Problemstilling:	En undersøgelse av stoftrykkets pædagogiske kvaliteter, og den dertil knyttede ornamentikk, via: <ul style="list-style-type: none"> - stoftrykkets historie og status i dag - eget praktisk-æstetisk arbejde - et undervisningsforløb.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til de tre innfalls vinklene.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Stofftrykk og ornamentikk som begrep. Oversikt over historisk utvikling fra oldtiden til i dag med vekt på norsk og dansk stofftrykk i vår tid. Pedagogisk ser kandidaten stofftrykk i en mangefasettert kontekst.</p> <p>Egen forming: Hovedvekten legges på denne delen. Utprøving av Remazol farger (reaktive farger) i ulike trykkes teknikker: silketrykk hvor fototrykk og iristrykk inngår, fargekrittframstilling og anvendelse samt fargeetseteknikk, direkte påmaling med sparkel og tuteflaske, dessuten kombinasjoner av de nevnte teknikkene. Hun arbeider med temaer som høstblader og greske filosofer. Det framstilles metervare og to av disse anvendes til klær.</p> <p>Hver serie avsluttes med refleksjoner over erfaringer. Noen eksempler (kortversjon): Det tekniske kan ikke fungere alene; det settes i forhold til et ønsket uttrykk. Remazolfargenes styrke ligger i deres allsidighet og fargeekthet. Negative sider: tidkrevende trykkeprosess og tilblending av farger. Silketrykk krever abstrakt tenkning, mens de andre teknikkene ikke gjør det. På denne bakgrunn velges tegning med sparkel og tuteflaske som teknikk for et undervisningsopplegg.</p> <p>Didaktikk: Gjennomføring av et undervisningsopplegg i lærerutdanninga. Forløpet og resultatene viser at stofftrykk med Remazolfarger kan tilpasses lærerutdanning, men flere studenter har motforestillinger overfor bruk i skolen. Disse knyttes til rammebetingelser som tid og rengjøring.</p>
Forfatter:	RAVNÅSEN, SIGNE
År:	1992
Rapport:	145 sider, illustrasjoner, vedlegg.

Tittel:	Kulturarven levendegjort gjennom sagn og bildeforming.
Problemstilling:	Hvordan levendegjøre kulturarven gjennom sagn og bildeforming - i et tverrfaglig undervisningsopplegg? - i eget arbeid?
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon. Møte med lokal- og nasjonal kulturarv, utprøving av undervisningsopplegg, kulturarvstoff bearbeidet i eget bildearbeid.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: M-87, kulturarvformidling og forming danner utgangspunkt for oppgaven. Levendegjøring sees som en pedagogisk utfordring. Sagnet plasseres som et egnet hjelpemiddel.</p> <p>Annet basismateriale: Innhenting av sagn fra lokalmiljøet og kunnskap om steder, skikker etc, som omtales i sagnene, studier av Kittelsens bilder til Asbjørnsen og Moes samlede eventyr.</p> <p>Utprøving av undervisningsopplegg: Dette foregår i 4. og 5. kl. Sagnene om "Margjit Hjukse" og "Klevarsølvet" danner rammen om et tverrfaglig opplegg der norsk, o-fag og forming inngår. Undervisningsopplegget er svært variert. Den formingsfaglige påvirkningen skjer ved at klassen går ut i nærmiljøet og opplever, erfarer og beskriver ved hjelp av tegning, dessuten ved studier av lavingsteknikk (Kittelsen). Gjennom bildeforming undersøkes, bearbeides og uttrykkes kulturarven; dvs. at bildearbeidet er middel til læring, fordyping og levendegjøring. Testbilder dokumenterer elevenes økende kunnskap om landskap, gamle hus og klestradisjoner, økende tegneferdighet og evne til bildemessig uttrykk.</p> <p>Egen forming: Foruten framskaffing av basismateriale består dette av en video om "sagn og sølv i Sauherad" og egen bildeframstilling fra "Klevarsølvet". Bildearbeidet består av tegninger og akvareller. I arbeidet med levendegjøringen blir det viktig for kandidaten å utvikle et bildespråk til å framstille det fantasifulle og mystiske.</p> <p>Didaktikk: Undervisningsopplegg og drøfting. (Se foran.)</p>
Forfatter:	STENBRO, BRIT
År:	1992
Rapport:	332 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Kunst og skole.
Problemstilling:	Et fundament for et kunstformidlingsprogram til bruk i ungdomsskolen, bygget på: <ul style="list-style-type: none"> - Utsagn fra kunstlivet.. - Råd fra kunstpedagoger.. - Meninger fra elever.. - Erfaringer fra skapende arbeid med billedkunst som utgangspunkt.

Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming hvor tekstutdrag, intervju, observasjon, spørreundersøkelse, tegninger, essays, tabeller og eget skapende arbeid benyttes.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Utgangspunktet tas i skolens formidlingsforpliktelser. Innsikt om forbindelsen mellom kunst og menneske søkes gjennom utsagn fra kunstnere, tenkere og betraktere. Skolerelaterte institusjoner og litteratur er kilder for begrunnelser og metoder i fagfeltet.</p> <p>Feltundersøkelse: En bestemt ungdomsskole skal utforme en plan for kunstformidling. Intensjonen med feltundersøkelsen (spørreundersøkelser, observasjoner i møte med kunst) blant ungdomsskoleelever er å kaste lys over forhold en må ta hensyn til i en slik prosess. Profesjonell guiding er viktig for elevene. De fleste ønsker å se kunstutstillinger sammen med en venn. De som har gått på flere utstillinger, er oftere fornøyde. Elevene viser et variert syn på kunst. Fidusmaleri og figurative maleri synes å bli foretrukket, mens en oppgave der elever skal tolke "Guernica", viser at de også kan gå inn i "stygge" bilder med alvor.</p> <p>Et fundament for kunstformidling: Idégrunnlag for formidling og metoder utarbeides. Her drøftes mål, innhold, begrunnelser for formidling og metoder. Eksempelvis møte med kunstverket, møte med kunstneren og kunst som utgangspunkt for forming.</p> <p>Egen forming: Estetisk skapende arbeid med bildekunst som kunnskapskilde sees på som et modellprosjekt. Hærføreren og hans symboler er tema for kunnskapsinnhenting og bearbeiding. Det konkrete arbeidet munner ut i to applikerte silkefaner.</p> <p>Didaktikk: Betragtninger knyttes til de forskjellige deler av oppgaven.</p>
Forfatter:	ULVESTAD, HILDE AGA
År:	1992
Rapport:	221 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Datagrafikk og kultursamarbeid. En undersøkelse av datagrafikk som redskap i designarbeid i et u-land.
Problemstilling:	<p>Kan datagrafikk være et redskap som kan nyttes i arbeid med:</p> <ul style="list-style-type: none"> - design i et u-land - effektivisering av bengalske designeres arbeidsmåter - variasjonsmåter innen bengalsk design?
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon hvor eksperiment inngår.
Innhold:	Teorigrunnlag: Om Bangladesh' historie, sosiale forhold og håndverk. Dessuten om møte mellom kulturer.

	<p>Egen forming: Aksjonen starter med en forundersøkelse av datagrafikkens muligheter i designarbeid i samarbeid med firmaet Ideas International i Bangladesh. Resultatet er positivt. For å kunne assistere mer, må kandidaten sette seg ordentlig inn i datagrafikk.</p> <p>Dette skjer ved en eksperimentdel hvor dataprogrammet "Story board plus" prøves ut i forhold til form, farge, komposisjonsarbeid. Resultatene viser at redskapet er effektivt i forhold til tid. Variasjonsmuligheter finnes i bruk av tegneredskaper, positiv/negativ form, forminsking/forstørring, sammenpressing av motiv, gjentakelser av motiv, bruk av bokstavtyper og anvendelsesområde. Innenfor rammen av 256 fargevarianter kan en raskt skifte farge og prøve ut fargekombinasjoner.</p> <p>Erfaringene anvendes i designarbeid hvor datagrafikk overføres til tekstil; som silketrykk. Designarbeidet tar utgangspunkt i foto, sarier og askipara (vevnad) fra Bangladesh. Databildet kan overføres nøyaktig til tekstilen, og arbeidet anskueliggjør en parallell til bengalske designeres arbeid. Dvs. kandidaten antar at datagrafikk kan nyttes.</p> <p>Didaktikk: Prosjektet sees i lys av samarbeid på tvers av kulturer, norsk skole og det flerkulturelle samfunn.</p>
Forfatter:	BJØRKLUND, ANNE-RANDI
År:	1993
Rapport:	162 sider, illustrasjoner.
Tittel:	"Jeg fant, jeg fant" Forming i en forsterket skole.
Problemstilling:	En kartlegging av formingsfaget i relasjon til interaksjoner som viser seg i arbeid med tema og teknikk.
Metode/ framgangsmåte:	Aksjon i en forsterket skole hvor spørreundersøkelser, observasjon og egen forming inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om M-87 og forming i temasammenheng, om forsterket skole - en skole for alle?, og om sansemotoriske funksjoner.</p> <p>Aksjon i en forsterket skole: Denne gjennomføres for 1. og 5. klasse i en forsterket skole. Den tar utgangspunkt i forundersøkelser om hvordan forming drives og oppfattes av elever, lærere opp foreldre. Videre er en undersøkelse av formingsuttrykk basis for aksjonen. Aksjonen inkluderer både elevers, til dels læreres og kandidatens formingsarbeid i en interaksjonsprosess på det sosiale, organisasjonsmessige og det faglige plan. Maling med eggtempera velges som teknikk. Dessuten går prosjektet inn i skolens temaarbeid med musicalen "Jeg fant, jeg fant" hvor Askeladden reiser til tre verdensdeler.</p> <p>Eksempler på resultater: Teknikken ser ut til å fungere for ulike elev-</p>

	<p>kategorier. Både elev- og lærergruppen har positive holdninger til tema-arbeidet sjøl om organiseringen kunne vært bedre. Samspillprosessene synes gode, både lærere og elever gir uttrykk for faglig og sosialt utbytte.</p> <p>Egen forming: Denne foregår i samspill med elevenes arbeid, er til dels forberedelse til tema, dels arbeid inspirert av elevene. Eksempelvis arbeider kandidaten med bildemessige uttrykk der hun omsetter kunnskap om de tre verdensdelene i bildespråk ved å benytte kunsthistorie - utsnitt fra bilder, strekk, form- og fargeassosiasjoner. Det lekende og fabuler-ende gis stor plass i eggtemperabildene.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven er didaktisk relatert og munner ut i refleksjoner knyttet til tema, teknikk, interaksjon og faktorer som kan fremme samspill om formingsaktiviteter i en forsterket skole.</p>
Forfatter:	LITLÉKALSØY, HILDE KRISTINE ØBY
År:	1993
Rapport:	169 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Tekst som bilde - bilde som tekst.
Problemstilling:	<p>Hvordan kan tekst fungere hovedsakelig som visuelt bildeelement i</p> <ul style="list-style-type: none"> - bildebøker - kunstbilder - i eget skapende arbeid? <p>Hvordan kan sansen for estetiske visuelle kvaliteter ved tekst utvikles i skolen</p> <ul style="list-style-type: none"> - eksemplifisert ved et opplegg i småskolen?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming ved analyse av bildebøker, bokanmeldelser og kunstbilder. Undervisningsopplegg hvor observasjon og logg inngår. Egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om bilde og tekst, analysemodeller. Om lettriske virkemidler og M-87. Om tegneutvikling.</p> <p>Analyse av bildebøker: På bakgrunn av utarbeidet analysemodell går kandidaten gjennom 8 bildebøker som representerer en glidende skala i forhold til hvordan og hvor mye tekstbilde fungerer som bildeelement, formalt og innholdsmessig. Kritikers anmeldelse av bildebøker sjekkes også.</p> <p>Analyse av kunstbilder med lettriske innslag: Fem kunstbilder analyseres; heriblant bilder av Horst Janssen og Arild Nyquist. Kandidaten finner bl.a. at enten integreres teksten som fullverdig bildeelement eller det knyttes ikke til bildet i det hele tatt.</p> <p>Analysene av bildebøkene og kunstbildene sammenlignes.</p> <p>Egen forming: Denne består av bilder hvor kandidaten arbeider med å</p>

	<p>integreere teksten som estetisk visuelt bildeelement. Med bakgrunn i en letefase hvor det viser seg at ulike kontrastvirkninger er dominerende, arbeider hun videre med slike i neste fase. I siste fase arbeider hun tematisk med f.eks. fem bilder i en serie kalt "1. Mosebok". Til sammen utgjør den siste fasen 12 bilder.</p> <p>Didaktikk: Et undervisningsopplegg i en 2. klasse på 10 timer viser at elever i denne aldersgruppen kan ha utbytte av en undervisning innenfor emnet.</p>
Forfatter:	MALKENÆS, ANNA MARIE FALEIDE
År:	1993
Rapport:	174 sider, illstr.: 85 foto og tegninger , vedlegg
Tittel:	Øks som formingsverktøy.
Problemstilling:	Kva slag verdier har øksa som verktøy i forming?
Metode/ framgangsmåte:	Kildestudier, aksjon der et elevprosjekt og egen formingsprosess inngår, observasjon, spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om utviklingen av ulike øksetyper; herunder øksas utvikling fra steinalder til ca. 700 e. Kr., våpenøkser, øks for tilvirking av tre, sermoniøkser og øks som symbol. Videre om hvilken stilling øksa har hatt i skolen og formingsfagets syn på øksa som verktøy i dag.</p> <p>Elevprosjekt: 10 elever fra 2. - 8. kl. deltar i ei ukes prosjekt der kandidaten undersøker hvordan øksa fungerer som verktøy. Elevene får innføringer om øksebruk, feller trær og hogger totempåler av stokker. Bl. a. finner kandidaten at det bare er to elever som har små vansker med å hugge. Hovedtendensen er at de bruker begge hendene og de varierer hoggemåten. Elevene lærte noe; de utviklet den praktiske bruken og elevene er stort sett positive til prosjektet.</p> <p>Egen forming: Gjennom opptrening i bruk av øks søker kandidaten å finne hvilke egenskaper den har som verktøy, videre prøver hun ut ulike typers formålstjenlighet. Etter en letefase hvor ferdighetstrening inngår, prøves ulike øksetyper ut i forhold til slipefaser og arbeidsteknikker. Med inspirasjon fra båtbyggerhåndverket former hun tre skulpturer; en med utgangspunkt i båthals og to som båtformer. Øksa gir raske resultat og egner seg til både grov- og finhogging. Den kan benyttes i kurver og kroker. Ut fra kandidatens innsidekunnskap lager hun tilrådingar om hvilke øksetyper som kan egne seg i skolen.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et didaktisk perspektiv. De verdiene kandidaten finner ved øksa knyttes til kulturhistoriske og historiske verdier samt praktisk bruk i skolen. Sistnevnte knyttes til f.eks. at den gir raskt resultat, setter kroppen i bevegelse og oppøver muskelstyrke, men krever</p>

	opptrening. Den er egnet som redskap for skulpturforming.
Forfatter:	NORHEIM, RAGNHILD MOEN
År:	1993
Rapport:	231 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Motivasjon og klesforming.
Problemstilling:	Motivasjonens betydning for klesforming. En kartlegging av motivasjon: - i egen arbeidsprosess - hos elever i videregående skole.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, egen forming, introspeksjon/ret rospeksjon, utrøving i skolen hvor deltakende observasjon og spørreundersøkelse inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om motivasjon, kreativitet, sosialisering og personlighetsutvikling og om klesforming.</p> <p>Egen forming: Kandidaten lager klær ut fra tre ulike motivasjonsfaktorer. Motivasjonsfaktoren knapper (del 1) avfører tre antrekk i dongristoffer (gjenbruk). På bakgrunn av motivasjonsfaktoren klokke lager kandidaten drakt bestående av flere deler og selskapstøy med diverse tilbehør (del 2). Resultat fra del 1 og 2 motiverer for et selskapsantrekk (del 3). For del 1 er knapper, stoffer, ressurs sparing, tilbehør, tilpasning av plaggene til hverandre og et vellykket resultat de viktigste motivasjonsfaktorene. I del 2 er det tilbehør, stoffer, stoffkvaliteter, dekor, personlig smak og stil, utprøvinger av detaljer, vellykket resultat, utfordringer og behov. Del 3 tar utgangspunkt i de motivasjonsfaktorene som er størst i del 1 og 2. Disse er stoffer, personlig smak og tilbehør.</p> <p>Didaktikk: I en klasse (10 elever) i grunnkurs søm (HI) i videregående skole gjennomføres et undervisningsopplegg hvor elevene tegner og syr klær på bakgrunn av knapper som motivasjonsfaktor.</p> <p>De motivasjonsfaktorene som synes mest framtreddende for både kandidaten og elevene er: tilpassing av klær til figur og farge, kunnskaper og læring, stoffer og stoffkvaliteter, lyst og behov, tid, vellykket resultat og økonomi. Disse faktorene og den undervisningsmessige erfaringen utprøvingen har gitt, drøftes; også i forhold til framtidig undervisning og Reform `94.</p>
Forfatter:	PAULSEN, MARIT
År:	1993
Rapport:	169 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Tegning som kommunikasjon mellom mennesker. En alternativ

	betraktningmåte og en undersøkelse gjennom eget tegnearbeid.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Det eksisterer en nær sammenheng mellom tegnerens behov og driv til å formidle seg, hans evne til harmonisk (kongruent) sending av non-verbale signaler, med vekt på de visuelle og det ferdige bilde-uttrykk, tegningen. - Det eksisterer en nær sammenheng mellom betrakterens behov, driv og evne til å motta non-verbale signaler med vekt på de visuelle og til harmonisk (kongruent) sending av sine sansereaksjoner. - Det eksisterer en nær sammenheng mellom tegnerens og betrakterens behov og driv til sending og mottaging av verbale og non-verbale signaler, deres evne til kongruent å formidle seg og det fellesskap de kan oppnå, saklig og personlig, i den endelige beskrivelse og vurdering av tegnerens tegning.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til et case-study og en spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om verbal kommunikasjon, språk og kommunikasjon, non-verbal kommunikasjon, visuell kommunikasjon, bildespråk og kommunikasjon.</p> <p>Egen forming: Kandidaten klargjør sitt uttrykksbehov, tegner uten å se på papiret og vurderer sine 96 tegninger. Få tegninger blir vurdert til ikke å svare til uttrykksbehovet. Bl.a. erkjenner kandidaten ubrukke uttrykksressurser og glede ved å omsette dem. Hun har en strek til å uttrykke tanke og følelse med. Kvaliteten bestemmes av tegnerens evne til å motta og bearbeide egne sanseintrykk.</p> <p>Spørreundersøkelse: Et utvalg tegninger vurderes av studenter. Eksempel på funn: I de tilfeller der tegneren i stor grad lar følelser styre tegneprosessen og betrakteren er åpen for disse, inntreffer et følelsesmessig samsvar mellom tegner og betrakter som medfører at betrakteren vurderer bildeuttrykket som "lyktes helt". Kommunikasjon finner sted.</p> <p>Didaktikk. Refleksjon knyttet til fagets muligheter til å utvikle uttrykks- og inntrykkskompetanse.</p>
Forfatter:	ROSENBERG, BRYNJULV
År:	1993
Rapport:	155 sider, illustrasjoner.
Tittel:	"Inspirasjon i tradisjon". Fornyning av tradisjon gjennom arbeid i tre - i spennet mellom bruksform og uttrykk.
Problemstilling:	<p>Fornyning av tradisjon gjennom arbeid i tre - i spennet mellom bruksform og uttrykk.</p> <ul style="list-style-type: none"> - En undersøkelse gjennom eget skapende arbeid. - En undersøkelse blant lærerstudenter.

Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming der tekstanalyse, intervju, undervisningsopplegg og eget skapende arbeid benyttes.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Mønsterplanen og kunsthåndverk danner referanseramme for oppgaven. Videre gjøres det rede for begrepene tradisjon, fornyelse, uttrykk og bruksform. Oppgaven avgrenses til skap, kister og skrin som karakteriseres.</p> <p>Dokumentanalyse, intervju og produktanalyse: Kunsthåndverkerne Liv Mildrid Gjernes, Lillian Dahle, Nina von Hirsch og Arnfinn Haugen er informanter angående deres forhold til tradisjon/fornyelse.</p> <p>Skoleundersøkelse/aksjonsforskning: Denne utføres i årsstudium i forming ved en pedagogisk høyskole. Studentene utfordres i forhold til tradisjoner innen arbeid med tre (skap, kister og skrin) hva form, konstruksjon, funksjon og dekor angår. Men de møter også formspråket til dagens kunsthåndverkere som inspirasjon for egen forming.</p> <p>Egne formingsarbeid: Dette avgrenses til arbeid med skap hvor en tradisjonell hjørneskapskonstruksjon er startpunktet. Gjennom modellarbeid utvikles fem skapformer i spennet mellom tradisjon og fornyelse. Skapene utføres i tre i kombinasjon med pleksiglass og speil.</p> <p>Hovedkonklusjonen er at fornyelse er nødvendig for tradisjonen, og tradisjonen er nødvendig for fornyelsen. Skoleundersøkelsen viser at tradisjonsrike kunnskaper omkring håndverk/teknikk, møtet med gjenstander fra fortid og samtid er et godt utgangspunkt for nyskapende uttrykk og gir interesse for bruk av kulturstoff i ny sammenheng.</p> <p>Didaktikk: Jfr. skoleundersøkelsen og konklusjonen.</p>
Forfatter:	SØRENGEN, SIGRUN
År:	1993
Rapport:	196 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Barn, bilder og forbilder.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Kan kunstbilder fra i går bidra til estetisk oppdragelse i dagens skole, og hvilke muligheter kan dette åpne for i tegneundervisningen? - Hvordan kan dette igjen influere på mitt eget skapende arbeid?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til litteraturstudier, aksjon i skolen hvor observasjon, spørreskjema og elevarbeid inngår, egen forming.
Innhold:	Teorigrunnlag: Om utvalgte kunstbilder fra nasjonalromantikken til Picasso. Om formidling av kunst og formkultur. Om tegneundervisningen og forming.

	<p>Undervisningsopplegg: I løpet av fire undervisningsøkter presenteres 21 kunstbilder fra "gullalderen" for en 4. klasse. Elevene snakker om hva de ser og hva de synes om bildene. Etter hver økt tegner de det bildet de synes best om, og de begrunner hvorfor de synes best om det aktuelle bildet. En tegnetestoppgave sier noe om ståstedene før og etter opplegget. Eksempler på resultater: De muntlige kommentarene øker fram til siste økt. Elevene har lett for å samle seg om ett favorittbilde og tilsvarende for bildene de ikke liker. Elevenes tegninger etter hver økt synes å ha en større grad av bevegelse enn tilfellet er på fortegningene. Samtalene starter med at elevene beskriver hva de ser på bildene. Bildene rører også følelsene og gir assosiasjoner som det snakkes mye om. Dessuten snakker de om virkemidler: Tegne- og malemåten skal være nøyaktig. Bakgrunn skal være fin og tydelig, fargene rene og klar. Det skal være orden.</p> <p>Egen forming: På bakgrunn av elevenes bildekriterier utledes områder som regnes som sentrale for vår oppfatning av bildespråk. Disse gjøres til gjenstand for studier for kandidaten selv. Disse gjelder figurtegning, bilderom, farger og orden/form.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et undervisningsmessig siktemål, og kandidaten mener at kunstbilder bør kunne egne seg som ledd i estetisk oppdragelse, som forbilde for kvalitet og som inspirasjonskilde og hjelpemiddel i tegneundervisningen.</p>
Forfatter:	DAHL, AMBJØRG HELKÅS
År:	1994
Rapport:	158 sider, illustrasjoner. (Oppgaven er sperret for utlån ut fra kandidatens ønske.)
Tittel:	Bildeforming og fortrolighetskunnskap. En undersøkelse av metode og innhold i en lærings situasjon.
Problemstilling:	Hva kan læres om og gjennom bildeforming i en mester/svenn-situasjon?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, deltakende observasjon, kvalitativt intervju, egen forming.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om bilde, bildeforståelse og bildeforming, om undervisningsformer og læring, kunnskap og kunnskapstyper.</p> <p>Intervju og deltakende observasjon hos maleren Odd Nerdrum og hans elever gir informasjon om hans syn på mester/svenn-forholdet og læring. For å få innsikt i mester/svenn-situasjonen fra innsiden fungerer kandidaten som svenn hos maleren Ørnulf Opdahl ei uke. Samtalene/intervjuene med ham handler om læring og bilder. Resultatene fra møtene med disse kunstnerne viser mange fellestrekk. Eksempelvis vektlegger begge håndverket og ferdighet i faget - teknikk og evne til å se formale løsninger. Foruten kunnskap gir dette trygghet. Videre at forbilder gir lyst til å lære.</p>

	<p>Egen forming: Kandidaten viser sitt ståsted når det gjelder akvarell-teknikk. Med grunnlag i dette og erfaringer fra oppholdet hos Opdahl, samt arbeid med egne svenner, presenterer kandidaten prosesser og ferdige akvareller (10 stk.) Disse er dokumentasjon på hva kandidaten har lært.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et didaktisk perspektiv. Et opplegg der kandidaten fungerer som mester overfor 10 elever fra videregående skole i 10 dager, dokumenteres. Verkstedarbeidet blir holdt innenfor temaet valør. Opplegget viser bl.a. at elevene driver seg selv og hverandre framover. De tilegner seg mer ferdigheter innenfor valører, farger, lys og mørke.</p> <p>På bakgrunn av en oppsummering for hele undersøkelsen mener kandidaten at en i videregående skole innenfor den kunstfaglige studieretningen TFF, bør kunne arbeide ut fra mester/svenn-prinsippet.</p>
Forfatter:	HAVSTAM, LARS IVAR
År:	1994
Rapport:	101 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Relationen mellan bruksform och skulptur. - Sett i ett historiskt og kontextuellt perspektiv.
Problemstilling:	Klargörandet av begreppen bruksform och skulptur satt upp emot läroplaner för formingsämnet, samt att se och eventuellt hur kontexten påverkar intrycket av bruksform och skulptur.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk-hermeneutisk tilnærming. Litteratur studier, egen forming, eksperiment med spørreundersøkelse.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Analyse av læreplaner for grunnskole og ulike typer lærerutdanning i forhold til de to begrepene. Kandidaten finner at de er behandlet på en lite dekkende måte. Videre belyses begrepet bruksform gjennom kunsthåndverk, kunstindustri, folkekunst og husflid samt en historisk oversikt over strømninger innen bruksformområdet. Begrepet skulptur sees ut fra ulike typer skulpturer.</p> <p>Egen forming: Kandidaten lager tre produkter i tre: bruksform, sosialskulptur (som inneholder både en praktisk og en psykologisk funksjon) og skulptur. Bruksformen er ei kiste som faller innenfor kategorien kunsthåndverk. Sosialskulpturen befinner seg i begge sfærene - bruksform og skulptur. Kandidaten tar utgangspunkt i målene i egen kropp og utvikler et produkt med funksjonalismen som ramme. Dette produktet kan fungere som sitteredskap og bli betraktet som skulptur. Det tredje produktet er en materialskulptur. Han benytter "hon" (restmateriale ved saging av planker). Han er inspirert av tømmer som ligger til tørk. Kandidaten utvikler tre former med samme grunnform, men av ulik størrelse, sammensetningsmåter og overflatestrukturer.</p>

	<p>Kontekstens påvirkning på uttrykket hos bruksform og skulptur testes ut ved at de tre produktene opptrer "nakne", og i samspill med henholdsvis et glass og en hoggestabbe. Hovedfagsstudenter er respondenter. Det viser seg at de fleste opplever en forandring av uttrykket når konteksten endres. Opplevelsen av sosialskulpturen endres mest.</p> <p>Didaktikk: Se analyse av planer i forming. Videre noen refleksjoner om hva som kan gjøres for å tydeliggjøre begrepene.</p>
Forfatter:	KARLSEN, BERNT
År:	1994
Rapport:	187 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Det stoffliges estetikk.
Problemstilling:	<p>En undersøkelse av form og stoff som grunnleggende dikotomi i estetikk og billedkunst med særlig vekt på det stoffliges betydning for det estetiske objekt.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva er form og stoff? (og: - hva er form og hva er stoff?) - hvordan kommer det formale og det stofflige til uttrykk (i estetikk og billedkunst)? - Hvilken betydning har det stofflige for det estetiske objekt?
Metode/ framgangsmåte:	En filosofisk og kunstteoretisk utlegning, egen forming.
Innhold:	<p>Teori: Del I: Form og stoff: Form og stoff som grunnleggende dikotomi; herunder den klassiske form-og-stoff-dikotomien, fra den onde materie til en stoffløs verden - det stofflige forsvinner, det fortrengetes tilbakekomst. Videre: Det formale og det stofflige som ahistoriske prinsipper; herunder det formales iboende polaritet, monosentrisme - den normative estetikk, en sentrifugal kraft.</p> <p>Del II: Idé og fenomen: Det formale og det stofflige i moderne kunst og estetikk; herunder det skjønne, det sublime og det heslige - utvidelse av lisensen, den formale og den ekspressive linjen i modernismen, det konkrete objektet og materialitetens tilsynekomst. Videre: Det estetiske objekt; herunder fremmedgjøring og sensibilisering, det åpne kunstverk, pluralisme og serialitet. Videre beskrives det konkrete prosjektet "Staur som estetisk objekt" (Se egen forming.).</p> <p>Del III: Problem og mysterium: Det stoffliges estetikk; herunder den tapte verden - om tingenes tilgjengelighet, formale og stofflige prinsipper, forming og estetisk oppdragelse, estetikk og forming.</p> <p>Egen forming: I dialog med teori og tradisjon omskaper kandidaten 20 staur som er en virkeliggjørelse av en uendelig rekke muligheter. Staurene er fremmedgjort og forvandlet til estetiske objekt som "beskriver" visse "formale" aspekt ved form og stoff dikotomien.</p>

	Didaktikk: Refleksjon, se Del III.
Forfatter:	SCHELVER, THOMAS
År:	1994
Rapport:	83 sider, illustrasjoner.
Tittel:	Audiovisjonens vesen og virkemåte. Et studium av billedlige og musikalske korrelasjoner i non-narrativ audiovisjon.
Problemstilling:	Hvordan korrelerer bilde og musikk i non-narrativ audiovisjon?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming. Litteraturstudier, egen skaping av bilder og lyd, tolking av audiovisjoner.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om audiovisjonens fire korrelasjonsprinsipper: synestesi-, affekt-, konnotasjonsprinsippet og det fysiologiske prinsipp. Om den audiovisuelle syntagmedannelse. Om det audiovisuelle korrelasjonssystem: likhetsprinsippet, grunnstrukturprinsippet, hovedstrukturprinsippet, forgrunn/bakgrunn-prinsippet, samtidighetsprinsippet.</p> <p>Egen forming av audiovisjoner: Kandidaten skaper seks audiovisjoner. Den visuelle delen av disse består av stillbilder. I utføringen komponeres bildet og musikken i audiovisjonen parallelt slik at det oppstår en dialog mellom bildet og musikken. Maleprosessen og den musikalske komposisjonsutviklingen tas vare på. Kandidaten beskriver sine audiovisuelle erfaringer og korrelasjonsopplevelser som tolkes i lys av den teoretiske fagforståelsen. Faglig konkluderer han med: Samtlige visuelle og auditive kvaliteter må korrelere gjennom hele erfaringsforløpet. Perspesjonsbalansen er avhengig av at verken bilde eller musikk oppleves som selvstendige kvaliteter, men som en enhet. Det er nødvendig å innta en audiovisuell holdning. Den audiovisuelle erkjennelsen er syntesen, og i denne ligger audiovisjonens autonomi. Synestesier er naturens egenproduserte audiovisjon. De gir audiovisjoner et selvstendig formspråk. Videre presenteres funnenes originalitet i 8 punkter.</p> <p>Didaktikk: Viten framkommet gjennom krysningen/koblingen av kunnskap i den faglige delen retter kandidaten mot fagekspertise på området. Prinsipper for den audiovisuelle erfaring presenteres, og kandidaten utvikler en omstillingsplan i et integreringsperspektiv hvor målet er utvikling av non-narrativ audiovisjon.</p>
Forfatter:	THORSNES, TOLLEF
År:	1994
Rapport:	88 sider, illustrasjoner, vedlegg.

Tittel:	Skulpturforming med utgangspunkt i den utilvirkete trestokken.
Problemstilling:	Hva er boniteten i arbeid med å lage skulptur av trestokken?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk forståelsesform hvor kvalitativt intervju, egen forming og deltakende observasjon inngår. Undervisningsopplegg med spørre-enquet, observasjon og samtale med elever. En sammenlignende studie.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skulpturbegrepet og bonitet som begrep i formingsprosessen. Bonitetsbegrepet brukes om opplevelse av et materiales godhet/kvalitet til en spesifikk sammenheng. Begrepet dekker den positive, fruktbare siden av vekselvirkningen mellom utøver og trestokken i prosessen å lage skulptur.</p> <p>Intervju med billedhuggerne Philipp Dommen, Marit Lyckander, Helge Røed og Nils Aas søker å gi innsikt i hvilken godhet/kvalitet trestokken har for arbeid i skulptur. Eksempler på resultater: Trestokken har en egen uttrykkskraft. Det krever mot å gå på et møte med trestokken. Stokken utfordrer kreativiteten. Utøveren må beholde respekten for materialet i vekselspillet med den. Et kjærlighetsforhold oppstår og utvikles.</p> <p>Egen forming: Kandidaten lager seks skulpturer. Erfaringene med disse dokumenteres gjennom diktafonopptak og foto. Eksempler på resultater: Trestokken utløser utøverens respekt, materialkjensle, kreativitet og ideaktivitet. Materialet gir tilbakemelding. Handlingen bærer preg av både emosjonelle og kognitive faktorer.</p> <p>Didaktikk: En skoleklasse i valgfag i videregående skole får i oppgave å lage skulptur ut fra trestokken. Eksempler på resultater: Følelser er den sterkeste utøverfaktoren. Stokken utfordrer kreativiteten tross en del motløshet i starten. Det oppstår en dialog som utløser glede. Bonitetsbegrepet slik det framstår fra de tre undersøkelsene, dokumenteres. Bonitetens relevans og plass i forming drøftes. Kandidaten oppsummerer med at det kan gjøres forsøk på å arbeide med oppgavens tema i forming.</p>
Forfatter:	ØLNES, BRIT LOVEN
År:	1994
Rapport:	162 sider, illustrasjoner, vedlegg. (Oppgaven er sperret for utlån ut fra kandidatens ønske.)
Tittel:	Fiber - form - forming.
Problemstilling:	<p>Korleis leggja til rette for, og kva verknad kan arbeid med formale og materiale verkemiddel ha i forming? Underproblemstillingar:</p> <p>1 - Kva forståing har lærarstudentar av materiale og formale verkemiddel i bilete?</p> <p>2 - Kor eigna er plantefiber som middel til framstilling av verkemidla tekstur og rytme i bilete?</p>

	3 - Kva verknad har eit undervisningsopplegg på lærarstudentar si forståing av verkemidla tekstur og rytme spesielt og materiale generelt?
Metode/ framgangsmåte:	En aksjon der spørreundersøkelse, litteratur studier, egen forming (materialutprøving og bildelaging), studentarbeid med spørre-enquet inngår.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Hele oppgaven har en didaktisk vinkling som kommer til uttrykk gjennom det didaktiske grunnlaget. Videre: om faglig grunnlag for undervisning herunder om tekstur, rytme, plantefiber og non-figurativt uttrykk.</p> <p>Spørreundersøkelse blant 82 lærerstudenter (jfr. spørsmål 1): Disse har en heller svak forståelse for det formale og materiale som virkemiddel. Eksempelvis er tekstur og rytme ukjente begrep, og materiale blir oversett som virkemiddel. Resultatene danner grunnlag for utforming av spørsmål 2.</p> <p>Egen forming: For å dyktiggjøre seg til undervisning innenfor emnene materiale, tekstur og rytme, eksperimenterer kandidaten med materiale egenskaper i plantefiber slik de kan framstå i papirlaging. Prøveserier med grunnlag i ulike grasarter og bearbeidingsmåter utarbeides. Med dette grunnlaget produseres 20 bilder. Kandidaten finner at materialet egner seg godt til å vise ulike sider ved begrepet tekstur og rytme.</p> <p>Didaktikk (jfr. spørsmål 3 og teoretisk grunnlag): Med grunnlag i et undervisningsopplegg blant lærerstudenter drøfter kandidaten studentenes forståelse for de sentrale begrepene før og etter opplegget. Forståelsen har økt i noen grad.</p>
Forfatter:	DANIELSEN, SOLFRID SUNDE
År:	1995
Rapport:	116 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Metafor i forming - en studie av metaforens rolle i skapingsprosessen.
Problemstilling:	Hvilken rolle kan metaforen spille i skapingsprosessen? - Studie av metaforen gjennom teoretiske tilnærminger og eget skapingsarbeide. - Didaktiske refleksjoner.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming: litteraturstudier og egen utforskende . skapingsprosess.
Innhold:	Teorigrunnlag: Om metaforer: Hva er metaforer og hvordan virker metaforen. Bilde i metaforen: herunder den billedskapende prosessen i metaforen. Metaforen i bildet hvor disse forholdene utredes: Kunsten er å virkeliggjøre skinnen av det umulige. Er metaforen koden inn til vår tids

	<p>kunst? Kunsten som metafor og hvordan virker metaforen i bildet? Teori om skapingsprosessen: herunder om tilskueren som medskaper og spillet som stiller verket til skue, videre om utvikling av skapingsprosesser, dessuten metaforer og kreativitet.</p> <p>Egen forming: For kandidaten foregår det en langvarig mental bearbeiding før klarsynet kommer ved lytting til musikk. Musikken har funksjon som metafor idet den har en visefunksjon i forhold til erindringer fra Finnmark: snøyret, isnålene, isblå kulde, ensomhet, svart uendelighet, glede og forventning knyttet til solas komme. Følelser, interaksjoner og spenninger mellom ulike betydningsdannende elementer kommer ordnet til syne i indre bilder som tynne, gjennomskinnelige porselensflak - å være i det, og "å møte veggen". I den praktiske prosessen framstår alt dette som en installasjon bestående av "Hvit verden" og "Svart uendelighet" som kontraster i en labyrint. Denne er i seg selv en metafor. Prosessen drøftes i relasjon til metaforens betydning i illuminasjonene, den praktiske gjennomføringen og i forhold til tilegnet teori om metaforen. I konklusjonen trekkes bl.a. fram at metaforen kommer til en ved hjelp av intuisjonen, og at en metafor - også andres - kan virke forløsende på en annen metafor. En forutsetning for at den skal fungere forløsende, er at skaperen har en spesiell åpen holdning til omgivelser og seg selv.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner knyttet til metaforen og den skapende prosessen og møte med kunst i undervisningen.</p>
Forfatter:	EIDE, GRO MERETHE
År:	1995
Rapport:	172 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Braken, bindinga og biletet.
Problemstilling:	Kva for materialerfaring kan braken gje i binding av flater? Korleis kan desse erfaringane nyttas i eige arbeid med bilete? Kva didaktisk nytte kan materialerfaringar ha i forming?
Metode/ framgangsmåte:	Feltstudier. Hermeneutisk tolkning av materialerfaringer ut fra ulike tilnæringsmåter i en totalprosess hvor hovedvekten ligger på egenproduserte felt.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om erfaring, kunnskapstyper, materiale i kultur, dagens kunstuttrykk og formingsfaget. Om materialet brake og binding av denne i ulike kontekster: Brake kartlegges fra vinklene vekst, egenskaper, anvendelse i praktisk og symbolsk henseende. Videre om hvordan selve bindinga av brake til kiper foregår. Brakegreina undersøkes i forhold til sanking, utvelging, redskapsbruk og kløving.</p> <p>Egen forming: Denne består av en utprøvningsfase og en bildefase. I tre</p>

	<p>rekker er utprøving av materialet og bindinga det sentrale. Her bindes varierte flater som analyseres ut fra valgte kriterier. Hun prøver ut hvordan materialet egner seg med og uten bast, halvkløvd spon og i bindinger som toskaft og i kypertbinding i vev. Videre hvordan flatene arter seg i store format, hvordan en kan binde flatene i ytterkantene og på hvilke måter greinene fungerer som grafisk uttrykk. Bildefasen består av 7 bilder hvor hun tar i bruk erfaringer fra foregående faser. Det vil si at hun benytter selve materialet og bindinga som de viktige uttrykksmidlene. Resultatene viser at hennes materialerfaringer knytter seg til tekniske, sanselige og handlende erfaringer. Dette gjelder f.eks. at hver grein er ulik og kan nyttes som grafisk tegn, men at den kan nøytraliseres i flatene, og at flatenes estetiske uttrykk i sterk grad er preget av rytme, retning og struk-tur der punkt, linjer og flater kan skapes av materialet og teknikker. Gjen-nom den fysiske behandlinga av materialet utvikler hun en “feeling” for hva materialet kan tåle og varhet overfor materialets egenskaper knyttet til bilde. Hun konkluderer med at arbeidsmåten gir henne en forståelse av materialerfaring som en helhet. Denne består av erfaringer med material-egenskaper, - av teknisk karakter, - med redskap, - av kulturelle kontekster og - av formalestetisk karakter.</p> <p>Didaktikk: Drøftingene konsentreres om det handlende mennesket, den handlende “kunstneren”, den handlende formingslæreren og materialerfaring hvor sistnevne vies størst oppmerksomhet. Videre sees egne erfaringer i lys av M-87 og den didaktiske relasjonsmodellen.</p>
Forfatter:	EIKELAND, KJELL
År:	1995
Rapport:	182 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Vått tre som formbart materiale.
Problemstilling:	<p>Hvilke egenskaper knytter seg til vått lauvtre som formbart materiale.</p> <ul style="list-style-type: none"> - En materialteknisk undersøkelse av bjørk, eik, osp, rogn og selje, basert på teorier omkring historisk trebruk i Norden. - En fordypning med utgangspunkt i en avgrenset del av undersøkelsen, relatert til eget skapende arbeid - Didaktiske refleksjoner over hva resultatene fra disse undersøkelsene kan tilføre formingsfaget.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, laboratorieeksperiment, egen forming.
Innhold:	<p>Teori: Om forming, ulike former for kunnskapsformidling, det materiale og trebrukets utvikling. Om treets oppbygging og egenskaper; herunder treanatomi, konservering og treeteknologi. Videre om de enkelte treslagene</p> <p>Egne eksperiment: Disse går på å måle de aktuelle lauvtrærnes formingsrelaterte egenskaper i våte konsistenser som “grønt virke” og</p>

	<p>“utvasket vått virke”. Tørre konsistenser brukes som sammenligningsgrunnlag. Følgende egenskaper undersøkes: Bøyelighet, elastisitet, vridning, hardhet, skjæremotstand, formtørking og hydroskopisk påvirkning av formtørket virke. Kandidaten konstruerer til dels utstyret som trengs for å gjennomføre eksperimentene. Hvert treslag blir gjort til gjenstand for samme utprøving med 10 prøvevirkeenheter. Hovedresultat: Graden av formbarhet rangeres slik i forhold til treslag: Selje, bjørk, eik, rogn og osp. Formbarhet rangert etter konsistenser, er følgende: Grønt virke, utvasket vått virke, nedtørket grønt virke med nedtørket utvasket virke med svakest formbarhet.</p> <p>Egen forming: Denne tar utgangspunkt i egenskapene bøyelighet og vridning i grønt virke. Renninger fra de 5 treslagene tas i bruk som hel rundstokk og i ulike langsgående delinger, - med og uten bark. Det skapende arbeidet resulterer i 7 skulpturale former hvor renninger fra de aktuelle treslagene benyttes. Her erfares i praksis hvordan man kan ta i bruk de to nevnte egenskapene innenfor rammen av enkle tekniske løsninger.</p> <p>Didaktikk: Beskrivelse av formingsfaget i spennet mellom kultur/tradisjon og skaping, M-87 og det materiale. En drøfting av egne undersøkelser sett i forhold til praktisk bruk i skolens treforming.</p>
Forfatter:	HANSEN, LISELOTTE
År:	1995
Rapport:	111 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Broderier – en del av livet. Broderihistorie i Nordkapp kommune i perioden 1940 – 1960
Problemstilling:	Hvorfor broderte kvinnene? Hvilke motiver lå bak deres store arbeid? Hvor gammel er denne virksomheten? Hvor hentet de inspirasjonen fra? I det lokale eller det nasjonale miljø?
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk vinkel til informasjon hentet fra broderiene selv, intervjuer, utstillinger og samtaler.
Innhold:	Teori: Om utstilling som metode og aktivitet, om Nordkapp kommune, om kulturformidling, og noe om broderienes historie. Innsamling av broderier, intervju med informanter og utstilling av broderier: Grunnlagsmaterialet er 233 broderier og samtale med 46 informanter. I to utstillinger presenteres gjenstander som er funnet og har til hensikt å gi kunnskap om og opplevelse av broderi. Deres tilblivelse, deres funksjon i hverdag og fest dokumenteres. Eksempler på funn: Materialet domineres av duker med blomstermotiver, men her finnes også hardanger-søm og motiver med litterært innhold. Over halvparten av gjenstandene er sydd med plattsøm og/eller kombinert med kontursting, ca. 1/4 er sydd med

	<p>korssting. Broderiene kommuniserer en kvinnekultur i det aktuelle tidsrommet. De gir uttrykk for skapertrang, kvinnenes trang til å skape skjønnhet rundt seg, og kanskje lengsel etter et annet liv. Dessuten kvinnenes evne til å vise omsorg og dugelighet, og et behov for å få anerkjennelse av medsøstre. De kan selv, kjenner ”innholdet” og vet å verdsette det. Broderiene er blitt til i en nøysomhetskultur. Materialbruken viser bl.a. det. Broderiene er preget av nasjonal kultur da mønstre og produktideer i stor grad stammer fra ukepressen, men dette er en del av historien som foregikk i det lokale. Spesielt i den ene utstillingen knyttes broderiene og fortellingen omkring dem til den øvrige historie: historien før krigen, evakueringen og gjenreisningen.</p> <p>Egen forming: De to utstillingene (jfr. foran) er et formingsarbeid. Dessuten lager kandidaten tre bilder. Her er det kvinnene som broderte, litteraturen og broderiene i seg selv som inspirerer kandidaten til å lage bilder ut fra temaet ”Fra krig til fred”. Disse inngår i en av utstillingene.</p> <p>Didaktikk: Utstillingene og muntlig formidling knyttet til disse fungerer som en pedagogisk tilrettelegging av informasjon fra informanter til lokalmiljøet.</p>
Forfatter:	HANSEN, MERETE
År:	1995
Rapport:	109 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	“Tolv rette” - strikking i skolen.
Problemstilling:	Hvordan er opplæring og progresjon innenfor fagemnet strikking ivaretatt i dagens grunnskole, og ut fra hvilke hensikter drives strikkeopplæringa? Hva slags potensiale ligger i “strikkelappen”?
Metode/ framgangsmåte:	Aksjonsstrategisk grunnlagstenkning hvor kartlegging, litteraturstudier, intervju, egen skaping og spørreundersøkelse danner grunnlag for drøfting av endringsperspektiver.
Innhold:	<p>Teori: Et strikkehistorisk riss. Håndarbeid - forming – strikking; herunder analyse av grunnskolens fagplaner fra 1889, “fortsettelsesskoler” og Reform 94. Den didaktiske relasjonsmodellen.</p> <p>Intervjuundersøkelse: 28 lærere som driver strikkeopplæring i barne- og/eller u-skole fra sju kommuner på Romerike er informanter. Undersøkelsen består av beskrivelse og vurdering av hvordan strikkeopplæringa drives relatert til begrunnelser, mål og eventuelle problemer i opplæringa. Eksempler på funn: Begynneropplæringa er solid, men har mangler når det gjelder progresjon. Det legges vekt på grunnteknikker og på produktenes brukbarhet. Elevenes formingsprosess med spontant,</p>

eksperimenterende eller analytiske problemløsende arbeidsmåter er lite ivaretatt. Hensiktene er å bevare kulturelle verdier, gi elevene erfaring med materialer, teknikker og øve opp praktiske ferdigheter.

Egen forming: "Strikkelappen" står sentralt i dagens strikkeopplæring, og er utgangspunkt for kosedyr, dokker lappetepper etc. Hvilke muligheter kan den ha med hensyn til innhold og arbeidsmåter? Her utnyttes "strikkelappen" i glattstriking som form, dens rulleegenskaper og sammenkobling av form og egenskaper. Videre benyttes en kobling av intuitive og analytiske arbeidsmåter. Kandidaten arbeider i hvite materialer innenfor dekorative og skulpturale uttrykk og klær. Disse produktene presenteres for 7 av informantene fra spørreundersøkelsen. Deres tilbakemelding gir bl.a. uttrykk for at "strikkelappen" kan ha muligheter i seg til å utvikle formsans, fantasi, kreativitet og skaperglede.

Didaktikk: Hele oppgaven er didaktisk relatert. I tillegg til foranstående drøftes resultatene i relasjon til hvilken rolle "strikkelappen" kan spille i endring av strikkeopplæringa.

Forfatter:	MIKKELSEN, INGE HELGE
År:	1995
Rapport:	112 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Byggeklusser og leik.
Problemstilling:	Formgiving av byggeklusser, basert på lafting som sammensettingssystem. Hvilke konstruksjonsmuligheter gir byggeklussene? På hvilke måter benytter barn (3-7 år) seg av klussenes konstruksjonsmuligheter i leik?
Metode/ framgangsmåte:	Deltakende observasjon av egen formgivingsprosess. Observasjon, foto og video som dokumentasjon av barns leik.
Innhold:	Teori: Om ulike typer leik, om lafting som konstruksjonsmåte. Egen forming: Denne består av utviklingen av et byggeklussesystem basert på lafting som konstruksjonsmåte. Arbeidet foregår i 5 faser. Kriterier for utvikling av klussene: De skal kunne settes sammen med hverandre på varierte måter. Klussene må ikke være for tunge, men ligge stødig og godt på hverandre, både under og etter avsluttet bygging, være gode å ta i og være holdbare. Resultat blir et byggeklussesystem som er modulbasert og består av 6 ulike enheter, karakterisert av rektangulære former i to ulike lengder. Utsparinger, tapper og slisser i endene muliggjør mange ulike byggemåter. Det være seg horisontalt, vertikalt, kobling horisontalt og vertikalt. Dessuten kobling i 90 graders vinkel, bygging med hver enkelt modul, flere eller alle i kobling. Endelig kan de anvendes i diagonale

	<p>konstruksjoner. For utprøving lages det 340 enheter i bjørk. Videre forstørres byggeklossene for bygging av for eksempel dyre-skulpturer i store format. Dette viser noe av konstruksjonens anvende-lighet.</p> <p>Didaktikk: Formgivingsprosessen har et didaktisk siktemål. Klossene prøves ut i en barnehage på barn i alderen 3 – 7 år. Barna bruker dem svært variert med overvekt på horisontal bygging. De største barna ser større muligheter til å bygge sammen til større byggverk. Konstruksjonsleik kobles med rolleleik. Utprøvingene viser at klossene fungerer godt for barn i denne alderen.</p>
Forfatter:	RORGEMOEN, MARI
År:	1995
Rapport:	198 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Nye skot frå gamal rot. Vern, videreføring og fornying av rosetradisjonen.
Problemstilling:	Kva samsvar og skilnad finn ein i forståing av omgrepa vern, vidareføring og fornying hjå ulike utøvarar og formidlarar av tekstil tradisjon? I kva grad er omgrepa vern, vidareføring og fornying konstruktive som målformulering i ein fagplan for ei årseining i folkekunst?
Metode/ framgangsmåte:	Feltstudie som inneholder registrering av roseborder, produksjon og analyse av roseborder der kandidaten selv, lokale tradisjonsbærere, kjennere av den lokale tradisjon og tekstilkunstnere er deltakere. Intervju og drøfting av begrepene.
Innhold:	<p>Teori: Om begrepene tradisjon og folkekunst. Om vern, vidareføring og fornying som fagbegrep, som begrep i fagpolitiske dokument og plan knyttet til folkekunstudanning.</p> <p>Registrering av roserapporter: 60 roserapporter fra bunaden i Vest Telemark analyseres i relasjon til konstanter (grammatikk) og hva som er variasjon. Analysen gjelder materiale, teknikk, farger, flater og linjer. Det konstante er eksempelvis: Rapportene har linje (stilk), flater som blad og blomst. Alle er utført i plattsøm i farget materiale. Det er slektskap i organisk, myk linjeføring, og bladene har klart avgrensede flater.</p> <p>Egen forming: Kandidaten lager modellrekker med utgangspunkt i rapporter og endrer form, farge, material, teknikk. Disse tolkes i henhold til begrepene vern, vidareføring, fornying og brudd med rosetradisjonen av kandidaten selv og 7 informanter som også intervjues om temaet. Resultatet viser f.eks. at informantene er enige om at vern knyttes til kopiering og bruk av tradisjonen i den forma den har. De er også enige om begrepet</p>

	<p>videreføring, men legger ulikt innhold i hva en skal videreføre eller hvordan videreføre og fornye. Med grunnlag i registrering, modellrekker og tolking, kommenterer og dokumenterer kandidaten sin egen forståelse av begrepene videreføring og fornying gjennom tilvirking og beskrivelse av roseborder på to kåper.</p> <p>Didaktikk: Drøfting av de tre begrepene i relasjon til grunnskolen og planen for folkekunststudiet. Kandidaten trekker den konklusjonen at begrepet videreføring er uklart og mener at vern og fornying dekker for-målet med folkekunststudiet.</p>
Forfatter:	SLETTEN, RUTH-TOVE
År:	1995
Rapport:	112 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	“Tull og tøy” Lokal, tekstil kulturarv som kunnskap i skolen.
Problemstilling:	Hva finnes av lokal, tekstil kulturarv knyttet til materialet ull, og hvordan legitimere deler av denne som kunnskap i skolen?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk-hermeneutisk tilnærming. Intervju med lokale ressurspersoner, gjenstander. Utprøving i skolen: Video, elevreferater, elevenes arbeid, observasjon, samtale.
Innhold:	<p>Teori: Om kultur, kunnskap, identitet og sosialisering, lokal kultur som kunnskap i sentrale læreplaner, det lokale som kunnskap i skolen. Om lokalmiljøet Lyngen i Nord-Troms der oppgaven gjennomføres.</p> <p>Egen forming: Med utgangspunkt i oppsøkende virksomhet og intervju med lokale ressurspersoner, finner kandidaten at den sterke lokale, tekstile tradisjonen knytter seg til ull. Lokale ressurspersoner benyttes som innformanter og forbilder i forhold til innøving av ferdigheter knyttet til spinning og toving. Det praktiske formingsarbeidet dreier seg om disse teknikk-kene og deres anvendelse innenfor bruksforming. I første fase lærer kandidaten ferdighet og kunnskap i forhold til tradisjonen: karde plater, karde tuller, spinne tråd, tvinne garn, tove såler og tove ladder. I andre fase gjennomføres utprøvinger i forhold til tovekvaliteter og sammenføyingsmåter av tovede stykker. I tredje fase prøves disse ut sammen med erfaringer fra første fase, og det lages bruksting. Dette er produkter som hansker, skjertif, tøfler, vester, jakke, lue, sittepute, grytekluter, nåleputer, brillehus og dekorative fugler.</p> <p>Didaktikk: Kandidaten gjennomfører et undervisningsopplegg i 6.kl. i Lyngen hvor lokale ressurspersoner benyttes som viktige kunnskapskilder om lokal, tekstil kulturarv overfor elevene. Formidlingen består i praktisk arbeid og ressurspersonene er levende forbilder i forhold til karding, spinning, toving av ullsåler og ladder. Elevene kopierer i stor grad hva ressurs-</p>

	<p>personene gjør. Opplegget karakteriseres som delvis vellykket. Oppgaven munner ut i en drøfting av bruk av lokale ressurspersoner i forhold til M-87 (PSK, forming, temaarbeid), skolen og lokalmiljø, forming som fag (innhold, metoder og mål), samt en konkretisering ved ei skisse til lokalt læreplanarbeid for området ulla.</p>
Forfatter:	THORBERGSEN, ELI
År:	1995
Rapport:	132 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	"Tegn med meg lærer!"
Problemstilling:	Påstand: Når læreren tegner med elevene, øker deres tegneferdighet.
Metode/ framgangsmåte:	Litteratur, undervisningsopplegg hvor deltakende observasjon, video-opptak, intervju, barnetegninger, egne og lærerens tegninger behandles hermeneutisk.
Innhold:	<p>Teori: Om læring via modeller, språket, bildet og tegning i vår kultur og tegning i et historisk perspektiv. Her pekes det på ulikheter i pedagogisk teori og praksis ved læring av språk, sang/musikk og bilde/tegn. Modell-læring har ikke stått høyt i kurs i tegneundervisningen i barnehage og grunnskole.</p> <p>Undervisningsopplegg: Kandidaten prøver ut et opplegg med barn i 3. og 4. kl. Kandidaten fungerer som lærer og organiserer en undervisnings-situasjon der elevene får anledning til å observere læreren mens hun tegner. Lærer og elever tegner sammen, og elevene får veiledning av lærer når de tegner. Temaet er observasjonstegning av mennesker. Opplegget går over 16 undervisningstimer. Eksempel på resultat: Elevenes obser-vasjonstegninger er nærmere en naturalistisk beskrivelse av mennesket enn forestillingstegningene (før- og ettertegninger). Tegningene viser at de på kort tid forstår tegning etter observasjon og kan bruke den selv. Elevene er nysgjerrige på lærerens tegneaktivitet og motiverte for egen utprøving. De synes det er moro og lærerikt å se at læreren tegner. Jentene opplever læreren som modell i større grad enn guttene. Elevene kan tegne etter observasjon i den forstand at de tegner egne visuelle oppfatninger av motivet. Tegningene viser at de kombinerer det de ser med det de vet.</p> <p>Egen forming: Kandidaten tegner mennesker sammen med en erfaren tegnelærer. Kandidaten ser læreren tegne, hun tegner selv og de samtaler om begges tegninger og læreren gir veiledning. Eksempler på resultater: Læringssituasjonen oppleves som effektiv. Hun kan nyttiggjøre seg noe av det hun observerer av lærerens tegnemåte, og en aktiv tegner er viktig for motivasjonen. Hun lærer mye nytt og får positiv bekreftelse på egne</p>

	<p>tegneferdigheter.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et didaktisk perspektiv. Se foran.</p>
Forfatter:	WERGELAND, TOR JARLE
År:	1995
Rapport:	87 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Jakten på det eventyrlige.
Problemstilling:	<p>Hvilke virkemidler stimulerer til opplevelse av det eventyrlige? En studie av tradisjonsbårne forestillinger om det eventyrlige, uttrykt gjennom naturfenomen og illustrering av våre folkeeventyr. Et forsøk på å konkretisere innhentet kunnskap om det eventyrlige gjennom egne formingsarbeider, satt i et tenkt formidlingsperspektiv.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier med en teoretisk drøfting, intervju, fenomenologisk vinkling i forhold til egen forming .
Innhold:	<p>Teori: Oppgaven avgrenses til at det eventyrlige har tilknytning til folkeeventyrene. Det eventyrlige oppfattes som noe som omhandler en opplevelse av det fantastiske, overnaturlige, overraskende, spennende; noe eventyraktig. Referanseklider for tradisjonsbårne forestillinger om det eventyrlige hentes i stoff om fantasi, forestillinger, folkediktning, folketro og natur. Videre om hvordan det eventyrlige framtrer i det visuelle: herunder eventyrlige elementer, kontekster og stemninger. Disse kriteriene anvendes i analyse av det eventyrlige i naturen og folkeeventyrene. Videre om det eventyrlige i Werenskiolds og Kittelsens eventyrillustrasjoner.</p> <p>Intervju: Billedbokillustratøren Harald Norberg og animasjonsfilmskaperen Ivo Caprino intervjues om det eventyrlige og formidling av dette. Begge har en begrepsforståelse svarende til kandidatens og de vektlegger, som han, røtter i tradisjoner, representert ved Werenskiold og Kittelsen. Det eventyrlige frambringes ikke bare ved entydige virkemidler, tradisjonenes forestillinger som gjør det eventyrlig gjenkjennelig, men kanskje også ved indre troverdighet i formidling av det fantastiske. Den enkelte kunstner kan bidra med sine personlige forestillinger og gi det eventyrlige nye dimensjoner og variasjoner. Et bilde må overlate noe til mottakerens fantasi eller forstillinger.</p> <p>Egen forming: Med bakgrunn i ervervet kunnskap fra foranstående, skaper kandidaten to titteskap: "Tussens bolig i skogen" og "Trollslottet i berget det blå". Prosess og produkt dokumenteres i relasjon til formidling til barn på mellomtrinnet. Han finner at de nevnte studier virker klargjørende for hvordan han kan gjenskape en opplevelse av det eventyrlige, men også at han kanskje er for lite antydende slik at mottakerens fantasi og forestillinger kan engasjeres mer.</p>

	Didaktikk: Drøfting av ideer til videreføring og anvendelse av materialet i grunnskolens mellomtrinn.
Forfatter:	CLAUSEN, BERIT A.
År:	1996
Rapport:	167 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Fargene i fjellet.
Problemstilling:	Hva slags fargeforståelse kan utvikles og dokumenteres gjennom praktiske og teoretiske studier, - i egen billedprosess - ved barns billedarbeid.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til egen bildeprosess - søke, analysere og produsere kunnskap. Observasjon, samtaler og tolking av barnebilder.
Innhold:	<p>Teori: Fagteori om farge, didaktisk grunnlag og M-87 om farger.</p> <p>Egen forming: Egen bildeprosess er bygd opp omkring veksling mellom praktiske og teoretiske studier fram mot egen bevisstgjøring om farger. Hallingskarvet er motiv. I de første bildene er kandidaten mest opptatt av å få fram naturstemninger via lyset; i fortsettelsen av lyset og været, variasjon i motiv, kontrastene i det fargerike fjellet mot ensartet himmel, og endelig det ekspressive. Etter teoristudier av farge-kontraster og klanger får bildene store kontrastvirkninger - spesielt er lys-mørk-kontrast og komplementærkontrast framtredd. Videre følger en planmessig maleprosess hvor lys-mørk-, komplementær-kontraster og fargeklanger prøves ut i forhold til motivet. Fargelæren gjør kandidaten mer bevisst på hvordan hun setter sammen farger, men disse bildene gir ikke gjenklang hos henne. Kunstneres fargebruk - Nicolai Astrup, Frans Widerberg, Emil Nolde, Ørnulf Opdahl - i et utvalg av bilder inspirerer til forenkling av farge- og formuttrykket. Her er Opdahl og etter hvert Anna Eva Bergmann inspirasjonskilder til fordyping i lys-mørk-kontrasten. Hovedkonklusjonen er at kandidaten utvikler sin fargeforståelse ved styrking av lys-mørk-kontrasten, og teoretisk kunnskap. Analyse av kunstverk gjør henne mer bevisst på hvordan en kan sette sammen farger gjennom kontraster og klanger.</p> <p>Didaktikk: I et undervisningsopplegg på 5 x 3 timer i en 5. kl. undersøkes virkningen av veksling mellom praktisk bildearbeid, opplevelse av kunstbilder og formalkunnskap om farge. Halvdelen av klassen får informasjon knyttet til formalkunnskap om fargekontraster og klanger. Den andre delen fungerer som kontrollgruppe. I konklusjonen trekkes fram at elever som får formalkunnskap, anvender fargene mer variert enn kontrollgruppen. Dette gjelder bruk av kontraster og fargeklanger. Dette indikerer, mener kandidaten, at det ikke nytter å tro at fargeutvikling skjer av seg selv.</p>

Forfatter:	GUNDERSEN, BENTE
År:	1996
Rapport:	127 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	En eksperimenterende materialundersøkelse med never i klær. "Når sevja stig..."
Problemstilling:	Å bruke og bryte tradisjonen for å se nye muligheter innen skapende virksomhet. Hvilke erfaringer kan en innovatør få under et eksperimenterende arbeid med never der målet er å lage klær?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier. Etablering og vurdering av et felt hvor kandidaten opptrer som innovatør. Skaping av klær.
Innhold:	<p>Teori: Om klær, modernisme og postmodernisme. Klær som kunst. Om naturmateriale, bjørk, bjørkenever: historie, egenskaper, materialkvalitet, flåing og oppbevaring. Om hulder som tema, i folketroen og framstilling.</p> <p>Egen forming: Basismaterialet er never. I tre åpne eksperimenterende faser prøver kandidaten å finne ut av neverens muligheter i forhold til anvendelse i klær både teknisk, materielt og estetisk.</p> <p>Fase 1: Tradisjonen danner bakgrunn for eksperimentering med fletting, strikking, veving, kobling med skinn, laminering, søm, innfarging. Viktige erfaringer: Å laminere og oppdaging av mellomneverens overflatekvaliteter.</p> <p>Fase 2: Anvendelse av mellomneveren i eksperimentering ved bruk av symaskin. Viktige erfaringer: Materialets fleksibilitet og overflateegenskaper. Er som "hud" - silkemyk, bløt, glatt med spill i fargenyanser i rosa-, lilla-, blå-, beige- og bruntoner. Dessuten er symaskina et hensiktsmessig redskap for søm på flettverk, strimler, kvadrater osv. hvor også selve sømmen fungerer dekorativt.</p> <p>Fase 3: Utnytting av sevjesiden og eksperimentering med materialets evne til å forme seg tredimensjonalt under innflytelse av varme og fukt. Viktige erfaringer: Det oppstår "kruller", "ormer" og spiraler som kan anvendes på varierte måter.</p> <p>Fasene viser vei for en åpen eksperimenterende arbeidsmåte. Med materialerfaringene/kvalitetene og huldra som tema, skapes tre plagg med referanse til hver av de tre fasene. Produktene vurderes i relasjon til stikkordene: tradisjon, teknikk, innovatør, form, helhet, opplevelse, sanselighet, postmodernisme, mote og huldra. Hovedresultat: Klærne avspeiler tradisjonen, men er samtidig noe helt nytt.</p> <p>Didaktikk. Refleksjoner over utvikling av handlingskompetanse i forhold til materialerfaring, eksperimenterende arbeidsform, kulturarv, samtidsuttrykk, og ulike sosiale roller elever kan stilles overfor i lignende pros-</p>

	esser.
Forfatter:	KRISTIANSEN, MONA HELEN
År:	1996
Rapport:	152 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Fra naturform til kulturform. En studie av skallet som form.
Problemstilling:	Hva kan bevisstgjøres i forhold til formalestetiske kvaliteter knyttet til studium av skallet som form? Hvilke didaktiske vurderinger kan trekkes?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier. Hermeneutisk tilnærming til et felt av tredimensjonale objekt. Spørreskjema.
Innhold:	<p>Teori: Om skall som naturform og kulturform; herunder om skilpadde-skallet som er studieobjekt. Om tredimensjonal form, abstraksjon, stilisering og formalestetiske kvaliteter.</p> <p>Egen forming: Skallet av skilpaddearten Stjerneskilpadde brukes som studieobjekt. Dette har tekstur, delformer, hovedform og fargemønster som bærer preg av et tydelig geometrisk formspråk. I et forprosjekt prøver kandidaten ut materialer, forenkler og forsterker skilpaddeformen. I resten av studien anvendes papp og skinn som settes inn med stivemiddelet "tåkappe". Studien består av sju serier med mange objekt som systematisk endres i henhold til de formalestetiske problemstillingene som prøves ut. Noen eksempler: Virkning av horisontal kontra vertikal bevegelse. Hvordan økning av størrelse og utstillingsvinkel påvirker formkarakteren. Hvordan overflatekvalitet påvirker formkarakteren. I stiliseringen av skallets form og flater finner kandidaten at forsterking av dets grunnleggende karaktertrekk et viktig moment. De formalestetiske kvalitetene analyseres og tolkes i forhold til begrepene kontrast, bevegelse, rytme, proporsjon, balanse og harmoni. Resultatene sees også i forhold til abstraksjon, stilisering, prosessen fra naturform til kulturform og bruk av materiale.</p> <p>Eksempler på resultat: Kontrast er den funksjonen som opptrer hyppigst og blir knyttet opp mot format, teksturkvalitet, størrelse og utstillingsvinkel. Begrepet rytme blir knyttet til format, grad av kompleksitet, teksturkvalitet og størrelse. Det er den jevne rytmen som preger objektene. Denne gir ryddighet og slektskap - en slag "fellesnevner" mellom dem.</p> <p>Didaktikk: Denne delen består av en utprøving av et undervisningsopplegg i en klasse i videregående skole, VKI tegning, form og farge, hvor skallet som form studeres i forhold til form, stilisering, forenkling, tekstur og rytme. Konklusjonen er at det er ikke mulig å påvise tydelig endring i de 10 elevenes bevissthet i denne sammenhengen.</p>

Forfatter:	KROGH, DAG HALVOR
År:	1996
Rapport:	105 sider, illustrasjoner
Tittel:	Arkitektur i skolen. 3-dimensjonale modeller i læring og formidling
Problemstilling:	Hvilke muligheter finnes i bruk av modeller i læring og formidling av arkitektur?
Metode/ framgangsmåte:	En feltstudie der litteraturstudier, intervjuer og eget formingsarbeid inngår.
Innhold:	<p>Teori: Om arkitektur som tidsaktuelt emne, om arkitektur og modeller i læreplaner for grunnskolen. Dessuten om modeller.</p> <p>Intervju: For å skaffe mer informasjon om modell-bruk, intervjues en lærer og to studenter ved Bergen arkitektskole, samt en lærer og en student ved Høgskolen i Telemark. Alle har et forhold til å utforme eller bygge hus. Samlet sees modellen på som redskap for romopplevelse, romforståelse, skaperevne og som øvingsverktøy for 3-dimensjonal forming. Den er et hjelpemiddel til å prøve ut og formidle tanker og ideer dvs. et utviklingsverktøy, et skisseverktøy og formidlingsredskap. Dessuten er modellen material- og tidsbesparende. Eksempel på ulemper: modeller må betraktes utenfra og i flyperspektiv. Alle er positive til å bruke modeller som tilnærming til arkitektur, profesjonelt og i skolen. De kobler den til barns 3-dimensjonale lek/byggelek.</p> <p>Egen forming: Denne består av tre modellprosjekt: Modellen som formidler av kulturhistorie (naust og reisverk i gjenreisningshus i Finnmark). Funksjonen følger formen (gitterkonstruksjoner i sveisetråd). Stavkirke (gitterkonstruksjon). Erfaringene oppsummeres i lærings- og formidlingsaspekt:</p> <p>Eksempler i forhold til læring: Arbeidet gir innsikt i arbeidsprosesser som ligger nært opp til arkitektstudenters, gir mulighet for utvikling av form, erfaring med å forstørre tredimensjonal form, dessuten mulighet til å utvikle materialer og arbeidsmåter som kan brukes i grunnskolen, og gir praktisk erfaring med konstruktive prinsipper.</p> <p>Eksempler i forhold til formidlingsaspektet: Gir kandidaten mulighet til å formidle ideer om konstruksjon og form, og gir han som lærer, mulighet til å bruke modeller for konkretisering og prinsipper for konstruksjon i bygg. Erfaringene kan dessuten danne grunnlag for å motivere elever til egen modellbygging.</p> <p>Didaktikk: Drøfting av modellen som utviklings-, konkretiserings- og formidlingsredskap i relasjon til arkitektur som arbeidsområde i grunnskolen.</p>
Forfatter:	MOE, NINA RAJALA

År:	1996
Rapport:	121 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Møte med ansikt - en bevisstgjøring av fenomenet ansikt.
Problemstilling:	En bevisstgjøring av fenomenet ansikt, og hvordan dette oppleves i møtet ut fra - et filosofisk perspektiv, - et kunsthistorisk perspektiv, en skapende prosess. Didaktiske refleksjoner.
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming gjennom de tre innfallsvinklene.
Innhold:	<p>Teori: Om Emmanuel Levinas og Martin Bubers syn på møte, om møtet med den andre, om "jeg og den andre" og om ansiktets innhold. Viktige stikkord: Munn og øyne er forutsetninger for at møte skal finne sted. Ansiktet er nakent, hjelpeløst. Uforutsigbar ærlighet er inne bak ansiktet som brukes synonymt med lys, og det representerer godhet.</p> <p>Bildeanalyse: Forannevnte bekreftes gjennom bildeanalyse av ansikter fra kunsthistorien: Ikon av Jomfru Maria, ansikter av Modigliani, Leonardo da Vinci, Goya og av Schjervebeck. Det er ikke øynene og munnen som form, men det som er rundt dem som er det foranderlige, - og som skaper uttrykket, og godheten ligger i helheten. I ansiktet ligger en utstråling som beskrives som lys. Ansiktet har, mener kandidaten, helhet, harmoni, klarhet (jfr. Thomas Aquinas), og er skjønt.</p> <p>Egen forming: Denne består av maling av ansikter som en søken om ansiktet. I dette arbeidet vektlegger kandidaten prosessen og arbeidsmåten, der erfaring og erkjennelse er hovedmoment. I første fase arbeider hun ganske naturalistisk. Her utfyller analytisk og intuitiv arbeidsmåter hverandre og gir helhet i bildene og en balanse mentalt. I andre fase foretar hun en del brudd. Ved å gå over til et mer abstrahert formuttrykk, vende formatet, beskjære og ta utsnitt av ansikt, kommer kandidaten helheten nærmere; dessuten blir del, helhet og kontekst interessant. Kandidaten benytter strek og kontur for å formidle noe av dette. Her sammenlignes bildet med det virkelige liv. Det isolerte ansiktet er en umulighet. "Ved å gi avkall på noe av seg selv, og se den andre som eget ansvar, vil en harmonisk helhet oppnås," skriver hun.</p> <p>Didaktikk: Med utgangspunkt i funnet godhet, reflekterer kandidaten over dette begrepets kår og muligheter i skolen generelt, og mot tegning, form og farge i videregående skole spesielt.</p>
Forfatter:	SKOGEN, ANITA
År:	1996

Rapport:	93 sider, illustrasjoner
Tittel:	Inngang til arkitektur. Hvordan åpne for arkitekturforståelse i grunnskolen?
Problemstilling:	Hvordan åpne opp for arkitekturforståelse? Et bidrag til arkitekturundervisning i grunnskolen med utgangspunkt i studier av inngangsparti.
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk tilnærming til litteratur, observasjon og fotografi. Analyse og drøfting.
Innhold:	<p>Teori: Om arkitekturteorier, arkitektur og funksjon, arkitektur og konstruksjon, arkitektur og form. Om fotografi; herunder foto i forhold til registrering av arkitektur, valg av kamera og film.</p> <p>Registrering, analyse og fotografering: Studieobjektene er inngangspartier ved disse museene i Oslo: Astrup Fearnley Museet, Munchmuseet, Kunstneres Hus, Vigelandsmuseet, Museet for samtidskunst, Kunstindustrimuseet, Historisk Museum og Nasjonalgalleriet. En veksling mellom litteraturstudier, befaringer/observasjon/opplevelser og registreringer med fotoapparat danner grunnlag for analyse og tolking. Det utarbeides et analyseskjema. Hovedegenskapene form, funksjon og konstruksjon er basis. Inngangspartiene blir kommentert mer detaljert ut fra følgende stikkord: Organisering av flate - konstruksjon og materiale, organisering av flate - symbolfunksjon, organisering av rom - fysisk/praktisk funksjon, organisering av rom - symbolfunksjon, hovedform ramme - konstruksjon og materiale, hovedform ramme - symbolfunksjon, lys - materiale og fysisk/praktisk funksjon, dekor - materiale og symbolfunksjon. Tilnæringsmåtene: Litteratur, observasjon, fotografi og analyse av inngangspartier munner ut i forståelse for form-, funksjon- og konstruksjons-siden av arkitektur. Disse utdypes.</p> <p>Egen forming: Denne inngår i arkitekturstudiene gjennom fotografering og presentasjon av foto av inngangspartier ved de aktuelle museene (se foran).</p> <p>Didaktikk: Denne delen gjennomføres som en drøfting av særtrekk ved litteratur, observasjon og fotografi hver for seg og i samspill som døråpner til arkitektur i skolen.</p>
Forfatter:	ALME, NINA STAALSTRØM
År:	1997
Rapport:	165 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Sømfaget før og etter reform 94. Håndverket og den skapende dimensjon.
Problemstilling:	1. På hvilke måter trer håndverket og den skapende dimensjon fram i læreplanverket for VKI Søm 1994 sett i forhold til Grunnkurs Søm 1976 og

	<p>hvilke synspunkter trer fram innenfor et pedagogisk fagmiljø med tradisjoner på fagområdet? En vurdering ut i fra læreplanverkene og lærersynspunkter på eventuelle endringer</p> <p>2. På hvilke måter kan jeg skape klær med de uttryksmuligheter som rynken gir? En vurdering av erfaringene som oppnås gjennom problemstilling 1, sett i relasjon til det nye læreplanverket.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, læreplananalyse, intervju, egen forming bestående av utprøving, søm og analyse av klær. Hermeneutisk metode.
Innhold:	<p>Teori: Om håndverket, opplæringen og den skapende dimensjonen; herunder om håndverk og opplæring, begrepet håndverk avgrenset mot kunsthåndverk og den skapende dimensjonen.</p> <p>Læreplananalyse: Innledes med et studium av de aktuelle planene plassert i tid og deres læreplanteoretiske ståsted. Eksempler på resultater: Håndverket ivaretas i dagens læreplanverk selv om timetallet for praktisk arbeid er redusert. Den skapende dimensjonen er mer vektlagt nå. Sømfaget har fått nye elementer. Den generelle læreplanen tilsier en aktiv kunnskaps- tilegning og bevisstgjøring gjennom personlig styrte arbeidsprosesser. I intervju med tre håndverkslærere er meningene delte både i forhold til den håndverksmessige og skapende siden. Den nye planen synes ikke å være et lett tilgjengelig arbeidsredskap i forhold til mål og hovedmomenter. Svenneprøven ligger som et ubesvart spørsmål. På grunn av tidsmangel blir den generelle delen lite benyttet i planleggingen.</p> <p>Egen forming: Studien knyttes til problemstilling 1. Temaet er utforskning av rynken som uttryksmiddel i klær.</p> <p>Fase 1: Utprøving av rynker og materialer.</p> <p>Fase 2: Anvendelse av rynker i enkel klesdesign i fire antrekk.</p> <p>Fase 3: Designing av tre kjoler hvor formuttrykket står i fokus. Rynkeband anvendes i fase 2 og 3. Erfaringene drøftes i forhold til mål og hovedmomenter for VKI Søm.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et didaktisk tilsnitt gjennom belysning av den nye planens muligheter og begrensninger når en skal utvikle elvene både i forhold til det håndverksmessige og det skapende.</p>
Forfatter:	BENTSEN, BIRGITTE
År:	1997
Rapport:	185 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Fargetrykk i silkemørke.
Problemstilling:	<p>Hvordan kan man på ulike måter oppnå lyst eller farget mønster på mørk bunn i silkemateriale?</p> <p>Hvilke fordeler og ulemper innebærer de ulike trykkartene i undervisningssituasjonen?</p>

Metode/ framgangsmåte:	Eksperiment, produktutprøvinger og feltarbeid/didaktiske utprøvinger hvor spørre-enqueter inngår.
Innhold:	<p>Teori: Om kunnskap og kreativitet. Om stofftrykk; herunder om stofftrykk gjennom tidene, som uttrykksform i dag og stofftrykk i skolen. Om materialer og redskaper, aktuelle trykkarter og oppskrifter.</p> <p>Egen forming: Denne består av eksperiment og produktutprøvinger. Eksperimentene utføres innenfor: direktetrykk og overtrykk -pigmentfarge, direktetrykk - reaktive farger, mekanisk reserve med ulike fortykkelser, kjemisk reserve og etsetrykk. Utprøvingene skjer også i forhold til 6 ulike silkekvalliteter.</p> <p>Teknikkene vurderes ut fra kriteriene: Tekniske spørsmål knyttet til det ferdige produkt, vanskelighetsgrad i utføring av teknikk, spørsmål av praktisk betydning i undervisning, spørsmål av betydning for motivasjon og kreativ utvikling.</p> <p>Kandidaten går i dybden på utprøving av påføringsmetoder for reservetrykk. Videre på etsing på fiksert og ufiksert bunn hvor trykk, oppskrifter, damptid og stoffkvaliteter er variabler. I forhold til vurderingskriteriene (se foran) kommer reserveteknikken best ut totalt sett, mens etsetrykk kommer best ut i forhold til tekniske spørsmål knyttet til produktet. Direktetrykk scorer best i forhold til vanskelighetsgrad og reservetrykk kommer best ut når det gjelder praktiske forhold knyttet til undervisning. Erfaringene i direktetrykk, reservetrykk og etsetrykk anvendes i produkter i små formater (tørklær, barneklær) og i kimonoer. Som samlet konklusjon beskrives detaljert hvordan man på ulike måter kan oppnå lyst eller farget mønster på mørk bunn.</p> <p>Didaktikk: Det gjennomføres to undervisningsopplegg (ungdomsskole og kurs for voksne) hvor ulike teknikker anvendes. Med grunnlag i erfaringer fra disse oppleggene og egenerfaringer, skisseres et nytt undervisningsopplegg. Konklusjonene har detaljerte beskrivelser av de ulike trykkartenes fordeler og ulemper i relasjon til undervisning.</p>
Forfatter:	BRO, SISSEL
År:	1997
Rapport:	107 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Romlig formskaping sett i relasjon til kropp og læring. En studie av kroppens betydning i læringsprosessen relatert til skulptural formskaping i leire.
Problemstilling:	<ul style="list-style-type: none"> - Hvilken sammenheng er det mellom kropp og læring? - Hvordan kan kunnskap om denne sammenhengen utnyttes gjennom arbeid med romlig formskaping i leire? - Hvilke didaktiske konsekvenser kan en klargjøring av denne sammenhengen få for romlig formskaping i skolen?
Metode/	Hermeneutikk. Fenomenologisk tilnærming til egen skapende prosess.

framgangsmåte:	
Innhold:	<p>Teori: Om sammenhenger mellom kropp og læring; herunder om kropp og estetikk forstått som sanselig erkjennelse. Videre: Det er som kropp vi eksisterer i verden (Maurice Merleau-Ponty). Kropp og intelligens (Howard Gardner), Kropp og rom – romlig orientering og romlig repre-sentasjon (Ingelise Flensburg). Kroppen i bevisstheten - imaginære krop-psskjema (Mark Johnson). Kropp og læring (David A. Kolb).</p> <p>Egen forming: Denne tar utgangspunkt i Johnsons teori om imaginære kroppsskjema (som skapes gjennom interaksjon mellom kropp og om-givelser og som gjennom metaforiske projiseringer blir transformert til andre forståelsesområder) som grunnleggende/styrende strukturer for romlig formskaping i leire. Hvilke muligheter og betydninger kan de ha i skulptural formgiving? I arbeidet avgrenser hun skjemaene til det horisontale, det vertikale, container, kraft/styrke, overflate/struktur og balanse.</p> <p>Fase 1: Deltakelse ved Keramisk Workshop: Bygging av store former i leire arrangert av Torbjørn Kvasbø. Denne gir viktige erfaringer med rommet – kroppen – leira.</p> <p>Fase 2 og 4 er en videreføring i både små og store formater.</p> <p>Fase 3 er aktiv deltakelse i en brenningsprosess. Eksempler på erfaringer: Skjemaene fokuserer på hva det vil si å eksistere som kropp i verden. De er et redskap til å forstå romlige problemstillinger. Prosessen kjennetegnes av tilstedeværelse; sensitiv varhet i det konkrete. Skjemaene resulterer i en åpen og utforskende læringsprosess.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner omkring undervisning basert på kunnskap om sammenhenger mellom kropp og læring knyttet til ytre rammefaktorer, sosial- og faglig interaksjon og imaginære kroppsskjema som grunnleggende strukturer for romlig formskaping.</p>
Forfatter:	FLAATA, JORUNN
År:	1997
Rapport:	70 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Forestillingskraftens speilinger – et studie omkring den estetiske aksjonsform i formingsfaget.
Problemstilling:	<p>Hva er forestillingskraft?</p> <p>På hvilken måte kan den besynge virkeligheten?</p> <p>Hva har dette med formingsfaget å gjøre?</p> <p>Gjennom den estetiske aksjonsform stiller jeg meg mottakende for naturens uttrykksformer, slik forestillingskraften med forutsetnings-bevisshet lar fenomenene tre frem.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming - med vekt på ”awareness”- til den estetiske aksjonsform.

Innhold:	<p>Teori: Et formingsfaglig ståsted knyttes til okkult humanistisk menneskesyn. Kandidaten argumenterer for at den estetiske aksjonsformen i barndommens lek må gjenoppdages da den utgjør det høyeste utviklingsnivået i den estetiske utviklingsprosessen. Forming som estetisk aksjonsform betegnes som rekreasjonsfag; mennesket går opp i en bevegelse og den estetiske sinnsstemningen omskaper og foredler individet. Dvs. jeg formes idet jeg former. Det argumenteres for at gjenstandsverdenen kan gi oss opplysninger om aktiviteter på sjelsplan og slik være et middel til å forstå hvordan verden konstitueres for oss. Den estetiske aksjonsformen er det frie spill med leken som den høyeste utviklingen, og forestillingskraften er en skapende kraft; den opprinnelige sjelskraften som en kan møte, betrakte verden gjennom. Det som viser seg ved seg selv, tiltrekker en, er attraktivt og vakkert ved at det skapes gjennom individets tanke-mønstre.</p> <p>Egen forming: Gjennom åpenhet og varhet for verden, slik den ter seg, søker kandidaten en suksessiv prosess - mot den estetiske aksjonsformen - en sinnstilstand. Gjennom fotografier - "i meg vokser trær" - beskrives trærns speilinger i vann slik de kommer mot kandidaten. Bevegelsen avdekkes i motivene, og det dualistiske prinsippet understøttes av komplementære og/eller lys-mørke-kontraster. Kandidaten søker budskapet gjennom symbolikk med bakgrunn i framlagt teori og egen verdensanskuelse. Eksempelvis symboliserer trær som spiller seg i vann, det androgyne (som det hele kjønn). Det er enheten, helheten som søkes ved en fokusert tilstedeværelse rettet mot tingenes indre essenser.</p> <p>Didaktikk: Oppgaven er et innlegg i en debatt om formingsfagets muligheter for estetisk opplevelse og menneskelig vekst.</p>
Forfatter:	GULLIKSEN, MARTE
År:	1997
Rapport:	155 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Det skapende møtet - En teoretisk og en praktisk-estetisk studie av personens møte med materialet i den skapende prosessen.
Problemstilling:	<p>1 a) Hva skjer i interaksjonen mellom personen og materialet i den skapende prosessen? b) Hva betyr dette for personens og prosessens utvikling?</p> <p>2 Hvordan kan jeg ved å studere denne interaksjonen bli den mer bevisst, forstå den bedre og utnytte den bedre?</p> <p>En teoretisk undersøkelse, og en praktisk-estetisk studie, analyse og drøfting av egne opplevelser i den skapende prosessen i forhold til personen (sansning og erkjennelse) - materialet (stoff og form) - situasjonen (den estetiske skapelsesprosessen).</p>
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk - hermeneutisk tilnærming til en feltstudie. Egen prosess dokumenteres på grunnlag av observasjon, bearbeiding og analyse

	av notater som jevnføres med presentert teori.
Innhold:	<p>Teori: Om forholdet mellom sansing og erkjennelse - den før-objektive opplevelsen, om sansing og persepsjon, erfaring og erkjennelse, vår kulturs forhold til materialet og om den skapende prosessen.</p> <p>Egen forming: Denne studien består av sju prosjekt to skåler og fem skap. I det skapende møtet foregår en interaksjon mellom 1) personen og 2) materialet som gis betegnelsen 3) situasjonen. Interaksjonen mellom disse tre 'variablene' foregår parallelt på tre plan: grunnivået; det fysisk-mekaniske planet, det estetiske idé-planet og det erkjennelsesmessige planet. Det skapende møtet innebærer forandring og utvikling. Noen eksempler: På grunnivået foregår møtet med det direkte fysiske arbeidet, den sanselige kontakten og den konkrete utformingen. Hardt fysisk arbeid gjør intensiteten i møtet sterkere. På det estetiske idé-planet knyttes møtene i stor grad til formproblematikk. Formen, linjene, fargene, teks-turen og det helhetlige uttrykket formidler kandidatens forståelse av treet som materiale og estetisk idé. På det erkjennelsesmessige planet er det opplevelsene fra de to andre planene som bearbeides, utvikles og blir til nye kognitive strukturer. Også her er møtene avhengig av motstand for å føre til utvikling. "Det skapende møtet med materialet er den skapende persons møte med et "det" (Buber), men gjennom møtet med dette "det" møter hun også seg selv."</p> <p>Didaktikk: Denne delen består av en konstruksjon og begrepsliggjøring av en referanseramme for læringspotensialer og utviklingsmuligheter i det skapende møtet.</p>
Forfatter:	JUUSOLA, PER OLA
År:	1997
Rapport:	118 sider, illustrasjoner , vedlegg.
Tittel:	Digital billedkunst. En kartleggende feltundersøkelse.
Problemstilling:	<p>Undersøkelsen søker svar på hva digital billedkunst er eller kan være. Dette søkes gjennom en kombinasjon av eget skapende arbeid i feltet, bruk av internett og litteraturstudier.</p> <p>Med bakgrunn i denne kartleggingen drøfte relevans i forhold til vektlegging av emnet i læreplanen L97 og faget kunst og håndverk.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Feltundersøkelse der følgende inngår: Litteraturstudier, programtesting, eget digitalt og fysisk materielt bildeskapende arbeid, observasjon og deltaking i nyhetsgruppediskusjoner, søking på internett, lagning av hjemmeside, CD-rom av oppgaven og læreplananalyse.
Innhold:	Teori og egen forming: Utprøving av programvare og bildeskaping er grunnlaget for organisering og beskrivelse av feltet. Det er mellom 50 –

	<p>100 program som er testet ut. Feltstudien gir kandidaten bakgrunn for å organisere og systematisere de ulike delene i 6 felt. Disse er: 1) Abstrakte faktorer: Ulike relasjoner mellom materialitet og digital kunst/formater, virtuell kunst. 2) Det todimensjonale området: bitmap, 2D-vektor, kombinasjon av disse, moaré, 2D-manipulasjon, 2D Morphing, 2D-animasjon, fraktaler og brukav effekter. 3) Det tredimensjonale feltet: 3D-modellering, 3D-objekter og virkelighetsframstilling, 3D-rendering, VRML, 3D-animasjon, 3D i kombinasjon med 2D, 3D-illusjon, 3D-fraktaler. 4) Programmering og annen digital kunst: Html-programmering, Java og interaktiv kunst, interaktiv kunst i historisk perspektiv, demoer, ASCII-"kunst". 5) Internett: Billedkunst på internett. 6) Presentasjonsformer. Kandidaten kan ikke finne en lignende systematisering i feltet. Systematiseringen gir en oversikt over hva digital bildekunst kan være på gjeldende tidspunkt.</p> <p>Didaktikk: En analyse og drøfting av L-97 viser mange aktuelle arbeidsområder for data. Enkeltutsagn i planen systematiseres og kandidaten finner at planen inneholder 15 ulike bruksmåter/områder fordelt på ulike fag og nivå. For fagplanen i kunst og håndverk finner han bare 4 områder hvor IT er nevnt spesifikt. Det gjelder Animasjon, "tegne" - i vid be-tydning, digitalisere og manipulere data (fra 6. til 8. klasses-trinn). Når han spør hvor kunst og håndverksfaget kan involvere seg i tverrfaglig arbeid der IT tenkes brukt, blir bildet atskillig rikere. Konklusjonen er at mulig-hetene er mange, men at planen mangler en helhetsforståelse for digital bildekunst i kunst og håndverksfaget, og de tverrfaglige mulighetene teknologien og denne kunsten kan gi.</p>
Forfatter:	PEDERSEN, ODDFRID SKJERVE
År:	1997
Rapport:	196 sider, illustrasjoner, vedlegg. (Ikke til utlån, etter kandidatens ønske)
Tittel:	Lys. Lys, farger - mennesket. Kunst og kulturformidling i skolen.
Problemstilling:	<p>Kunst og kulturformidling. Hvilke muligheter har barn og unge til å få realisert intensjonene i M-85 på dette området? En didaktisk vurdering av dette emnets plass i grunnskolen.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Spørreundersøkelse, eget formingsarbeid og forsøk i skolen med analyse av elevarbeid.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om formingsfagets historie, og intensjonene i M-85. Avklaring av begrepene kultur, kunst, formkultur og kunstformidling.</p> <p>Spørreundersøkelse: Spørreskjema angående kunstformidlingens kår i Norge besvares av 96 kunstforeninger og 534 skoler. (Undersøkelsen er gjennomført i 1986/87.) Spørsmålene angår: Lokaler, plassering av kunst, samarbeid om utlån, planlegging av kunstformidling, hyppighet av ulike</p>

	<p>typer utstillinger, samarbeid med lokale kunstnere, Landslaget kunst i skolen og Riksgalleriet. Videre om tiltak ved skolebesøk, omvisning og samarbeid mellom kunstforeninger og skole. Dessuten om synspunkter på kunstformidling.</p> <p>Noen eksempler på resultater: Negative funn er dominerende, men det finnes også positive sider ved kunstformidlingen. De aller fleste skoler har ikke lokaler til kunstutstillinger, svært mange eier ikke kunst selv. Det er lite samarbeid med kunstforeninger, men det som finnes betegnes som godt. Reproduksjoner av kunstverk i lærebøker blir brukt i liten grad. LKS's vandreutstillinger blir brukt av halvparten av skolene når de er i distriktet. Riksgalleriets utstillinger blir benyttet av 2/5 deler av skolene som har svart. Læreren anses som viktig i skolens kunstformidling, men kompetansen synes mindre god.</p> <p>Egen forming: Dette består i bildearbeid ut fra temaet: Lys, farger - mennesket.</p> <p>Didaktikk: Spørreundersøkelsen (jfr. foran) og et undervisningsopplegg i ungdomsskolen, danner utgangspunkt for drøftinger knyttet til kunstformidling. I undervisningsopplegget benyttes kunstbilder som utgangspunkt for bildearbeid ut fra temaet Mennesket - ung i dag romantikken. Kandidaten finner en tendens til at kunstutstillingen virker inspirerende, gir støt til selvtutfoldelse og forbedring av elevenes uttrykk.</p>
Forfatter:	SCHMIDT, ANNE GURO
År:	1997
Rapport:	122 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Kristusbildet - med hovedvekt på egen tid.
Problemstilling:	<p>Hvordan blir Kristus framstilt i ulike bilder av ham?</p> <p>En søken gjennom</p> <p>Billedhistorien: - fra vestlig kristen kulturs billedhistorie - folkelige religiøse populærbilder</p> <p>Kristusbildet i egen tid: - intervju med fire kunstnere - eget arbeid</p> <p>En kartlegging av viktige områder ved tverrfaglig møte mellom Kristendom med religions- og livssynsorientering og Kunst og håndverk, for utnyttning av muligheter ved bruk av Kristusbildet.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk vinkel: Litteraturstudier, bildestudier, intervju og egen forming.
Innhold:	Teorigrunnlag: Stoff knyttet til den kristne tro; herunder om Jesu navn og betegnelser i Bibelen. Kristusbildet i bildehistorien; herunder trekk fra vestlig kristen kulturs bildehistorie (visualisert) og de folkelige religiøse populærbildene (visualisert).

	<p>Intervju med fire kunstnere: Hensikt å belyse Kristusbildet i egen tid. Intervjuene handler om hvordan de utvalgte kunstnerne framstiller Kristus i ord og bilder. Kunstnerne er Barbro Raen Thomassen, Marit Bjorland, Niels Helledie og Kjell Pahr-Iversen som har svært ulike formspråk som vektlegger helt ulike sider ved Kristus. Eksempelvis søker Raen Thomassen å formidle den protestantiske identitet og den lidende Kristus. Bjorland en syntese av Kristus gjerne gjennom symbolbruk og Helledie lidelse, den himmelske og jordiske kjærlighet, og Pahr-Iversen nåden og gleden i et abstrahert formspråk.</p> <p>Egen forming: Denne består av 12 bilder hvor hvert er laget med bakgrunn i ett av Jesu navn med utfyllende skriftsteder. Eksempelvis: Fredsfyrste, Lammet, Livets brød, Kongenes konge. Bildene er laget i mange materialer i et forenklet og fortettet formspråk der symboler er et viktig virkemiddel. Intensjoner, arbeidsprosesser og erfaringer beskrives.</p> <p>Didaktikk: En drøfting av områder for tverrfaglig møte og muligheter ved bruk av Kristusbildet i undervisningen i de to aktuelle fagene.</p>
Forfatter:	TRANVÅG, GUNNAR
År:	1997
Rapport:	164 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Designmetodikk.
Problemstilling:	<p>Kva designmetodiske kunnskapar kan tilretteleggjast for bruksformundervisning på ungdomssteget?</p> <p>Ved undersøkjing av fagfeltet designmetodikk gjennom litteraturstudie, feltintervju og eiga skapande arbeid, vurdere kva designmetodiske kunnskapar som kan tilretteleggast for bruksformundervisning på ungdomssteget.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudie, åpent intervju og egen skaping hvor element fra fenomenologisk og hermeneutisk forskningsteori kombineres.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Klargjøring av begrepene design og designmetodikk. Om designmetodiske teorier og metoder; herunder design som tredelt, todelt og linear prosess, som sirkulær prosess, kombinasjonsprosess, kreativ- og problemløsningsprosess, som produktutvikling, som kriterieprosess. Dessuten betraktninger knyttet til strukturoppbygging f.eks. tegningens og modellens plass i designmetodikken.</p> <p>Intervju av fem designere. Disse belyser informantenes forhold til designmetodikk generelt, designprosess, metodevalg, intuitive og rasjonelle metoder, andre delmetoder og metodekombinering, overføringsverdi til bruk i undervisning og deres syn på samarbeid og tverrfaglig arbeid innen-</p>

	<p>for feltet.</p> <p>Egen forming: Denne består av skapende arbeid der kandidaten dokumenterer egne prosesser knyttet til designing av 3 musikkskap for mini- og midi-anlegg. Det utarbeides modell for arbeidet på grunnlag av egen erfart metodebruk. Denne er delvis linear, men skissering, idéfase og vurdering involveres i de fleste stegene før selve produksjonen og gjennomføringen.</p> <p>Didaktikk: Denne delen inneholder refleksjoner knyttet til bruk og tillempling av hovedmetoder i designarbeid - jfr. teori, intervju og egen skaping foran - relatert til undervisning på ungdomstrinnet. Kandidaten mener at de fleste metodene kan nyttes med tillemperinger. Designmetodikken må imidlertid ikke dominere slik at selve formingsaktiviteten blir skadelidende.</p>
Forfatter:	TVEITEN, GRO SISSEL
År:	1997
Rapport:	127 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Bok som fenomen. En undersøkelse av bok som fenomen via Artists´ Books.
Problemstilling:	<p>En undersøkelse av boken som fenomen, avgrenset til bokens egenartede og estetiske kvaliteter.</p> <p>Undersøkelsen utføres</p> <ul style="list-style-type: none"> - gjennom en teoretisk tilnærming til boken sett i et utviklingsperspektiv - og gjennom eget skapende arbeid med boken som kreativt objekt, via området Artists´ Books.
Metode/ framgangsmåte:	Kombinasjon av fenomenologisk og hermeneutisk metode hvor teksttolkning, intervju og egen skapende virksomhet inngår.
Innhold:	<p>Teori: Om hovedtrekkene i bokas historie og bokas utforming gjennom ulike stilepoker. Om boka i et samtids- og framtidsperspektiv hvor bl.a. tre intervjuer (se under) og bok/kunstområdet Artists´ Books (kunstneres bøker/kunstnerbøker) inngår. Sistnevnte kunstområde, som lages for å framskaffe opplevelser, stemninger og reaksjoner hos et publikum ved bevisst å utnytte de estetiske virkemidler, fungerer som inspirasjonskilde og redskap i den praktisk-estetiske delen av oppgaven.</p> <p>Intervjuer: Informantene Trond Berg Eriksen, Jon Bing og Rune O. Relling bringer utdypinger i forhold til bokas egenartede og estetiske kvaliteter slik som materialitet/taktilitet, berøringsperspektiv, nærhetsperspektiv/tidsperspektiv, umiddelbarhet, tiltalenhet og hensiktsmessighet. Sammen med teori for øvrig kommer det fram en tro på at boka har overlevelsessevne og kombinasjonsmuligheter i forhold til nye medier.</p> <p>Egen forming: Foruten studier av Artists´ Books er tekster av lyrikeren</p>

	<p>Kjell Erik Vindtorn av stor betydning. Hans tekster er en viktig del av innholdet som egne produkter bygges opp rundt. Denne delen består av 68 produkter som presenteres i 3 faser: myldrefase, arbeid i serier og arbeid med sluttprodukter. Av funnene framstår tidsaspektet, romaspektet og materialitetaspektet som essensene som sier mest om bokas spesielle kvaliteter.</p> <p>Didaktikk: Om fagets særtrekk gjennom møte mellom kunst og håndverk og didaktiske refleksjoner. Kandidaten grunngir hvorfor og på hvilke måter boka kan brukes som ledd i bevisstgjørings- og læringsprosesser i formgivingsfaget i videregående skole.</p>
Forfatter:	WATERHOUSE, ANN – HEGE LORVIK
År:	1997
Rapport:	198 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Tekstur og uttrykk.
Problemstilling:	Hvilke uttrykksmuligheter kan en undersøkelse av tekstur gi til arbeid i materialet tre?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, hermeneutisk tilnærming til et felt - utprøving og vurdering av teksturuttrykk i tre og eget skapende arbeid.
Innhold:	<p>Teori: Om begrepsavklaring og en tilnærming til området tekstur hvor selve begrepet avklares og utdypes ved belysing fra ulike vinkler: Tekstur i natur og skapt av menneske, taktil og visuell tekstur, tekstur styrt av materialets struktur, verktøy og teknikk, av praktisk, formalestetisk og budskapsmessig funksjon, tekstur sett som spor, tekstur og avstand, rom og mønster. Videre om begrepet uttrykk i relasjon til tekstur som estetisk virkemiddel. Om taktil og visuell sansing, persepsjon og gestaltpsykologi. Dessuten om materialet tre.</p> <p>Egen forming: En praktisk tilnærming til tekstur foretas gjennom foto som beskrives. Beskrivelsene avfører et sett vurderingskriterier til beskrivelse av tekstur. Disse er: Retning, strek, kontraster, temperatur, energi, taktilitet, farge, lys/skygge, signal, fornemmelse, assosiasjon. Disse samles under de tre begrepene: Materialitet, bevegelse og subjektiv tolkning. Disse anvendes i beskrivelse og tolkning av 42 teksturutprøvinger i tre. Disse viser at materialets innvirkning på teksturuttrykket henger sammen med graden av bearbeiding, farge, struktur, dimensjon, taktilitet og glans. Bevegelsens innvirkning henger sammen med faktorene energi, retning, spenning, rytme og bevegelseskarakter. Den subjektive tolkning knyttes til assosiasjon, fornemmelse og preg. I det skapende arbeidet søker kandidaten å gi uttrykk for hvordan tekstur på ulike måter kan være styrende i arbeid med nonfigurative objekt. Temaet for objektene er "variasjon", og kandidaten tar utgangspunkt i en eller flere av utprøvingene. Samlet utgjør denne delen fire enkeltobjekt og en serie på åtte stykker. Undersøkelsen</p>

	<p>viser bl.a. at tekstur kan framstå som et formalestetisk, materialstyrt, teknisk og verktøystyrt uttrykk.</p> <p>Didaktikk: En analyse av fagplandelene av M-74, M-87 og L-97 viser at målsetningen for arbeid med fagets virkemidler, som tekstur er en del av, endrer seg. Eksempler på fellestrekk: Planene tar i sterk grad for seg menneskeskapt teksturer. Den visuelle opplevelsen av tekstur har stor plass, og tekstur styrt av material, redskap og teknikk er rådende.</p>
Forfatter:	WETTERHUS, KIRSTINE ELISABET
År:	1997
Rapport:	98 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Noko å spinna vidare på... - om tilhøvet mellom automatisert praktisk dugleik og skapande verksemd.
Problemstilling:	<p>Korleis er tilhøvet mellom automatisert praktisk dugleik og skapande verksemd i formingsfaget?</p> <ul style="list-style-type: none"> - ei undersøking av læreplanar for grunnskulen og - ei undersøking av eigne røynsler knytt til arbeid med spinning av tråd.
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk tilnærming til teori, læreplaner, videoopptak av spinneprosess, logger, utprøving av tråd og formingsobjekt.
Innhold:	<p>Teori: Om kunnskap og kreativitet, læreplaner, spinning av tråd.</p> <p>Undersøking av læreplaner: Praktisk dyktighet og skapende virksomhet undersøkes i planene for grunnskolen fra 1939 til 1997. Eksempler på funn: Håndarbeid for jenter i N.pl-39 er et ytterpunkt med bare øving av praktisk dyktighet, mens M-74 står på den andre sida med skapende virksomhet som fanesak. M-87 er den eneste planen som fullt ut ivaretar likestilling mellom kunnskap og kreativitet. Tegning og håndarbeid for gutter i N.pl.-39, F.pl.-60 og L-97 er tuftet på praktisk dyktighet, og like-vel er den skapende sida til stede i større eller mindre grad. L-97 sikter dessuten mot teoretisk kunnskap. Undersøkelsen viser at det er viktig for formingsfaget å ha et fundament av praktisk dyktighet. Dette er med og fremmer skapende virksomhet.</p> <p>Egen forming: Egen og en kollegas spinneprosess dokumenteres gjennom videoopptak med logger. Kandidaten viser at tilegning av praktisk og teknisk dyktighet skjer gjennom nyfiken interesse, demonstrasjon, prøving og feiling, mestring, perfektjonering mot automatisering. De laveste stegene er mye preget av problemløsning. Når ferdigheten øker, kan en få fram - skape - den tråden en ønsker, og det må være poenget med å lære å spinne. Trådene anvendes i en åpen eksperimentering som munner ut i objekt hvor tråden og sammenstillinger av tråder er hovedvirkemidlene. Totalt viser erfaringene at den skapende siden spiller på lag med praktisk</p>

	dyktighet. Didaktikk: Med grunnlag i de to undersøkningene drøftes forholdet mellom de to dimensjonene. Konklusjonen er at det er et forhold mellom praktisk dyktighet og skapende virksomhet, og at forholdet er best ivaretatt når begge deler er til stede, og har åpning for at det ene kan være mer fram-tredende enn det andre i visse perioder.
Forfatter:	AASHEIM, INGVILD
År:	1997
Rapport:	102 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Kunst i natur og uteskule.
Problemstilling:	Kva kan eg finna ut om komposisjon og stadsforståing når eg formar eit rom for kontemplasjon med einkle reiskapar og naturkomponentar? Kva kan ein vinna ved å kobla uteskulepedagogikk med kunst og handverksfaget?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, deltakende observasjon, intervju, egen skaping med karakter av aksjonstrategi.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om natur og kultur, kunst i natur, om komposisjonskriterier og stedsforståelse.</p> <p>Intervjuer: "Landart"-kunstnerne Alfio Bonanno og Alfred Vaagsvold intervjues om deres forhold til stedsforståelse, komposisjon, egen skapingsprosess, opplevelse og pedagogikk. Eksempler på resultat: Bonanno ser på prosessen som det viktigste, at naturen setter fantasien i sving, at en må oppleve naturen på dens egne premisser, og at arbeidet er et middel til å synliggjøre naturen. Vaagsvold er opptatt av å finne gode formuttrykk i store format og at disse står i et kontrastforhold til naturen. Pedagogisk er han opptatt av å få kontakt med det skapende i seg selv.</p> <p>Egen forming: Denne består av skaping av kunst i natur hvor kandidaten deltar i et prosjekt sammen med faglærerstudenter, og hun lager fem installasjoner der rom for kontemplasjon er tema. Kandidaten finner at hun søker etter steder som appellerer til henne: De tar imot henne med sitt eksistensielle innhold som lyst og mørkt, kaldt og varmt, mykt og hardt. Hun lar seg fascinere av dyr hun møter og at stemningsrommene, skapt gjennom egen handling og sansing av sted og natur, gir henne en inderligere erkjennelse av naturkomponentene hun komponerer med - glede over nyansene i det formalestetiske og det materielle - opplevelse og kjennskap. Hun mener at stedene inviterer til å stoppe opp, reflektere og gir mulighet for bedre stedsforståelse og glede ved stedene.</p> <p>Didaktikk: Denne delen utgjør en drøfting av møtepunktet mellom barn og</p>

	<p>kunst i natur. Grunnlag for drøftingen tar kandidaten i L-97 - kunst og håndverk, syn på tilegning av kunnskap også i forhold til det estetiske. Dessuten kunnskap om økologi, psykomotorikk, lek, friluftsliv og uteskole. Kandidaten mener at dette møtepunktet er tjenlig for eleven kunnskapsmessig, estetisk og etisk sett.</p>
Forfatter:	AMARI, MORTEZA
År:	1998
Rapport:	101 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Digital billedskapning.
Problemstilling:	<p>Hva er muligheter og begrensninger i bruk av billedbehandlingsprogram i digital billedskapning? I hvilken grad spiller våre holdninger og vår kulturforankring inn? Hva slags syn på læring ligger til grunn for å anvende teknologien i undervisningssammenheng?</p>
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, fenomenografisk tilnærming til forståelse av billedbehandling; herunder deltakende observasjon, spørreskjema og egen billedskapning.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om informasjon og verdensbilde: informasjonsteori og bilder i lys av denne. Om medier forandrer samfunnet og om ulike syn på læring. Om billedbehandlingsprogram: pedagogiske program og "Fractal Design Painter" (programmet som benyttes i oppgaven).</p> <p>Egen forming: Denne består i å prøve ut og å skaffe seg erfaringer med noen sider av programvaren "Painter". Disse er "Scripts" (avspilling og redigering), "Farge", "Art materials" og "Floaters" Erfaringene summeres opp i forhold til kroppslig erfaring, erfaringer med digitalt tegnebord, tegneprosess, arbeid med farger, arbeid med underlag og bakgrunn og digital collage.</p> <p>Eksempler på erfaringer: Teknologien som tegneredskap, er en total sanselig, kroppslig erfaring av denne og ikke noe annet. Datamaskinen er et sterkt visuelt og taktilt medium. Tegneprosessen er sirkulær; en kan gå fram og tilbake i prosessen. En slik arbeidsprosess kan bare gjøres i arbeid med digitale bilder.</p> <p>Didaktikk: Egne erfaringer, observasjoner av barn ved seminaret "Computeren som billedværktøy II" (4. og 9. kl) og en spørre-enquete blant formingslærere i lærerutdanninga på bildebehandlingskurs, stilles sammen og danner grunnlag for diskusjon knyttet til spørsmålene i problemstillingen. Denne spenner vidt. Det uttrykkes en fare forbundet med å la et mekanistisk menneskesyn og læringssyn styre utviklingen. Læring og formidling av lærestoff blir forsterket eller forminsket når det går gjennom kulturelle, sosiale og ubevisste filter. Slik også med digitale bilder, men de er ennå ikke integrert i vår kulturelle bevissthet. Digital</p>

	bildebehandling må ikke studeres isolert fra kulturutviklingen. Bilde- skapende arbeid skjer gjennom kroppslig erfaring og er et uttrykk for menneskelig behov, og digital bildeskaping er ikke et unntak. Det er stort behov for forskning om barns utvikling i arbeid med digitale bilder, og vurdering i bruken av teknologi i et utviklingsperspektiv.
Forfatter:	GÅRDVIK, METTE
År:	1998
Rapport:	162 sider, illustrasjoner
Tittel:	Treskjeen som middel i erfaringslæring
Problemstilling:	Hvilke kunnskaper kan en tilegne seg ved å forme treskjeer? - om tre som materiale, - om bruk av enkle redskaper, - om form og funksjon, - om læring ved å erfare?
Metode/ framgangsmåte:	Aksjonsforskningsstrategi der deltakende observasjon, intervju, video- opptak av håndverkere og eget skapende arbeid inngår.
Innhold:	<p>Teori: Om erfaringslæring, herunder om erfaringslæring relatert til kunnskapsbegrep og dagens skole. Kulturstoff om skjeer, form og funksjon relatert til skje, tre som materiale til skjeer og om enkle håndredskaper til skjemaking.</p> <p>Egen forming: I en oppstartfase deltar kandidaten i undervisning om skjemaking i en faglærerklasser. Her inngår en helhetlig opplevelse og erfaring med innhenting av materialer, redskapsbruk, materialeegenskaper, tørking, bruk av enkle redskaper og erfaring om form og funksjon. På dette grunnlaget utarbeides spiseskjeer i rå bjørk - totalt 30 stk. Kriterier for videre arbeid: Materiale, form, funksjon, helhet.</p> <p>I Fase II arbeides det ut fra formkategoriene: Geometrisk, organisk og en blanding av disse formene. Geometriske former er greiest å definere, men også denne formkarakteren er vanskelig å beholde i hele skjeen.</p> <p>Fase III består av serier der skjebladene er rund-, dråpe- og spissformede, mens skaftene varieres. Dette valget har basis i kulturstoffet om skjeer.</p> <p>Erfaringene viser at utformingen nå går lettere. Intervju og observasjon av håndverkerne: Olav Mårdalen, Ragnvald Frøysadal og Jarle Hugstmyr gir dels ulike, dels sammenfallende og viktig informasjon om skjemaking.</p> <p>Kunnskaper fra hver av dem prøves ut. Dette dreier seg eksempelvis om kløving av emner, utnyttning av materialets struktur og redskapsbruk - spikking, form, funksjon og styrke, tørking av emner og overflatebehandling.</p> <p>I oppsummeringen poengteres helhetsforståelsen av en prosess, nærkontakt med redskapene og deres funksjon, utvikling av håndlag, sammenhengen mellom form, funksjon og materiale. Møtet med håndverkerne gir kandidaten erfaring med både "refleksjon - i - handling" og "refleksjon - over - handling". Kunnskapene om materiale, redskaper, form og funksjon etablerer seg etter hvert i kandidaten som ferdighets- og</p>

	<p>fortrolighetskunnskap, og dette krever tid.</p> <p>Didaktikk: Hele aksjonen handler om læring, (jfr. foran). Beskrivelse av og kommentarer til et undervisningsopplegg i en folkehøgskoleklasse supplerer egenerfaringene.</p>
Forfatter:	HERREGÅRDEN, REIDUN IRENE
År:	1998
Rapport:	125 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Arbeidsbok i forming/kunst og håndverk.
Problemstilling:	Hvilke funksjoner kan arbeidsboken i forming/kunst og håndverk ha?
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk strategi. Litteraturstudier, spørreskjema, analyse og tolkning av elevers, studenters og egne arbeidsbøker, intervju, introspeksjon.
Innhold:	<p>Teori: Om arbeidsbok; herunder arbeidsbok i skolen, begrunnelse og bruk, et historisk perspektiv, arbeidsbok i skolen i forming i dag, begrunnelse og bruk. Om forming i skolen, forming og kunnskap.</p> <p>Arbeidsboken i forming: Denne studeres gjennom spørreundersøkelse, analyse og tolkning av arbeidsbøker fra grunnskole, videregående skole og høgskole, samt intervju med lærere og studenter. Det generelle inntrykket er at arbeidsboken i forming er lite i bruk i grunnskolen. Dette bekrefter spørreundersøkelsen i Larvik kommune. Utvalgte arbeidsbøker (13 stk.) deles i ulike kategorier. Tolkingarbeidet viser en del fellestrekk i forhold til funksjoner: De har mulighet til å fungere som læringsbøker for eleven, studenten og læreren både a) i dokumentasjonsprosessen og b) i etterkant og på alle plan i formingsprosessen. For a) ligger læringen i at en dokumenterer, at arbeidet blir synliggjort og gir mulighet for refleksjon. For b) ligger læringen i de språkliggjorte tanker/refleksjoner, følelser og handlinger som boken dokumenterer, og som gir mulighet for refleksjon. De fleste kategoriene kan fungere som formingsprodukt. Elevens/studentens personlighet og modenhet, oppgavetype og lærerens instruksjoner har innvirkning på dokumentasjonen.</p> <p>Egen forming: Den dokumenteres i arbeidsbøker som knyttes til temaet "Papir som formings- og uttrykksmateriale". Ulike typer arbeidsbøker analyseres ut fra hva som dokumenteres, hvordan prosesser dokumenteres, hvilken form dokumentasjonen har, og om arbeidsboken bearbeides bevisst estetisk. Selve arbeidet med å lage arbeidsbok analyseres. Totalt viser eget arbeid med arbeidsbok at den kan fungere som læringsbok, lærebok og formingsprodukt. Oppgavetyper og retningslinjer er avgjør-ende for innhold, omfang, dokumentasjonsmåte og -form.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et didaktisk perspektiv, og avrundes med en diskusjon og vurdering av arbeidsbøkernes funksjoner i faget.</p>

Forfatter:	HVÅL, ANNE
År:	1998
Rapport:	155 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Sceneriforming. – De visuelle sceniske virkemidler fra det store til det lille teater.
Problemstilling:	Utforming av et sceneri for skolens lille teater med bakgrunn i erfaringer fra det store teater. En drøfting og utvikling av sceniske virkemidler i klasserommets teater.
Metode/ framgangsmåte:	Et Feltstudium av hermeneutisk karakter. En spørre-enquet gjennomføres som forundersøkelse. Observasjon av teaterforestillinger og eget skapende arbeid utgjør selve feltet.
Innhold:	<p>Teori: Om scenografien og virkemidlene; herunder et teaterhistorisk riss, om scenebildets visuelle virkemidler, teaterscenens usynlige virkemidler og scenografisk persepsjon.</p> <p>Studie av scenografi i det profesjonelle teater: Denne foregår som observasjon av 13 forestillinger hvor kandidaten er på utkikk etter hvilke og hvordan sceniske virkemidler behandles i det sceniske rom. Hensikten med observasjonene er å samle konkret kunnskap som kan benyttes i eget praktisk skapende arbeid. Konklusjonen er at farge, lys, kontrast, geometriske figurer og tekstil, tre, plast, papir... er de mest framtrede virkemidlene. Farge for eksempel benyttes som kontrastpar, som primærfarger. De kan være symbol- og stemningsskapende og karakteriserende for kultur, tradisjon og virkelighet.</p> <p>Egen forming: Denne består av utforming av skolesceneri i klasserommet med bakgrunn i erfaringer fra det store teater (jfr. foran). I tillegg velges arbeidskriterier begrunnet i tilgjengelighet, aktualitet og hensiktsmessighet. Kulissene knyttes til skog og by som handlingsområde da det finnes en rekke aktuelle skuespill som foregår der. Videre lages kulissene i små format. Dette begrunnes i størrelse i klasserommet og barn skal kunne montere og demontere dem, og kulissene skal kunne fraktes og lagres lett. Arbeidet foregår i tre faser hvor den første er åpen utprøvende, en mer strukturert utprøving og arbeid med sluttprodukter. Prosess og produkt analyseres og tolkes. I sluttproduktene er de visuelle virkemidlene farge og geometriske former gjengangere. Disse har kvaliteter for flerbruk, og de kan produseres av barn.</p> <p>Didaktikk: Teater og sceneforming sees i lys av didaktikkens hva, hvorfor og hvordan - spesielt knyttet til kunst og håndverksfaget, men også i tverrfaglig sammenheng. Drøftingene munner ut i et forslag til undervisningsopplegg.</p>

Forfatter:	MIDTLID, SISSEL
År:	1998
Rapport:	104 sider, illustrasjoner
Tittel:	Fotografi som visuell ytring – ei gransking av skapande prosessar.
Problemstilling:	Kva viser seg å vere hemmande og fremjande faktorar i min eigen skapande prosess, og korleis kan denne innsikt nyttast i didaktisk samanheng?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til egne skapende prosesser, foto og loggbok som dokumentasjon og tolkingsgrunnlag.
Innhold:	<p>Teori: Om skapende virksomhet, stedsforståelse, gratie og flyt, refleksjon og handling i skapende prosesser, fotografiets dobbelte rolle: som visuell ytring og dokumentasjon. Videre om landskap.</p> <p>Egen forming: Fotografi har i oppgaven en dobbelt rolle; som visuell ytring og dokumentasjon av skapende prosesser. Utgangspunktet er åpent og kandidaten fotograferer steder som innehar kvaliteter som interesserer henne. Etter et prøveprosjekt - kalt fem estetiske reiser - erfarer hun at den skapende prosessen stopper opp. Engasjementet er fraværende, handlinga er repeterende og kjedelig, mer eller mindre bevisste kriterier hemmer aktiviteten. Med denne ballasten, avgrenses det videre arbeidet til å gjelde landskap hvor fotografi og logg dokumenterer 11 skapingssekvenser. Eksempler: "Skagen", "Vatn", "I grålysinga" og "Sol-cadenz". Gjennom tolkingarbeidet finner kandidaten at det er selve stedsopplevelsen som er kjernepunktet for de skapende prosessene. En åpen holdning til opplevelsen av stedet er viktig. Stedet representerer et konkret sted, men er også et "rom" for meditasjon, til å opprette dialog og likevekt for henne selv som igjen er forutsetning for skaping. Konsentrasjon, ro og fred er vesentlig; dessuten å leke med uttrykket og å gløkke seg selv. Det mest kritiske punktet i prosessene er når bildene kommer fra framkalling; dvs. å oppleve forholdet mellom forventning og resultat.</p> <p>Didaktikk: Denne delen gjennomføres som en drøfting av erfaringene i egne prosesser i relasjon til undervisning i folkehøgskole.</p>
Forfatter:	RUDE, METTE
År:	1998
Rapport:	108 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Kulturell bevisstgjøring med hverdagskulturen som utgangspunkt.
Problemstilling:	<p>Hvordan utvikle kulturell bevisstgjøring gjennom visuell fremstilling?</p> <ul style="list-style-type: none"> - utvikle egen kulturell bevissthet - sette i gang kulturelle og kreative prosesser hos dagens unge

Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, produksjon og tolking av et felt hvor egen billedskapende prosess med tolking av bilder og elevers møte med bildene inngår.
Innhold:	<p>Teori: Om kulturell bevisstgjøring. Om popkunsten med hverdagslivet som arena. Popkunstens formspråk, videreføring av popkunsten til dagens kunstbilde og fristilling av det moderne menneske. Om collage som visuell framstilling.</p> <p>Egen forming: Rammen for arbeidet er hverdagskulturen på 1960-tallet. Kandidaten var barn den gang. Med hennes estetiske "blikk" på hverdags-tingene ønsker hun å gjenspeile egen kulturell bakgrunn og identitet. Dette skjer gjennom flere faser som munner ut i tekstil/papir-collager. Her er selvportrett med påvirkning fra Andy Warhols portretter, loggbok med visuelle nedtegnelser og ideer til videre arbeid og akvarellskisser med titlene "The Mods", "Olden vann", "Hippie", "Jackie Kennedy", "Barndom" og "Twiggy", er eksempler på kandidatens tematikk. Rek-lame, popkunsten, idoler, klesstil og hverdagsting brukes i et formspråk preget av møte mellom 60-tallets formspråk og et 90-talls uttrykk. Erfaringene videreføres i store tekstil/papir-collager med temaene: "Bilen-/friheten", "Design/bomiljø", "Mote/kropp". Her anvendes fotostatkopier av for eksempel biler, bestikk, boligblokker, og mannequiner i kombin-asjon med tegning og tekstiler fra 60-tallet. Formmessig brukes hverdags-tingene repeterende, der massekommunikasjonsspråket ligger bak. Her gis det for eksempel et positivt bilde av bilismen, ei skildring av design fra den aktuelle tidsepoken, dessuten tvetydighet i forhold til 60-tallets livsstil som også er aktuell i dag. Kandidaten konkluderer med at hennes bilde-arbeid, analyse av bildene sammen med innsikt i kunnskapstradisjonen, som prosjektet bygger på, utvikler hennes egen kulturelle bevissthet.</p> <p>Didaktikk: Egne collager presenteres for en 9. kl. De viser relativt liten interesse for 60-tallet. En didaktisk konsekvens er at det må til en annen vinkling til temaet kulturell bevisstgjøring for å sette noe i gang hos dagens unge. Kandidaten skisserer et undervisningsopplegg basert på deres premisser der de selv er hovedrolleinnehavere.</p>
Forfatter:	SUNDRE, SIGFRID
År:	1998
Rapport:	145 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Blått blikk på Yves Klein. En undersøkelse om kunstformidling for barn og av egne formingsprosesser.
Problemstilling:	<p>Hvordan formidles Yves Kleins bilder for barn?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hva karakteriserer dialoger med barn? - Hvordan spiller omviserne på at barn skal bruke sine egne sanser? - Hvordan bearbeides inntrykkene i barneverkstedet? <p>Hvordan kan Yves Kleins kunst virke inn på egne formingsprosesser og -</p>

	produkter?
Metode/ framgangsmåte:	En feltundersøkelse med hermeneutisk tilnærming til Yves Kleins kunst, egen skaping, observasjoner og intervju.
Innhold:	<p>Teori: Klein og hans kunst beskrives ut fra hvem han var, utstillingen "Uendeligheten" ved Museet for samtidskunst, materielle og immaterielle energier, og hans kunst i internasjonal sammenheng. Kunstformidling av moderne kunst knyttes til konkrete formidlings-prosjekt: "Konstens dilemma", arbeid med barn på Moderna museet i Stocholm, kulturformidling i Barnas Hus i Bergen, og et samarbeids-prosjekt ved Museet for samtidskunst. Grunnlag for egen formings-prosess: Om skapende prosesser og om blått - farge, symbol, kunst.</p> <p>Egen forming: Denne skjer ut fra temaet blått og energien i det blå. Kleins kunst vekker en "gjenkjennelse", og hun tar tak i hans opptatthet av "materielle og immaterielle energier". Disse søkes utforsket gjennom selve blåfargen i monokrome monotypier. For å skape uttrykk for energi, utprøves det materialtekniske, virkemidlene bevegelse og rytme, dessuten mulighetene for å lage dybde i flaten. Energien blir bl.a. synliggjort i spillet mellom lagene i monotypier og i lag-på-lag-flater i fargekritt. Erfaringene drøftes i lys av å oppleve, uttrykke og reflektere.</p> <p>Didaktikk: Kandidaten observerer omvisninger og verkstedarbeid knyttet til utstillingen "Uendeligheten". Dette skjer i tre ulike situasjoner - en gruppe førskolebarn og to 1.klasser. Kunstformidlerne Eva Gran, Anna Lindblad og Elisabet Hansen intervjues. Dialogene er preget av anerkjennelse, lek, fantasi, assosiasjoner, forventninger, sammenligninger og refleksjoner. De snakker sammen, ser sammen, leker og undrer seg. Det er en "se- og sanseutstilling". Kroppslig aktivitet foregår i barneverk-stedet hvor inntrykkene bearbeides eksempelvis ved å lage blå og røde fargeverdener, lage "spor" av fot- og håndavtrykk. I dette ligger også sansemessige erfaringer, som delvis bevisstgjøres gjennom samtaler.</p>
Forfatter:	TØDENES, ÅSHILD SÆVIK
År:	1998
Rapport:	138 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Synleggjering av spor etter kvinna. Innsamling og utstilling.
Problemstilling:	<p>Synleggjering av spor etter kvinnekulturen på Ytre Søre Sunnmøre 1880 – 1940.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kva fortidige spor frå kvinna sitt liv og virke kan kome til syne gjennom gjenstandar? - Korleis formidle kvalitetar i desse spora ved hjelp av utstillingspedagogiske verkemiddel?
Metode/	Fenomenologisk tilnærming til et feltstudium hvor kartlegging av

framgangsmåte:	his-torisk materiale, konstruksjon av utstilling (skapende arbeid) og tolking av arrangert respons (intervju) og tilfeldig respons inngår.
Innhold:	<p>Teori: Om kvinnehistorie fra Ytre Søre Sunnmøre 1880 – 1940 hvor deres livsvilkår og virke beskrives. Om formidling og interaksjon der kultur-arvoverføring og artikulering av arv via den dobbelte didaktikk inngår. Videre om utstilling som formidlings- og interaksjonsform der utstillingsprodusenten Tona Anda (intervju) bidrar med synspunkt.</p> <p>Egen forming: Denne består i samle gjenstander, velge utstillingsperspektiv, lage utstilling og presentere denne. Det samles inn i alt 236 gjenstander hentet fra ulike sider ved kvinnelivet; fest, hverdag, arbeid, ro og sosiale situasjoner som danner den fysiske basisen for en utstilling i lokalmiljøet på Herøy. Gjennom innsamling av materialet får hun også mye bakgrunnsinformasjon som benyttes i synliggjøringen. I utstillingskonseptet velger kandidaten kunstnerens og poetens ståsted - å isolere fenomen, vektlegge det sanselige, artikulere det stemte - dagens installasjons- og objektkunst. Denne utstillingsformen blandes med en mer konvensjonell utstillingsform i tilknytning til historiske utstillinger. Hun søker nærhet og helhet til temaet. Gjenstandene stilles åpent for tolkning gjennom utstillingsmåten og kommentarer/tekst. Utstillingen består av 23 grupperinger; eksempelvis ”Kvinne og mann,” ”Spare på skillingen og nytte til siste trevl”, ”Kyrkjeferd”. Arrangert og tilfeldig respons fra publikum viser bl.a. at kandidaten treffer mottakerne med de historiske sporene som er presentert. Utstillingen løfter kystkvinna fram i lyset. Svært mange opplever utstillingen ut fra gjenkjenning samtidig som de er medskapende i deres opplevelser. Mange opplever den som en annerledes utstilling. Utforminga ser ut til å være utslagsgivende for den positive responsen.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har et formidlingsperspektiv. Oppgaven avsluttes med en drøfting av utstillingskonsept og resultat i relasjon til presentert teori og intensjoner.</p>
Forfatter:	VANGEN, GRETE
År:	1998
Rapport:	131 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Koppen som vei... - En studie av nær og levende erfaring.
Problemstilling:	<p>En studie av nær og levende erfaring gjennom:</p> <ul style="list-style-type: none"> - erfaringer i møte med et utvalg kopper - erfaringer i skapelsesprosessen av keramiske kopper. <p>Didaktiske refleksjoner.</p>
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming til et felt og en aksjon.

Innhold:	<p>Teori: Om mennesket og elementene knyttet til den keramiske prosess, filosofi, naturvitenskap, menneskekroppen og ulike spådomskunster. Om erfaring fra psykologisk og filosofisk vinkel.</p> <p>Koppen som erfaring: Koppen er objekt for refleksjon og erfaring utover det å være drikkeredskap. Gjennom sansingen av fire kategorier kopper søkes egen indre erfaring: 1) Håndlagde keramiske kopper laget av profesjonelle keramikere. Disse oppleves å ha individualitet, det følger en sanselig nærhet og emosjonelt nærvær med dem. De fleste har assosiasjoner til alle elementene. 2) Håndlagde keramiske kopper laget av faglærerstuderenter, har mye av de samme kvalitetene. 3) Industriframstilte kopper: Individualiteten mangler, de skaper distanse, sanselig nærhet mangler i stor grad, og de fleste har en ubalanse som ikke appellerer til hele mennesket. 5) Historiske kopper er preget av interaksjon mellom håndverker og materiale, av patina. Alle elementene er tilstede og koppene fyller kandidaten med ærbødighet og undring, de berører og stimulerer. Erfaringene viser hvor ufullstendig, overfladisk og vanebelagt sansingen til vanlig er. Kandidaten mener at opplevelse av kopp kan være en fin øvelse i å skjerpe det allsidige og rike sanseapparatet vårt og dermed ut-dype våre relasjoner til omverden.</p> <p>Egen forming: Dette er en studie av erfaringer i skapingsprosessen. Her vektlegges sanselig nærhetsopplevelse, spontanitet, direkte og individuelt uttrykk, utnyttelse av leiras formbarhet / dens materielle identitet for å komme forbi funksjonsanalytiske og formalestetiske krav. Kandidaten anvender hånddreining og dreieskive, flisbrenning, rakubrenning og oljeovn i tre faser. Prosessene vekker til live ny faglig innsikt, større frihet og fordypet livsinnsikt. Oppmerksomheten omfatter i større grad sanser og emosjoner. Ved å ta med den indre erfaringsdimensjonen, kan en skape sin egen personlighet (jfr. Bergson). Elementene er inspirator.</p> <p>Didaktikk: Refleksjoner knyttet til skaping, kunst og håndverk.</p>
Forfatter:	BERG, LISE-KARI
År:	1999
Rapport:	106 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Installasjon. Tingforståelse og selvuttrykk.
Problemstilling:	En studie av installasjonen – som tingforståelse - som selvuttrykk.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier og egen skapende prosess som erkjennelsesprosess.
Innhold:	<p>Teori: A) Om installasjon: 1) Dens framvekst; herunder om bildets utvikling, montasjens inntog, arkitektur, rommet, pop-art, performance, videokunst og tingens utvikling i kunsten. 2) Tingforståelse belyst ut fra: Museumsperspektiv og kommunikasjon. Videre om fristilling av tingene hvor de gis endret betydning i installasjonen. En utdyping av forholdet</p>

mellom ting og objekter hvor allegori og det gåtefulle trekkes inn. Dessuten en drøfting av tingen som sjokk, provokasjon og fremmed-gjøring. Hvordan ting opptrer i installasjonen sammenfattes i stikkordene: Sjokk/-provokasjon, fremmedgjøring, forrykking-/forstyrning og som grensefenomen. B) Estetikk knyttet til installasjon belyses ut fra: 1) Begrepet postmodernisme der særtrekk ved det estetiske bruddet vektlegges. 2) Det gåtefulle som sirkles inn via Adornos estetikk. Herunder en drøfting av forholdet mellom det gåtefulle og forståelse, hva som skjer dersom det gåtefulle er fraværende, det gåtefulle sett i forhold til form og innhold, det gåtefulle og tilvante sanseintrykk, og det gåtefulle i forhold til det avbrutte.

Egen forming: Denne består av installasjonen: Det gåtefulle. Hun uttrykker seg gjennom ting; nærmere bestemt kofferten som er symbol på hva hun bærer med seg, at den kan uttrykke noe ut over seg selv. Hun søker fornemmelser som hun aner. Om dette sier kandidaten at koffertene er 'små historier i historien'; ikke festet til sted og tid, men fornemmelsene får plass i koffertene og de kommer til uttrykk i installasjonen. Installasjonene strekker seg over fire rom med titlene: Mitt Ville Hjerte, Ikke-Stedet, Det Røde Rommet, Det Stille Rommet. Tingforståelsen beskrives ut fra egen skapende prosess og hvordan tingen blir brukt som virkemiddel i installasjonen og til selvtuttrykk hvor det gåtefulle får en sentral plass. Eksempler på funn: Kandidaten erfarer at det gåtefulle er avgjørende for installasjonen som tingforståelse. Det er en slags omformer, transformator, mellom ideene og materialet. Dette er en søken mot en ikke-naturvitenskapelig sannhet som inkluderer det gåtefulle. Installasjonen som selvtuttrykk sees i relasjon til Adornos tanker om forholdet mellom det gåtefulle og sannhet.

Didaktikk: Refleksjoner knyttet til mulige innfallsvinkler til det gåtefulle og å søke sannhet i faget.

Forfatter:	BROEN, HEIDI
År:	1999
Rapport:	90 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	- Med litteratur som utgangspunkt for skapende arbeid.
Problemstilling:	Hvilke muligheter og problemer oppstår i bruk av litteratur som utgangspunkt for skapende arbeid i kunst og håndverk? - En tverrfaglig aksjon hvor begge fagenes egenart søkes ivaretatt.
Metode/ framgangsmåte:	Fortolkning av tekst, etablering og fortolkning av et felt - eget skapende arbeid.
Innhold:	Teori: Om tverrfaglighet. Om egenarten ved fagene norsk, kunst og håndverk; herunder om egenarten ved det estetiske som erfaringsområde. Videre om kunnskapsbegreper i de estetiske fag, den estetiske dimensjon i skolen og i fagene norsk, kunst og håndverk hvor kandidaten problem-

atiserer forholdet mellom verbale og visuelle uttrykk. Om møtet med Is-slottet av Tarjei Vesaas. Dette beskrives med det ytre handlingsforløpet, form og det indre handlingsforløpet.

Egen forming: Eget skapende arbeid er avgrenset til 3-dimensjonalt arbeid i tekstil hvor kandidaten arbeider i to faser.

Fase 1: Is-slottet er impuls- og inspirasjonskilde før dybdelesning og fortolkning. I denne fasen tas det utgangspunkt i en estetisk opplevelse av romanen. I sin søken etter uttrykk arbeider kandidaten med strikking og trykk som munner ut i en kroppsnær ullkjole med skjerf. Overflate og farge er inspirert av snø og is. Uttrykket tolkes og representerer en kon-trast mellom det nære, og en form for kulde og isolasjon/ensomhet, men kan også sees på som at hun ubevisst har grepet tekstens nære forbindelser mellom natur og sinnstilstander.

Fase 2: Nærmere studier av boka gir henne noe nær en eksistensiell berøring. Hun uttrykker ”noe” vesentlig i teksten ut over det ytre hendelsesforløpet. Dette søkes i en installasjon hvor to kroppformer og ”trær” er uttrykk eller symboler for enheten mellom den ruvende naturen og det lille mennesket - ”det stor i det små”. Erfaringer i møte med feltet drøftes. Noen eksempler på drøftingstemaer: I fase 1 ligger en fascinasjon til grunn, men forbindelsen til boka blir løs og litteraturens egenart går tapt. I fase 2 oppstår en enhet mellom teksten, uttrykket og kandidaten som erkjennende individ. Begge fagdisiplinene spiller gjensidig berikende roller. Den estetiske erfaringen framstår i produktet.

Didaktikk: Oppgaven forankres i tverrfaglighet. Erfaringene med de to prosessene drøftes i lys av dette begrepet, og i forhold til de muligheter og problemer kandidaten møter; eksempelvis de ulike rollene fagene kan spille, tilnæringsmåter, rammer, intellektuell anstrengelse, opplevelse og uttrykk.

Forfatter:	BRATLAND, ÅSE
År:	1999
Rapport:	130 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Tekstil kulturarv i ryggen – for framtida.
Problemstilling:	Kva er konstant og kva er endring på kvinnedrakta i Vinje, frå folkedrakt til bunad? Registrering av ryggen på ovalivet frå 1990 og bakover, med vektlegging på snitt, farge og materialbruk, samt plassering av dekor. Erfaring gjennom registreringsarbeid og rekonstruksjon av historisk materiale overført til nye tekstile uttrykk.
Metode/ framgangsmåte:	Registrering og gjenstandsanalyse av registrert materiale, intervju, rekonstruksjon, egen skaping.
Innhold:	Teorigrunnlag: Historisk oversikt over kvinnedrakter i Vest-Telemark.

Registrering og analyse: Gjenstandsmaterialet er 104 ryggstykker på folkedrakter for kvinner fra Vinje fra slutten av 1700-tallet fram til 1990. Materialet analyseres ut fra snitt, materialbruk, farge og dekor. Kriteriene benyttes for å se på endringer og konstante forhold. Dessuten plasseres materialet i 6 tidsbolker. Eksempler på noen resultater: Grunnsnittet er konstant ved at hovedforma består av et smalt ryggparti og to snipper som peker oppover. Endringene knytter seg til variasjon i høyde og bredde på livstykket. Materialbruk: I hele perioden er ull benyttet, og det er størst variasjon i materialbruken i de eldste ryggstykkene. Her finnes for eksempel ull, silke, bomull og lin i til sammen 22 ulike kvaliteter fordelt på femten hoveddeler av livstykker. Materialbruken i kanten er i stor endring. Her finnes ensfarget og mønstret bomull, silkebånd, sølv-agramaner og ”esseborer/epleband”, mens fløyel finnes i alle periodene. Fargebruk: På hoveddelen er den i endring i alle periodene. Det eldste materialet er mest variert og frodig. En lysere fargeholdning dominerer i siste halvdel på 1800-tallet, og fra 1920 til i dag dominerer svart farge. Dekoren endrer seg fra bare å være plassert på midtstykket til å spre seg til side- og framstykkene.

Egen forming: Del 1: En intuitiv skisseprosess i tekstil der frodigheten i material- og fargekombinasjoner fra de eldste ryggstykkene er inspirasjonen. Del 2: Rekonstruksjon av et livstykke fra perioden 1700 – 1840 med vekt på egen materialframstilling (vadmel) og håndsøm. Del 3: Bygger på kunnskap fra registreringen, del 1 og 2 som behandles mer fritt. Det utarbeides 4 modeller. Her strekkes virkemidlene til ulike ytterpunkt, men uttrykket gir likevel gjenkjenning til opprinnelsen.

Didaktikk: Refleksjon knyttet til bunadtilvirkerfaget i videregående skole.

Forfatter:	BUER, ANJA HAVELIN
År:	1999
Rapport:	103 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Maskemaking og følelsesuttrykk.
Problemstilling:	Hvordan kan maskemaking gi forståelse for følelsesuttrykk? Hvordan kan egen erfaring med maskemaking brukes i grunnskolen?
Metode/ framgangsmåte:	Feltstudium der litteraturstudier, egen tilvirkingsprosess og analyse av produkt inngår.
Innhold:	Teorigrunnlag: Om masker, ansiktsuttrykk og følelser, om hodets anatomi. Egen forming: Arbeidet består av arbeidsprosesser og utprøvinger som deles inn i fire felt hvor de to første feltene inneholder utprøving av teknikker og materialer for laging av matriser for maskemaking og for selve maskemakingen. Her prioriteres modellering av matrise og ut-forming av masker i gas som tilsettes lakk. Med grunnlag i disse framgangsmåtene

gjennomføres en utprøving av ansiktsuttrykk hvor følelses-uttrykkene avgrenses til blid og furten. Studien foregår dels ut fra et barn som modell, dels en annen voksen, mens de fleste utprøvingene er knyttet til bruk av eget ansikt. Her søker kandidaten å framstille ulike grader av de to følelsesuttrykkene. Kandidaten erfarer og dokumenterer i masker hvor-dan munn- og øyepartiet endrer karakter og gir ulik mening. I denne delen av feltstudien er dessuten anatomistudier og bruk av speil viktige hjelpemidler. Som siste utprøving, forenkler og manipulerer kandidaten med former fra foregående felt for å skape "nye" uttrykk, men med samme budskap. Kandidatens arbeid viser bl.a. at de to følelsesuttrykkene har karakteristiske former, at det er ganske store formforandringer i ansiktet innenfor ulike grader av samme følelse, og at det er nødvendig å kjenne etter hvordan den valgte følelsen kjennes ut for å kunne gi eget ansikt det tilsiktede uttrykket, avlese det i speilet, modellere det og avlese det mod-ellerte uttrykket. Ved manipuleringen og forenklingen av former, erfarer kandidaten at disse prosessene og uttrykkene i liten grad gir tydelige sig-naler om de valgte følelsesuttrykkene. Med bakgrunn i dette er hoved-konklusjonen at maskemaking, ut fra de arbeidsprosesser kandidaten har lagt opp til, gir forståelse for følelsesuttrykk.

Didaktikk: Refleksjon over hvordan egen erfaring med maskemaking kan brukes i undervisning i grunnskolen.

Forfatter:	GREEN, MERETHE
År:	1999
Rapport:	104 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Rett venstre. Venstrehendte i kunst- og håndverksfaget
Problemstilling:	Hvordan utvikle og forbedre redskaper og metoder i kunst- og håndverksfaget beregnet på venstrehendte, og hvilke behov er det for spesielt tilpassede redskaper?
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier, intervju og egen skaping.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om hjernen, om hvorfor noen av oss blir venstrehendte, om antall venstrehendte, skolen og de venstrehendte elevene og om venstrehendthet, dysleksi og allergi.</p> <p>Egen forming: Hovedforutsetningen for eget praktisk arbeid, er at redskaper/hjelpemidler til bruk i kunst- og håndverksfaget, skal kunne brukes av alle, uansett hånddominans. Produkter utformet ut fra dette prinsippet vil spare plass og penger. Innledningsvis gjennomgås en del redskaper og maskiner hvor venstrehendte kan få problemer. Ved skisser påpekes hvordan redskapene og hjelpemidlene bør kunne utformes dersom de skal fungere tilfredsstillende for venstrehendte, så vel som for høyrehendte.</p>

	<p>Dette gjelder for eksempel symaskin, søyleboremaskin, ulike typer sager og flere typer elektrisk håndverktøy. I utvikling av egne produkter, legges hovedvekten på det funksjonelle, ergonomiske og at redskapene skal fungere for både venstre- og høyrehendte, kun ved hjelp av små justeringer. Kandidaten utvikler tre typer produkter ut fra ”speilvendingsprinsippet”. Dette er linjal, brytebladkniver og høvelbenk.</p> <p>Didaktikk: Oppgaven som helhet har et didaktisk siktemål, og produktutviklingen (jfr. foran) må sees i lys av dette. I tillegg til litteratur om venstrehendthet, gjennomfører kandidaten en intervjuundersøkelse blant venstrehendte elever (16 stk.) og lærere (4 stk.) i barne- og ungdomsskolen for å finne svar på om det er behov for utstyr og hjelpemidler for venstrehendte. Resultatene viser at elevene tilpasser seg i stor grad. Elevene i ungdomsskolen er mer oppmerksomme på problemer som dukker opp på grunn av venstrehendthet - eksempelvis å sy på symaskin. De mener lærerne skjønner noen av problemene som kan oppstå og for-søker å hjelpe; mens de innrømmer at problemer som kommer i kjølvannet av det å være venstrehendt, ikke er deres spesialområde. De mener at elevene selv takler utfordringene på en veldig god måte, og at de er kreative og kunstneriske. Når det gjelder metoder og redskaper for venstre-hendte, står det dårlig til. Det er bare saksa som trekkes fram - av både elever og lærere - ellers finnes ikke tilpasset utstyr. Behovet for å utvikle redskaper er altså tilstede.</p>
Forfatter:	HOLTHE, ANNE IRENE
År:	1999
Rapport:	104 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Visuell hvithet i maleri.
Problemstilling:	<p>En studie av den visuelle hvithet som fenomen og virkemiddel i maleri. Hva kjennetegner den visuelle hvithet? Hvordan oppstår den visuelle hvithet? Når blir den visuelle hvithet virkemiddel i maleri?</p>
Metode/ framgangsmåte:	Egen bildeskaping supplert med logg, bildeanalyse, litteratur- og bildekunststudier
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Teori og egen bildeerfaring kobles (se under).</p> <p>Egen forming: Begrepet visuell hvithet søkes i første omgang belyst gjennom egen bildeskaping av 45 stilleben. Denne studien dokumenteres gjennom fem faser der det fokuseres på arbeid med ulike vinkler, eksempelvis hvitheten i fargen med utgangspunkt i begrepene klarhet/uklarhet, lys og skygge, farger på tertiærnivå sammen med den visuelle hvithet. Et utvalg på 14 bilder analyseres i forhold til den visuelle hvithet som farge. Eksempler på resultater fra denne analysen: I De lyseste bildene dominerer hvitheten som i disse bildene er påvirket av gule og gulaktig røde farger. Dette gir den visuelle hvithet et lyst og lett inntrykk, og der hvitheten blir</p>

	<p>for hvit, er den tyngre. Når lette og luftige, lyse fargetoner ”svever” over et lyst underlag, gir disse i samspill med hverandre en form for visuell hvithet. Den visuelle hvitheten kan opptre som den hvitaktige lokalfargen på gjenstander. Dersom denne står i samspill med mørkere kontraster, tåler den å være mørkere og fremdels bli oppfattet som hvit. Og den kan oppstå gjennom ulike farger, gjennom reflekser og som et lag av dis over et kulørt underlag. Endelig er den visuelle hvithet stemningsskapende.</p> <p>Teori og egen erfaring: Visuell hvithet i bildekunst belyses gjennom eksempler hvor den er a) stemningsskaper og b) lokalfarge. Videre om den hvite fargens aspekter som farge og malerisk virkemiddel; herunder form-/motiv, den visuelle hvithet som farge, den visuelle hvithet og simultan-kontrast og maleteknikk. Videre om fargepersepsjon og lys som fenomen i bildekunsten. Disse aspektene oppsummeres i forhold til spørsmålene i problemstillingen.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon knyttet til videregående skole, VKI Tegning form og farge. Denne består av en idéskisse til undervisningsopplegg.</p>
Forfatter:	LEHNE, BEATE
År:	1999
Rapport:	116 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	”Skrinet med det rare i” ”Skrinet ” som hjelpemiddel til å stimulere barns fantasi.
Problemstilling:	”Skrinet” som utgangspunkt for eget skapende arbeid. En studie av ”skrinet” som hjelpemiddel til å stimulere barns fantasi.
Metode/ framgangsmåte:	Observasjon, video-opptak, ustrukturerte intervju, egen skaping.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om skrinet; et kulturhistorisk riss og dets magiske egen-skap. Om fantasi; herunder hva er fantasi, dens utvikling, lek og fantasi, fantasi som konstruktiv kraft, L97 og fantasi. Om fortelling.</p> <p>Egen forming: Kandidaten formgir en rekke skrin til undervisningsbruk hvor hensikten er å stimulere barns fantasi. Skrinene skal oppbevare gjenstander som små hemmeligheter og overraskelser, og de skal benyttes sammen med fortelling for og av barn. Skrinene formes ut fra kriteriene: Stimulere fantasi, estetisk tiltalende produkt, samle oppmerksomhet, moderat størrelse, skolerettet, intensjonen bak styrer materialvalget, kvadratisk grunnform, begrepspar - gjennomskinnelig kontra tett. Skrinene lages i tre, tekstiltråd stivet opp med sukkerlake og lakk, plexiglass, og de til-passes hvilke gjenstander som skal oppbevares i skrinene og hvilke fortellinger de skal kobles med. Det er et poeng at de skal oppleves som magiske. Etter erfaringen med barn (jfr. under), utformes en rekke på fem skrin av stivet tekstiltråd. Disse er delvis gjennomskinnelige og dermed</p>

	<p>hemmelighetsfulle i forhold til hva de kan inneholde.</p> <p>Didaktikk: Hele oppgaven har en didaktisk hensikt. Kandidaten prøver om skrinene med deres innhold kan virke fantasifremkallende. Utprøvingene foregår i to 2. klasser, 4 ganger i hver klasse. Med grunnlag i observasjon (video-opptak) og samtale med lærerne, mener kandidaten å kunne konstatere at skrinene er stimulerende, og de vekker elevenes oppmerksomhet. Det er imidlertid gjenstandene i skrinene som er mest fantasiskapende i forhold til barnas egne fortellinger. Hovedkonklusjonen er at skrin kan fungere som undervisnings-hjelpemiddel, og at det er et enkelt middel med mange variasjonsmuligheter.</p>
Forfatter:	SKJELBRED, BENTE
År:	1999
Rapport:	154 sider, illustrasjoner
Tittel:	Kan humor produseres? En undersøkelse om humor som fenomen gjennom bruksform og undervisning.
Problemstilling:	Hvilke uttrykk og formidlingsmuligheter gir fenomenet humor gjennom utvikling av bruksgjenstander?
Metode/ framgangsmåte:	Hermeneutisk forståelse knyttet til gjenstandsbeskrivelse, intervju, observasjon, spørreskjema, eget skapende arbeid.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om humorteorier, persepsjon. Om design, problemløsning. Om læreplan for grunnkurs formgivning.</p> <p>Gjenstandsbeskrivelse: Humor i gjenstander søkes kartlagt gjennom 32 gjenstander innenfor kategoriene: Designgjenstander, "Moro ting", kunsthåndverk og masseproduserte gjenstander. Kandidaten finner at produktnavn, form/-formelementer, materiale, dekorative virkemidler og funksjon benyttes i varierende grad for å oppnå humor i uttrykket.</p> <p>Intervju: To kunsthåndverkerne Sigurd Bronger og Konrad Mehus, som oppfattes å arbeide med humor som uttrykk, intervjues om hvordan de arbeider med temaet (virkemidler, arbeidsmetoder, aktualisering knyttet til undervisning). Eksempler på resultat: De ønsker å tøyne grenser innen smykkekunst, overraske publikum, gjøre oss nysgjerrige. Ekstrem bruk av virkemidler gir gjenstander et uhøytidelig og humoristisk preg. Flytting av symboler til ny kontekst kan ha samme virkning.</p> <p>Egen forming: Ved bruk av "Creativ problem solving" som metode, utformes 8 humoristiske bruksgjenstander for oppbevaring/- servering av frukt (eple). Kandidaten dokumenterer produktutvikling og produkt. Hun viser at intensjoner kan styres gjennom bevisst virkemiddelbruk. Gjenstandenes utseende er ganske fjernt fra det vi forbinder med gjenstander for frukt. For eksempel overrasker og lurer de brukeren.</p>

	<p>Didaktikk: 3 klasser i grunnkurs formgiving arbeider med temaet humor innen formgiving av bruksform, avgrenset til oppbevaring/ - servering av frukt. Responsen på temaet viser at alle mener at dette er morsomt, lære-rikt eller interessant. Arbeidene viser at farge er et framtreddende virke-middel og arbeidsmåtene varierer sterkt.</p> <p>Ut fra den samlede dokumentasjonen reflekteres det over temaets aktualitet i forhold til undervisning og eget skapende arbeid.</p>
Forfatter:	SKOGEN, BENEDIKTE GAARN
År:	1999
Rapport:	107 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Bildet i KRL-faget – religiøs og estetisk dimensjon.
Problemstilling:	Hvilke oppfatninger finner en innenfor ulike kontekster av: forholdet mellom bildets religiøse og estetiske dimensjon? - møte mellom bildet og subjektet?
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk-hermeneutisk tilnærming til læreplananalyse, bildestudie, skapende bildeprosess og intervju.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om bildet som estetisk og religiøs arv: Relasjonen mellom den religiøse og estetiske arven, bildet og subjektet. I plananalyse finner kandidaten at L-97 generelt legger vekt på kunst- og kulturarven, og at den estetiske dimensjon sidestilles eller underordnes det kreative aspektet. I KRL-faget er det kreative aspektet nedtonet. Bildearven objektperspektivet - og det religiøse innholdet står i fokus.</p> <p>Egen forming: Dette er en problematisering av bildets religiøse og estetiske dimensjon og et eksempel på et møte mellom bilde og subjekt. Temaet er Maria. Møtet med kulturarvens Mariabilder inngår i den skapende prosessen som munner ut i 8 tekstile bilder. Eksempler på erfaringer: Forholdet mellom bildets religiøse og estetiske dimensjon er bl.a. spørsmål om kontekst. Prosessen er en bevisstgjøring av relasjonen mellom form og innhold; religionens fortellinger og bildekonvensjoner. Å møte bildene som estetiske uttrykk, forutsetter åpne sanser og å la seg berøre. Prosessen er en aktiv bearbeiding med mulighet til å utvikle et kulturelt bestemt symbolspråk, og et individuelt formspråk. Den er en form for selverkjennelse; bildene er nytolkninger og aktualiseringer.</p> <p>I intervju med en kunsthistoriker G. Danbolt (A) og høgskolelektor i KRL G. Vinje (B) utdypes relasjonen mellom bildet som del av den religiøse og estetiske arven. Noen synspunkter: For A knyttes den religiøse betraktningssmåten til bildets innhold og den estetiske til formen. Disse forbindes i den kunstneriske opplevelse. Den estetiske formen er aktualisering av gamle budskap. Det estetiske omtales som møtested mellom</p>

	<p>subjekt og gjenstand, og den estetiske erkjennelsen er både intellektuell og følelsesmessig. For B er kunstverk kildemateriale som meningsverk. Bildet kan i faget benyttes som illustrasjon, tekst, didaktisk virkemiddel. I møtet med bildet understrekes barns ulike holdninger, og en må ivareta både det logiske og intuitive til lærestoffet.</p> <p>Didaktikk: Oppgaven har et didaktisk utgangspunkt og profil. I sluttdrøftingene fokuseres det spesielt på møtet mellom bildet og subjektet som i KRL-planen er lite tydelig.</p>
Forfatter:	ULSETH, INGER MARIT
År:	1999
Rapport:	130 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Baldisholteppet. En fordyping i teppets formuttrykk.
Problemstilling:	Hvilke kvalitative endringer finner sted i egne formuttrykk som resultat av egen skapende prosess, der innsikt i noen av Baldisholteppets formalestetiske kvaliteter har vært retningsgivende for prosessen?
Metode/ framgangsmåte:	Produksjon og analyse av et felt. Dvs. analyse av teppet og egenproduserte skisser og komposisjoner som er resultat av intuitivt skapende arbeid.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om Baldisholteppet og oppgavens formteoretiske grunnlag.</p> <p>Egen forming og analyse: Møte med Baldisholteppet resulterer i en intuitiv skisseprosess som dokumenterer kandidatens ståsted ved starten. Dette benyttes som referanse for hvilke endringer som finner sted i egne formuttrykk i løpet av studien. Baldisholteppet analyseres i forhold til flate, form, farge og i forhold til estetiske funksjoner. Denne analysen sammenfattes med bl.a. at teppet har stor stabilitet på grunn av symmetri, vertikale og horisontale retninger, men også at det har stor rytmikk, bevegelse og kontrasterende forhold når det gjelder retninger, formkarakterer, farger, størrelser, antall elementer og avstand mellom disse. Dette skaper aktivitet og dynamikk som også er et særpreg ved teppet. Med bakgrunn i analysen foretar kandidaten en form- og fargelek hvor hun skaper en mengde utkast der hun manipulerer med formelementer fra teppet. Utkastene males med dekkende vannfarger. De grupperes i 12 hovedgrupper med undergrupper på bakgrunn av felles formalestetiske kvaliteter. Utkastene analyseres, og erfaringer fra prosessene dokumenteres. For hver hovedgruppe velges ut et utkast som - for kandidaten - står som det beste innen grupperingen. Disse 12 komposisjonene er gjenstand for nærmere beskrivelse, vurdering og sammenligning. På bakgrunn av dette analysearbeidet, velges tre komposisjoner som grunnlag for endelig bearbeiding i store format som oljemalerier. Disse sluttarbeidene analyseres og sammenlignes med opptakens utkast. Kandidaten viser til et mangfold av endringer i egne arbeider. Disse grupperes i forhold til selve teppets form- og fargekvaliteter, dessuten kvaliteter knyttet til de formale elementene form og</p>

	<p>farge og deres estetiske funksjoner, materialegenskaper og teknikk.</p> <p>Didaktikk: Refleksjon knyttet til planer for grunnskole, videregående skole og lærerutdanning.</p>
Forfatter:	URSIN, KARI
År:	1999
Rapport:	97 sider, illustrasjoner
Tittel:	Fra erindringsbilder til materiell fortelling. En studie av språk som fenomen og brobygger mellom det ytre og indre landskap.
Problemstilling:	<p>Hvordan kan en materiell fortelling være brobygger mellom det ytre og det indre landskap?</p> <p>Hvilke pedagogiske konsekvenser kan dette ha for generell læring og praktisk handling i skolen?</p>
Metode/ framgangsmåte:	Fenomenologisk tilnærming og hermeneutisk tolkning av teori og egne praktisk-estetisk prosesser.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Aspekter ved estetisk skapende filosofi: Om relasjoner mellom mennesket og omverdenen, det mentale subjektive, objektivt tankeinnhold og intersubjektiv kommunikasjon der kandidaten forankrer seg i at språk er et sanselig og kroppslig betinget fenomen. Kunstteoretiske aspekter: Om installasjon - en materiell fortelling, den poetiske forståelsesform og refleksjoner knyttet til kunstneriske referanser (Chris Drury, Rafael Rheinsberg, Merethe Barker).</p> <p>Egen forming: Det skapende arbeidet søker et materielt språk. Prosessen starter med to reiser tilbake til oppveksten på Hamarøy i Nordland: Ei mental reise hvor erindringer står i fokus og ei konkret reise der hun er på jakt etter poetiske skatter som "ord til hennes materielle diktning". Idet hun samler, fotograferer og iscenesetter spor i naturen ved hjelp av gamle, slitte bruksgjenstander, er hun i sin egen, lekende, intuitive og erindrende verden. Hun blir bevisst det som kan oppfattes metaforisk og symbolsk, To gamle bæretre er objektene som det praktisk-estetiske konsentreres om. De er utgangspunkt for skulpturale former i tre og pleksiglass. Disse er sentrum i den materielle fortellingen: Installasjonen som uttrykker essensen av hennes barndomserindringer. Arbeidet er en bevisstgjøringsprosess i forhold til både fenomenet språk og egen integritet - som brobygger mellom det ytre og det indre landskap, mellom natur og kultur, mellom det gamle og nye, mellom det konkrete og abstrakte.</p> <p>Didaktikk: Dette er refleksjoner knyttet til dagens oppvekstmiljø der skolen har en sentral plass. Her pekes det på skolens ansvar overfor det fysisk-materielle miljøet, og forståelse for at den totalsansende leken er det</p>

	essensielle i barns tilblivelse i dialog mellom ytre og indre verden. Gjennom skapende arbeid i et materielt språk vil elever kunne bli bevisst sammenhengen mellom inntrykk og uttrykk. Gjennom dette språket vil deres indre landskap bli synliggjort. Avslutningsvis har oppgaven mer konkrete metodiske anbefalinger.
Forfatter:	WARLAND, SOLVEIG MARIE
År:	1999
Rapport:	143 sider, illustrasjoner, vedlegg.
Tittel:	Møte mellom tradisjonelle teknikker og utradisjonelle materialer.
Problemstilling:	Hvordan konstruere to- og tredimensjonal form med utgangspunkt i enkel vev- og fletteteknikk, og ved bruk av utradisjonelle materialer? En studie av møte mellom tradisjonell teknikk og utradisjonelle materialer, og en drøfting i dette tilfellet av møtets konsekvenser.
Metode/ framgangsmåte:	Litteraturstudier. Feltstudie der egenprodusert materiale analyseres, vurderes og reflekteres over.
Innhold:	<p>Teorigrunnlag: Om veien fram til den vevde teksten, om tekstilkunst; herunder om tekstilkunstens utvikling i korte trekk fra 1960 og fram til i dag. Om kunst i rommet; det tredimensjonale kunstverk - installasjon.</p> <p>Egen forming: Fase 1: Veving og fletting i todimensjonal form og utradisjonelle materialer for å bli bedre kjent med materialet og finne ut hvilken teknisk løsning som egner seg for materialet. Her benyttes ulike kvaliteter: Plast (gjennomsiktig og farget), plast/gummi (tett og farget) og papp/papir (tett og farget). Tre bindinger prøves ut: Lerret, kypert og vaffelbinding. Hver utprøving beskrives ut fra materiale, redskap/-teknikk og konstruksjon & form. Analysene munner ut i at myk plast og gummi egner seg best i forhold til vevteknikk og mulighetene til å skape estetiske uttrykk.</p> <p>Fase 2: Fra to- til tredimensjonal form - arbeid med tre utvalgte materialer. Disse er overheadplast, nylontau og tetningslister. Disse blir benyttet i kurvflotteteknikker. Kandidaten erfarer at formene ikke blir formet på materialenes og teknikkenes premisser. Uttrykkene blir døde.</p> <p>Fase 3: Konstruksjon av form gjennom materiale tetningslist til vindu i svart gummi. Det veves tre tepper i henholdsvis lerret, to- og trelagt panamabinding. De ulike kvalitetene i flatene beskrives ut fra konstruksjon og form, og materialets møte med teknikken. Her mener kandidaten at møtet mellom materialet og teknikken er et møte mellom det maskuline og det feminine. Det maskuline knyttes til materialets kraftfulle uttrykk sammen med vevteknikken. Teknikken (å veve) og det tekstile assosieres til det feminine, men kommer ikke helt i balanse med det maskuline. For å få til en motvekt, henges teppene opp mot stoff av silke - ut i rommet, slik at de kraftfulle teppene lager vare skyggeeffekter på silken. I en drøfting settes egne uttrykk opp mot tre tekstile kunstuttrykk fra vår samtid, og kandidaten reflekterer over maskulint og feminint, materiale og teknikk.</p>

Didaktikk: Refleksjoner knyttet til materiale, teknikk og vevfaget på vei inn i år 2000.